

UNIVERSITY OF MALAYA

Inhoudsopgave

Inhoudsopgave	4
Voorwoord	6
Inleiding	7
Leeswijzer.....	9
1. Bestuur en bedrijfsvoering.....	11
Bestuur	12
Burgerzaken en Klant Contact Centrum	13
Dienstverlening/Organisatieontwikkeling	14
Informatisering en informatiebeheer	15
Personeel	18
Communicatie.....	20
Financiën/ belastingen.....	21
2. Openbare orde en veiligheid	26
Openbare orde en veiligheid	26
(Regionale) brandweer	28
Crisisbeheersing / risicobestrijding	29
Toezicht en handhaving / BOA.....	29
3. (Jeugd)zorg, gezondheid en ondersteuning	32
Jeugd / Wmo: Een zelfredzame samenleving	33
Sociale basis: een sterke sociale basis	38
4. Onderwijs, sport en cultuur	44
Onderwijs.....	45
Sport, beweging & cultuur	47
5. Werk, inkomen, economie en recreatie	51
Inwoners doen naar vermogen mee in de samenleving en zijn zelfredzaam.....	52
Economie.....	56

Recreatie en Toerisme	57
6. Ruimtelijke ontwikkeling, milieu en volkshuisvesting	61
Beleid fysieke leefomgeving	62
Concrete projecten en ontwikkelingen in de fysieke leefomgeving	62
Vergunningverlening, toezicht en handhaving.....	65
7. Beheer openbare ruimte, verkeer en vervoer.....	69
Planmatig onderhoud en revitalisatie openbare ruimte	69
Openbaar groen	70
Verkeer en vervoer	71
Financiële begroting en algemene dekkingsmiddelen.....	74
Financiële begroting en algemene dekkingsmiddelen.....	74
Paragrafen.....	82
A. Lokale heffingen en belastingen	82
B. Weerstandsvermogen en Risicobeheersing	87
C. Onderhoud kapitaalgoederen	92
D. Financiering	95
E. Bedrijfsvoering	97
F. Verbonden partijen	100
G. Grondbeleid	106
H. Openbaarheidsparagraaf	106
Bijlagen.....	108
Bijlage 1: Wettelijke beleidsindicatoren	108
Bijlage 2: Overzicht taakvelden	111
Bijlage 3: Structurele effecten Zomerrapportage.....	113

Voorwoord

Geachte leden van de raad,

Voor u ligt de programmabegroting voor de jaren 2025-2028. Deze begroting geeft richting aan onze gemeente in een uitdagende tijd, waarin financiële onzekerheden en maatschappelijke veranderingen centraal staan. U vindt hierin een integraal overzicht van de opgaven waar wij de komende jaren voor staan, zoals de toenemende vraag naar maatschappelijke ondersteuning en de voortdurende behoefte aan woningen. Het is onze gezamenlijke taak ervoor te zorgen dat we als zelfstandige gemeente wendbaar en weerbaar blijven, terwijl we werken aan een duurzame en inclusieve toekomst voor al onze inwoners.

De financiële situatie van de gemeente wordt gekenmerkt door structurele tekorten. Zo sluit de begroting 2025 met een negatief saldo van € 1,1 miljoen, oplopend tot € 3,8 miljoen in 2027. Deze tekorten vragen om gerichte keuzes en maatregelen om een solide basis voor onze dienstverlening te behouden. De effecten van de 'ravijnjaren' en de onzekerheden rondom de rijksbijdragen blijven een uitdaging. Dit maakt het een bijzondere begroting. Naast de begroting wordt u ook een 1e begrotingswijziging 2025 aangeboden. Hiermee krijgen we de begroting van 2025 sluitend en stellen we voor de jaren daarna bezuinigingsmaatregelen voor.

De komende jaren blijven we investeren in zaken die er echt toe doen: sterke zorg, goed onderwijs, veilige dorpen en een toekomstbestendige infrastructuur. Maar het worden ook jaren van keuzes maken en stevig prioriteren. Niet alles kan meer. Met uw steun hopen wij samen de komende periode vorm te geven aan een gemeente die veerkrachtig en daadkrachtig blijft inspelen op de behoeften van onze inwoners en ondernemers. Wij zien uit naar de samenwerking met u in de komende jaren om deze plannen te realiseren.

Lopik, 1 oktober 2024

Burgemeester en wethouders

de secretaris,

mw. L. de Graaff

de burgemeester,

dr. L.J. de Graaf

Inleiding

Financieel perspectief

Na het vaststellen van de Nota van Uitgangspunten 2025 door uw raad, zijn er nog enkele mutaties opgetreden in het meerjarenperspectief. In deze begroting zijn onder andere de effecten van de meicirculaire 2024 en de Zomerrapportage 2024 verwerkt. Daarnaast zijn de geactualiseerde MJOP's, inclusief de bijbehorende investeringen, in deze begroting meegenomen

De Programmabegroting 2025 sluit met een structureel negatief saldo van respectievelijk afgerond € 1,1 miljoen in 2025, € 2,7 miljoen in 2026, € 3,7 miljoen in 2027 en € 2,8 miljoen in 2028. Dit komt voornamelijk door de ravijnjaren en de voortdurende onzekerheid over de rijksinkomsten via het gemeentefonds.

Ontwikkelingen na Nota van Uitgangspunten 2025:

nr	Omschrijving	2025	2026	2027	2028
	Saldo begroting na Wijzigingen	1.117	-1.034	-779	-779
	Nota van Uitgangspunten	-3.194	-2.209	-2.209	-1.711
	Saldo na NvU	-2.077	-3.243	-2.988	-2.490
1	Meicirculaire 2024	1.663	1.453	930	1.028
2	Actualisatie Index belastingen en heffingen	34	34	34	34
3	Structureel effect Zomerrapportage 2024	-612	-457	-577	-577
4	Gemeenschappelijke regelingen	43	-125	-190	-257
5	Actualisatie Kapitaallasten	146	-11	-38	-176
6	Actualisatie MJOP's	-434	59	-1.640	-600
7	Staat van salarissen 2024	-162	-92	-92	-15
8	Kapelse Gaard	-	-62	-62	-62
9	Dekking SPUK vervallen	-95	-95	-	-
10	Aanpassing begroting opbrengsten	400	400	400	400
11	Afval en Riool	-4	-551	464	-169
12	Restante taakstelling organisatieplan	-35	-35	-35	-35
13	Overige mutaties	5	22	7	30
	TOTAAL SALDO	-1.126	-2.704	-3.786	-2.889

Toelichting mutaties:

1. Doorwerking meicirculaire 2024: Dit betreft de verwerking van de financiële wijzigingen zoals aangegeven in de meicirculaire 2024.
2. Actualisatie indexering inkomsten belastingen en heffingen: De inkomsten worden geactualiseerd op basis van de Consumenten Prijs Index (CPI) uit de meicirculaire 2024.
3. Structurele doorwerking Zomerrapportage 2024: De uitkomsten uit de zomerrapportage 2024 zijn structureel verwerkt in de begroting (zie bijlage 3).
4. Actualisatie gemeenschappelijke regelingen: Dit betreft een update van de budgetten van de gemeenschappelijke regelingen.
5. Actualisatie staat van activa: De update van de staat van activa resulteert in lagere kapitaallasten in 2025 door het uitstellen van bepaalde investeringen.
6. Actualisatie budgetten n.a.v. MJOP's: Dit betreft de actualisatie van budgetten op basis van de Meerjaren Onderhoudsplannen (MJOP's), zoals aangeboden aan uw raad op 24 september 2024.

7. Actualisatie salarissen 2025: Betreft de actualisatie van salarissen in 2025, inclusief cao-ontwikkelingen.
8. Verwerking raadsbesluit Kapelse Gaard: Dit betreft de verwerking van het raadsbesluit van 24 september 2024 met betrekking tot de Kapelse Gaard.
9. Dekking incidentele capaciteit: In 2024 bleek dat een deel van de incidentele capaciteit niet gedekt kon worden door Spukgeldten. Dit wordt gecorrigeerd in de begroting voor 2025 en 2026.
10. Structurele verhoging rente- en legesinkomsten: Dit betreft een structurele verhoging van de inkomsten uit rente en leges.
11. Mutaties afval en riool: Aanpassingen in afval- en rioolbudgetten in verband met kostendekkendheid.
12. Restante taakstelling organisatieplan: Betreft het niet te realiseren deel van de taakstelling van het organisatieplan (zie nagezonden memo).
13. Overige mutaties: Dit betreft overige budgettaire aanpassingen.

Financieel toezicht:

De door de raad vastgestelde begroting 2025 dient vóór 15 november 2024 aan de provincie te worden toegezonden ter goedkeuring. De provincie beoordeelt of de gemeentebegroting voldoet aan de wettelijke eisen en provinciale regelgeving. De minste vorm van provinciaal toezicht is het zogenoemde repressief toezicht. Dit betekent dat een gemeente zonder voorafgaande goedkeuring van de provincie de begroting en begrotingswijzigingen mag uitvoeren. Hierbij is het van belang dat de structurele lasten gedekt worden door structurele baten, oftewel een materieel begrotingsevenwicht. Om te bepalen of de begroting materieel in evenwicht is, moet het begrotingssaldo worden gecorrigeerd met het saldo van incidentele baten en lasten. Het effect daarvan voor de gemeente Lopik is weergegeven in de onderstaande tabel.

Bedrag* € 1.000

Omschrijving	2025	2026	2027	2028
Saldo primaire begroting 2025	-1.126	-2.704	-3.786	-2.889
Waarvan saldo incidentele baten en lasten	1.054	598	500	-
Materieel begrotingssaldo	-72	-2.106	-3.286	-2.889

Op basis van het bovenstaande en het dekkingsvoorstel in de 1e begrotingswijziging 2025 is de verwachting dat voor de gemeente Lopik repressief provinciaal toezicht van toepassing blijft. Een gedetailleerder overzicht van de incidentele baten en lasten is terug te vinden in deel 2 van dit document

Leeswijzer

De Programmabegroting 2025-2028 bestaat uit drie onderdelen:

1. Programma's.
2. Financiële begroting inclusief algemene dekkingsmiddelen.
3. Paragrafen.
4. Bijlagen.

Deel 1 Programma's

Met deze begroting zetten we de lijn van de Programmabegroting 2024-2027 voort. Bij het opstellen van de programmabegroting hebben we gewerkt met Pepperflow. Door gebruik te maken van Pepperflow kunnen we uw raad beter inzicht geven in het gevoerde beleid, de voortgang van de verschillende programma's en tijdig bijsturen waar nodig. Dit draagt bij aan een transparanter en effectiever proces voor beleidsuitvoering en -evaluatie.

Indeling programma's

1. Bestuur en Bedrijfsvoering
2. Openbare Orde en Veiligheid
3. (Jeugd)zorg, gezondheid en ondersteuning
4. Onderwijs, Sport en Cultuur
5. Werk, Inkomen, Economie en Recreatie
6. Ruimtelijke ontwikkeling, milieu en volkshuisvesting
7. Beheer openbare ruimte, verkeer en vervoer

Een overzicht van alle programma's met de daaraan gerelateerde lasten en baten is in deel 2 van deze begroting opgenomen.

Deel 2 Financiële begroting inclusief algemene dekkingsmiddelen

In dit deel wordt met name ingegaan op het financieel meerjarig perspectief van onze gemeente.

De financiële begroting bestaat uit:

- a. het overzicht van baten en lasten en de toelichting;
- b. de balansprognose;
- c. een overzicht van de reserves en voorzieningen, inclusief de mutaties;
- d. een autorisatievoorstel voor de investeringen;
- e. een uiteenzetting over de financiële positie;
- f. een overzicht van algemene dekkingsmiddelen;
- g. een toelichting op de post onvoorzien;
- h. een overzicht van incidentele baten en lasten.

Deel 3 Paragrafen

Naast de programma's dienen paragrafen in de Programmabegroting opgenomen te worden. Het kenmerk van paragrafen is dat de aspecten daarvan ondersteunend zijn aan de uitvoering van de programma's en daardoor een meer algemeen karakter hebben.

De volgende paragrafen zijn opgenomen:

- A. Lokale heffingen en belastingen
- B. Weerstandsvermogen en risicobeheersing

- C. Onderhoud kapitaalgoederen
- D. Financiering
- E. Bedrijfsvoering
- F. Verbonden partijen
- G. Grondbeleid
- H. Openbaarheidsparagraaf

Bijlage 1: Wettelijke beleidsindicatoren

Beleidsindicatoren zijn kengetallen die inzicht geven in de effectiviteit van het beleid. Het opnemen van de beleidsindicatoren maakt een vergelijking in de tijd en met andere gemeenten mogelijk. Een overzicht met de meest actuele cijfers is als bijlage opgenomen.

Bijlage 2: Taakveldenbegroting

Bijlage 3: Structurele effecten Zomerrapportage 2024

1. Bestuur en bedrijfsvoering

Reguliere taken programma Bestuur en bedrijfsvoering

- Bestuur
- Staf
- Financiën / belastingen
- Informatie en automatisering en DIV
- Personeel en organisatie
- Communicatie
- Juridische zaken

Inleiding programma Bestuur en bedrijfsvoering

Het programma bestuur en bedrijfsvoering richt zich op de sturing en facilitering van de organisatie, met als doel de juiste focus te houden bij het aanpakken van opgaven en het verzorgen van reguliere taken. Een belangrijk onderdeel van dit programma is de organisatieontwikkeling, waarbij de uitvoering van het organisatieplan en de doorontwikkeling van de organisatie een prioriteit vormen. We werken toe naar een wendbare en zelfstandig gemeente die toekomstbestendig is. Dit betekent investeren in efficiëntere werkmethoden, digitale oplossingen en trainingen voor medewerkers. De financiële uitdagingen waarmee gemeenten te maken krijgen, zoals de ravijnjaren, vragen om strikte begrotingsdiscipline en het zoeken naar nieuwe financieringsbronnen. We moeten kosten besparen door efficiënter gebruik van middelen en onnodige uitgaven terugdringen om de financiële gezondheid van de gemeente te waarborgen.

Ambitie en ontwikkelingen programma Bestuur en bedrijfsvoering

Bestuur

De gemeente wil nabij zijn, aansluiten op wat er leeft onder de bewoners. Verbinding blijft een belangrijk thema voor de gemeente Lopik. We werken voor onze inwoners, ondernemers en maatschappelijke partners. We zien en horen wat er gebeurt in de omgeving en spelen hierop in. Hiervoor organiseren we onder meer Bakkies in de Buurt, zijn we ter plaatse bij een reconstructie van een wijk en bezoeken we ondernemers en verenigingen.

Dienstverlening en Organisatieontwikkeling

In 2023 is de basis gelegd voor een intensieve ontwikkeling om als gemeente duurzaam zelfstandig te blijven. Deze ontwikkeling is in 2024 gestart voor twee jaar met als doel om dan een stevige basis te hebben. De aandacht voor doorontwikkeling is blijvend en stopt niet na 2 jaar. Al onze acties staan in het teken van het bouwen van een robuuste organisatie en het verbeteren van onze dienstverlening. Om dubbelingen te voorkomen voegen we deze twee aandachtsgebieden samen. In 2025 bouwen we voort met als doel: tevreden inwoners en medewerkers, grip op reguliere taken en ontwikkelingen, haalbare ambities en planning. Naast een interne focus, richten we ons ook meer op onze samenleving. We streven ernaar om de veranderingen die we in 2024 hebben ingezet, zichtbaar en merkbaar te maken voor onze inwoners, organisaties en partners. Heldere communicatie, verwachtingenmanagement en binnen de termijnen onze afspraken nakomen zijn daar belangrijke onderdelen van.

De projecten die we in 2024 zijn gestart, zoals verbeterde informatievoorziening, projectmatig werken en procesoptimalisatie worden voortgezet en ingebed in onze bedrijfsvoering. Deze projecten zijn gericht op zichtbare en betere dienstverlening voor de inwoners en op het verbeteren van onze interne processen, zodat we efficiënter, effectiever en met aandacht blijven werken.

Onze kernwaarden: Betrokken, Betrouwbaar, Bevlogen en Bekwaam staan centraal in alles wat wij doen. Deze waarden vormen de basis voor ons gedrag en onze cultuur. In 2025 blijven we aandacht geven aan het naleven van deze kernwaarden en bieden we concrete handvatten om dit te realiseren. Door ons gedrag en onze manier van handelen willen wij een betrouwbare overheid en goede werkgever zijn voor onze inwoners en medewerkers.

“Dank dat u als burgemeester en college de tijd neemt om hier te komen, dat kan omdat wij zelfstandig zijn gebleven”.

Quote van een inwoner na een Bakkie in de Buurt

Bedrijfsvoering

De gemeente Lopik heeft de ambitie om zich te ontwikkelen tot een toekomstbestendige, wendbare organisatie die kan inspelen op de uitdagingen van een snel veranderende wereld. Centraal staat het streven naar financiële duurzaamheid, waarbij we werken aan een gezonde balans tussen structurele inkomsten en uitgaven. Door slimme investeringen en efficiënte uitgaven creëren we ruimte voor stabiliteit. Dit stelt ons in staat om ook op de lange termijn het effect van de tegenvallers te beperken.

Heldere en toegankelijke communicatie is een belangrijk onderdeel van onze visie. We willen een gemeente zijn die transparant en betrokken met haar inwoners en ondernemers in contact staat. Door middel van effectieve communicatie zorgen we ervoor dat iedereen zich goed geïnformeerd voelt en de gemeente ziet als een betrouwbare partner die openstaat voor dialoog en samenwerking. Daarnaast ligt de kracht van onze organisatie bij onze medewerkers. Hun welzijn, talentontwikkeling en tevredenheid vormen de kern van ons personeelsbeleid. We investeren in het binden, boeien en behouden van onze medewerkers, zodat zij zich kunnen ontwikkelen en met plezier bijdragen aan de gemeentelijke doelstellingen. Onze ambitie is om een werkomgeving te creëren waarin talenten optimaal tot hun recht komen en waar medewerkers zich gewaardeerd en gesteund voelen.

Lopik wil klaarstaan voor de toekomst, met een organisatie die flexibel genoeg is om mee te bewegen met maatschappelijke ontwikkelingen, maar stevig genoeg om haar ambities waar te maken. Met juridische- en financiële expertise, aandacht voor digitalisering en innovatie, effectieve communicatie, en continue aandacht voor onze medewerkers bouwen we aan een moderne en veerkrachtige gemeente.

Bestuur

Wat willen we bereiken?

Verbinding tussen bestuur en inwoners, ondernemers en maatschappelijke partners

Wat gaan we ervoor doen in 2025?

Dorpsgesprekken in elke kern (continueren)

In 2024 is er tijdens de dorpsgesprekken, Bakkies in de Buurt, veel informatie gedeeld en hebben we waardevolle gesprekken gevoerd. Ook het Ondernemers Bakkie was een groot succes. Elkaar ontmoeten en naar elkaar luisteren vinden wij belangrijk vanuit onze kernwaarde Betrouwbaarheid. In 2025 zetten we de ingezette koers en onze ambities die gesteld zijn in het College

Uitvoeringsprogramma voort. We blijven in gesprek met onze inwoners, jong en oud, en onze ondernemers en partners in de wijken.

Resultaat:

Een open gesprek tussen de inwoners en ondernemers en de gemeente. Het kennen van elkaars dilemma's en successen. En door elkaar op regelmatige basis te ontmoeten werken aan onderling vertrouwen.

Samenwerking U10/U16

De samenwerking met gemeenten in de Lopikerwaard en Utrecht West continueren wij. Zowel in het fysieke als in het sociale domein onderhouden we verschillende samenwerkingsverbanden. Intergemeentelijke bijeenkomsten zijn essentieel voor het bevorderen van samenwerking, kennisdeling en gezamenlijke beleidsontwikkeling.

Resultaat:

Het vormen van een sterke regio en het kunnen uitvoeren van grote opgaven.

Participatiebeleid opstellen

We betrekken onze inwoners actief als we een reconstructie in hun buurt of wijk gaan uitvoeren. Maar ook bij de ontwikkeling van nieuw beleid of bij aanpassingen die onze inwoners en ondernemers aan gaan willen we actiever de samenleving opzoeken. Met de intreding van de omgevingswet is elke gemeente verplicht een participatiebeleid op te stellen en een inspraak- en participatieverordening te hebben. Dit wordt geen boekwerk, wel een praktische handleiding waarin beschreven staat hoe we participatieprocessen vormgeven.

Resultaat:

Betrokken inwoners die met een helder kader deelnemer aan participatietrajecten.

Burgerzaken en Klant Contact Centrum

Wat willen we bereiken?

Dienstverlening op het gebied van Burgerzaken en het Klant Contact Centrum optimaliseren

Wat gaan we ervoor doen in 2025?

Inwoners via verschillende communicatiekanalen informeren over de digitale dienstverlening van Burgerzaken.

In 2025 blijven we inwoners actief informeren over de digitale diensten van Burgerzaken. Via verschillende communicatiekanalen, zoals de gemeentepagina in de krant, de gemeentelijke website, sociale media en telefonisch of persoonlijk contact. We streven ernaar de bekendheid en het gebruik van deze diensten te vergroten, wat bijdraagt aan een hogere efficiëntie en betere toegankelijkheid.

Resultaat:

Meer inwoners gaan gebruik maken van de digitale dienstverlening.

Wat willen we bereiken?

Inwoners, ondernemers en maatschappelijke organisaties ervaren de gemeente dichtbij door goede dienstverlening

Wat gaan we ervoor doen in 2025?

Actief sturen op dienstverleningsprincipes

We blijven actief sturen op de dienstverleningsprincipes door aandacht te vragen voor de principes betrokken, bekwaam, betrouwbaar en bevlogen. Deze kernwaarden zijn dan ook logischerwijs de basis van ons organisatieontwikkeling. We investeren in de communicatievaardigheden van onze medewerkers (bekwaam). We werken aan onze zichtbaarheid in de dorpen (betrokken). We houden aandacht voor elkaar en delen ervaringen (bevlogen). We houden ons aan de gemaakte afspraken en communiceren daar helder over (betrouwbaar).

Voorbeeldgedrag van het college en DMT zijn essentieel om de gehele organisatie te motiveren hier stappen in te nemen. We gebruiken hiervoor de voorjaars- en najaarsevents, de 6 wekelijkse zeepkistsessies, de interne nieuwsbrieven en we spreken elkaar hierop aan tijdens onze werkoverleggen en teambijeenkomsten.

Resultaat:

Continue aandacht en het bevorderen van de bewustwording over dienstverlening.

Dienstverlening in je DNA

Betrouwbare dienstverlening valt of staat met de mensen die het uitvoeren. Onze inzet is dat inwoners, ondernemers en maatschappelijke organisaties zich gehoord voelen als zij contact met ons opnemen of wij met hen. Heldere communicatie, goed luisteren en het uitstellen van een eerste oordeel zijn belangrijke vaardigheden waar onze medewerkers het komende jaar extra aandacht voor hebben.

We richten we ons concreet op gespreksvaardigheden en het geven en ontvangen van feedback. Iedere medewerker moet helder en begrijpelijk met inwoners, ondernemers en maatschappelijke organisaties kunnen communiceren. Dat geldt voor mondeling contact, maar ook op schrift. De training 'Duidelijk communiceren' wordt gestandaardiseerd in de organisatie.

Resultaat:

Inwoners en ondernemers treffen gemeentelijke medewerkers die helder communiceren en goed contact onderhouden.

We onderzoeken hoe we onze dienstverlening kunnen monitoren

Afhankelijk van wie je spreekt horen we geluiden over onze dienstverlening. Volgens de één gaat het slecht met onze dienstverlening, de ander is een stuk positiever. Om erachter te komen hoe onze dienstverlening ervaren wordt, en daardoor gericht te kunnen bijsturen, gaan we onderzoeken hoe we dat kunnen gaan monitoren. Waarstaatjegemeente.nl heeft hier al veel modules op ontwikkeld en wordt gebruikt door vele gemeenten. We gaan onderzoeken of we deze methodiek, of een vergelijkbare, passend is bij Lopik en hoe we deze kunnen inzetten zodat we meer zicht krijgen op de behoefte en belevingen van onze inwoners.

Resultaat: Een methodiek om onze dienstverlening te kunnen monitoren.

Herijken van onze servicenormen

Eén van de effecten van de organisatieverandering is dat we met meer aandacht voor de medewerker en het werk werken. Daardoor kunnen we beter sturen op onze servicenormen. Deze afspraken gaan oa. over terugbeltermijnen, dat emails van inwoners binnen 20 dagen beantwoord moeten zijn en over privacy. Tot op heden zijn deze normen onvoldoende bekend bij zowel onze inwoners als bij onze medewerkers. Met hernieuwde aandacht willen we deze normen bekijken en aanpassen waar dat nodig is. Net als dat we heldere communicatie voor ogen hebben, zijn duidelijke normen ook zeer helpend voor een goede dienstverlening.

Resultaat: de inwoners en ondernemers weten waar ze aan toe zijn als ze contact zoeken met de gemeente. De medewerkers hebben handvatten om binnen de gestelde termijnen contact te zoeken met de aanvrager.

Wat willen we bereiken?

Balans en meer grip op reguliere taken en ontwikkelingen

Wat gaan we ervoor doen in 2025?

In 2025 wordt het project 'procesoptimalisatie' gelanceerd

Helder beschreven processen helpen ons om op een zelfde manier vraagstukken uit te voeren. Het bespaart ons tijd en maakt dat we vergelijkbare zaken eenduidig behandelen. In 2025 wordt het project 'procesoptimalisatie' gelanceerd. We gaan aan de slag met processen die direct invloed hebben op onze dienstverlening, maar ook met interne processen die indirect invloed hebben. Voorbeelden hiervan zijn procesverbetering ontvangstbevestiging, systeem voor klachtenafhandeling, maar ook de processen rondom onze Planning & Control cyclus.

Resultaat:

Heldere processen die onze interne- en externe dienstverlening verbeteren.

Informatisering en informatiebeheer

Wat willen we bereiken?

Voorspelbare digitale dienstverlening aan inwoners, bedrijven en de interne organisatie

Wat gaan we ervoor doen in 2025?

Inventarisatie informatiebehoefte en opstellen KPI's

In 2025 willen we de informatiebehoefte binnen de gemeente inventariseren en Key Performance Indicators (KPI's) opstellen om de prestaties en effectiviteit van onze dienstverlening te meten en te verbeteren. Deze actie is bedoeld voor het optimaliseren van de besluitvorming en het verhogen van de transparantie en verantwoordelijkheid binnen de gemeentelijke organisatie.

Resultaat:

Inrichten stuurinformatie

Vastleggen taken en verantwoordelijkheden informatievoorziening

In 2025 willen we taken en verantwoordelijkheden met betrekking tot informatievoorziening binnen de gemeentelijke organisatie duidelijk vastleggen met als doel het waarborgen van kwaliteit en veiligheid, . Denk hierbij o.a. aan taken en verantwoordelijkheden om het beheer en gebruik van gegevens. Dit is belangrijk voor het waarborgen van een professionele, efficiënte, betrouwbare en veilige omgang met gegevens en voor het bevorderen van een georganiseerde informatievoorziening.

Resultaat:

Professioneel ingerichte en georganiseerde informatievoorziening

Portfoliomanagement (prioriteren van projecten)

We willen portfoliomanagement inrichten om de manier waarop projecten binnen de gemeente worden geselecteerd en beheerd te verbeteren. Dit initiatief is bedoeld om ervoor te zorgen dat projecten systematisch worden beoordeeld en geprioriteerd op basis van hun strategische waarde en impact. Door een gestructureerde aanpak te hanteren, kunnen we beter inspelen op de behoeften van onze klanten en de beschikbare middelen efficiënt inzetten.

Hiervoor voeren we integrale impactanalyses en businesscases uit om de besluitvorming en beleidsvorming binnen het portfolio te verbeteren. Dit is bedoeld om systematisch de effecten van beleidsvoorstellen en projecten te evalueren, met aandacht voor kwaliteit en kostenreductie.

Resultaat:

Vastgesteld projectportfolio en scenario's

Wat willen we bereiken?

Plaats en tijd onafhankelijk werken met gebruik van moderne technologie

Wat gaan we ervoor doen in 2025?**Verdere implementatie MS Office 365 (Teams, Exchange online, Sharepoint)**

In 2025 willen we de verdere implementatie van Microsoft Office 365, inclusief Teams, Exchange Online en SharePoint, voortzetten. Deze actie is gericht op het verbeteren van de samenwerking, communicatie en productiviteit binnen de gemeentelijke organisatie door gebruik te maken van geïntegreerde en cloudgebaseerde oplossingen.

Resultaat:

Digitale werkplekken goed ingericht

Wifi netwerk vervangen

In 2025 willen we het bestaande WiFi-netwerk binnen de gemeentelijke organisatie vervangen. Deze modernisering is noodzakelijk om te zorgen voor betrouwbare, snelle en veilige draadloze connectiviteit die voldoet aan de huidige en toekomstige eisen. Het nieuwe WiFi-netwerk zal een belangrijke rol spelen in het optimaliseren van digitale werkplekken en het ondersteunen van flexibele werkmethoden.

Resultaat:

Digitale werkplekken goed ingericht

Verbeteren proces-inrichting zaaksysteem

In 2025 gaan we de inrichting van het zaaksysteem doorontwikkelen. Het zaaksysteem vormt de ruggengraat van onze digitale dienstverlening en de afhandeling van processen. De doorontwikkeling bestaat uit het inrichten en gebruiken van procesgestuurde workflow. Dit stelt ons in staat om stapsgewijs processen af te handelen. Dit zorgt voor een voorspelbaar procesresultaat en een verhoging van de proceskwaliteit.

Deze uitbreiding zal ons in staat stellen om efficiënter en effectiever te werken, waardoor we beter kunnen inspelen op de behoeften van inwoners en bedrijven.

Resultaat:

Digitaal procesgericht werken

Wat willen we bereiken?

Efficiënte uitvoering van beheertaken

Wat gaan we ervoor doen in 2025?

Inrichten incident- en changemanagement

In 2025 willen we het melden, registreren en afhandelen van ICT- incidenten en -wijzigingen verder optimaliseren en standaardiseren door het gebruik van sjablonen en het sturen op procesafspraken.

We breiden het selfserviceportaal verder uit met standaard producten, diensten en oplossingen. We breiden de kennisbank uit en stellen medewerkers in staat om problemen te voorkomen of op te lossen zonder tussenkomst van de helpdesk.

Resultaat:

Verkorten doorlooptijden afhandeling meldingen informatievoorziening met 30%

Digitaliseren in-, door- en uitstroomproces

In 2025 wordt het in-, door- en uitstroomproces opnieuw ontworpen met toepassing van bestaande en nieuwe technologie. We gaan éénmalig digitaal registreren door koppeling met het personeelssysteem. We beperken overdrachtsmomenten en handmatige activiteiten.

Resultaat:

Verkorten doorlooptijd naar 5 werkdagen van proces in-, door- en uitstroom

Invoeren digitale ondertekening

In 2025 gaan we verder met de invoering van de digitale ondertekening van documenten. Dit is noodzakelijk om processen digitaal af te kunnen handelen en digitale documenten digitaal te houden.

Resultaat:

Vermindering aantal printacties met 50%

Wat willen we bereiken?

Digitaal vaardige organisatie

Wat gaan we ervoor doen in 2025?

Aanbieden e-learning modules

In 2025 zetten we e-learning in bij het uitbreiden van kennis en digitale vaardigheden van medewerkers. Het is noodzakelijk om medewerkers voortdurend digitale vaardigheden bij te brengen en deze te onderhouden. Op die manier kunnen we snel en efficiënt producten en diensten blijven leveren aan inwoners en bedrijven.

Resultaat:

Verhogen niveau digitale vaardigheden medewerkers

Personeel

Wat willen we bereiken?

Aandacht voor vitaal werken en verzuimpreventie

Wat gaan we ervoor doen in 2025?

Ontwikkelen van een vitaliteitsprogramma en verbeteren verzuimmaatregelen

We ontwikkelen een vitaliteitsprogramma dat medewerkers stimuleert eigenaarschap te nemen over hun vitaliteit, gebaseerd op evaluatieresultaten van de verzuimpreventie. Verzuimmaatregelen worden verbeterd en leidinggevenden krijgen training in verzuimgesprekken om verzuim te voorkomen.

Resultaat:

Een jaarlijks vitaliteitsprogramma dat bijdraagt aan gelukkige, gebonden medewerkers, en verbeterde verzuimbegeleiding met een kortere verzuimduur als resultaat.

Wat willen we bereiken?

Met moderne en op aansprekende manieren de juiste persoon vinden voor de juiste functie

Wat gaan we ervoor doen in 2025?

Als onderdeel van de arbeidsmarktstrategie is een sourcingtool van linkedin aangeschaft.

Als onderdeel van de arbeidsmarktstrategie is een sourcingtool van LinkedIn aangeschaft. Het systeem wordt gebruikt om als werkgever zichtbaar te zijn op de arbeidsmarkt en het actief benaderen van latent werkzoekenden (denk ook aan gepensioneerden en zij-instromers). We continueren de inzet van social media en/of internet met eenduidige uitingen (tekst/plaatjes). Er zijn andere, modernere en aansprekendere manieren om te komen tot de juiste persoon op de juiste functie. We blijven aandacht houden op zij-instromers en pensionado's en gaan intensief samenwerken met de U10/U16 gemeenten om vacatures te delen en/of geschikte kandidaten (onder de voorwaarden van privacywetgeving). Ook zetten we in op het behoud van medewerkers voor de branche.

Resultaat:

Vacatures invullen door zichtbaarheid op arbeidsmarkt, regionale uitwisseling en pensionado/zij-instromers

Wat willen we bereiken?

Tijdig invullen van vacatures

Wat gaan we ervoor doen in 2025?

Blijvende extra inzet om nieuw personeel aan te trekken.

De gemeente staat voor uitdagingen op het gebied van werving en selectie. In 2024 heeft de inzet van een HR-medewerker gezorgd voor succes bij het invullen van vacatures met vaste medewerkers. In 2025 willen we dit verder versterken door kennismakingscafé's te organiseren, waarbij potentiële medewerkers uit de regio in een informele setting kennis kunnen maken met onze organisatie. Daarnaast onderzoeken we hoe we intensiever kunnen samenwerken met buurgemeenten om geschikt personeel aan te trekken en te behouden. Deze samenwerking is essentieel omdat we allen uit dezelfde vijver vissen. Eerste positieve resultaten uit zich al in het gezamenlijke traineeprogramma.

Resultaat:

Door consequent de arbeidsmarkt en potentiële kandidaten te benaderen en intensiveren samenwerking met buurgemeenten zijn we in staat om vacatures met vaste medewerkers, zowel kwantitatief al kwalitatief in te vullen.

Wat willen we bereiken?

Up-to-date functie- en beloningsgebouw en medewerkers zijn ingeschaald volgens HR21.

Wat gaan we ervoor doen in 2025?

Project Functiebeschrijving en -waardering.

In april 2024 is gestart met het project Functiebeschrijving en -waardering. Dit project duurt 9-12 maanden en wordt begin 2025 afgerond. Als gevolg daarvan heeft onze organisatie een up-to-date functie- en beloningsgebouw. Alle medewerkers hebben dan een duidelijke functieomschrijving en zijn ingeschaald volgens het nieuwe systeem (HR21). Eventuele financiële impact op de personeelskosten valt in 2025 en is meegenomen in de nota van uitgangspunten 2025.

Resultaat:

Up-to-date functie- en beloningsgebouw.

Wat willen we bereiken?

We blijven actief betrokken bij de doorontwikkeling van het traineeship.

Wat gaan we ervoor doen in 2025?

Doorontwikkeling van het traineeship

Continuering van de samenwerking met gemeenten in de regio U10/U16 ten aanzien van het traineeship. We blijven actief betrokken bij de doorontwikkeling van het traineeship en bezetten 2-3 traineeplaatsen (2024/2025) De eerder geworven trainee (2023/2024) gaat het 2de jaar van het traineeship volgen.

Resultaat:

Trainees behouden als (potentiële) werknemers voor de gemeente en/of sector.

Wat willen we bereiken?

Aantrekkelijk werkgever zijn voor huidige en nieuwe medewerkers

Wat gaan we ervoor doen in 2025?

We streven ernaar dat al onze medewerkers "gelukkige" medewerkers zijn.

In ons organisatieplan 2024-2027 is talentwaarderen als aandachtspunt genoemd. Dit betekent dat we veel aandacht besteden aan onze medewerkers, hun talenten optimaal benutten en streven naar gelukkige medewerkers. Het project "talentwaarderen werken" is in het najaar van 2024 gestart en loopt door in 2025. We heroverwegen en passen onze huidige personeelsinstrumenten aan waar dat nodig is. Denk aan wervingsproces, ontwikkelprogramma en evaluatiesystemen (gesprekscyclus, feedback geven of intervisie). Indien nodig voegen we nieuwe instrumenten toe, allemaal gebaseerd op het principe van talentwaarderen werken.

Resultaat:

Medewerkers worden gestimuleerd hun talent te ontwikkelen. Alle personele instrumenten zijn aangepast om talentwaarderen werken te ondersteunen.

Wat willen we bereiken?

Met duidelijke, vindbare (website) en tijdige (proces)communicatie willen we in verbinding staan met onze inwoners en ondernemers

Wat gaan we ervoor doen in 2025?

Collega's ondersteunen bij het opstellen van begrijpelijke communicatie.

Duidelijke communicatie aan inwoners, ondernemers, maatschappelijke organisaties, medewerkers en bestuur in het juiste taalniveau en met een heldere structuur is belangrijk. We streven naar B1 taalgebruik zodat al onze inwoners onze teksten begrijpen. Met behulp van trainingen en bewustheidsacties helpen we de medewerker

Resultaat:

- In duidelijke taal geschreven informatie richting inwoners en interne organisatie.

De website actueel houden en met behulp van onder andere input van het KCC en SIMAnalytics zo inrichten dat de informatie goed vindbaar is voor inwoners en ondernemers.

De informatievoorziening aan inwoners, ondernemers, maatschappelijke organisaties, medewerkers en bestuur neemt toe vanuit de ambitie om te verbinden. Contact met onze samenleving hebben we op verschillende manieren, hiervoor sluiten we zo goed mogelijk aan bij hun behoeften. Dit kan zijn digitaal, telefonisch of met een persoonlijke ontmoeting. We maken onze dienstverlening flexibel en zo eenvoudig mogelijk voor iedereen. De informatie die we aanbieden via onze website is actueel en wordt goed bijgehouden. Dit doen we door de signalen vanuit het KCC en de data die we krijgen van SIMAnalytics te verwerken op de website.

Resultaat:

- Een actuele website, met goed vindbare en in duidelijke taal geschreven informatie.

Financiën/ belastingen

Wat willen we bereiken?

Een toekomstbestendig financieel beleid

Wat gaan we ervoor doen in 2025?

Inzetten van incidentele middelen om structureel effect te realiseren.

Strategische investeringen met incidentele middelen die gericht zijn op het reduceren van structurele kosten op lange termijn.

Resultaat:

Een structureel sluitende begroting, wat betekent dat de jaarlijkse uitgaven en inkomsten van de gemeente in balans zijn.

De documenten en processen blijven door ontwikkelen

Doorlopende verbetering van plannings- en controlprocessen om de efficiëntie en effectiviteit van financiële sturing te verhogen.

Resultaat:

Geoptimaliseerde planning & control documenten waardoor de gemeenteraad beter kan bijsturen, wat leidt tot betere besluitvorming en effectief gebruik van middelen.

In control gesprekken invoeren en structureel houden

Regelmatige gesprekken tussen financiële en inhoudelijke teams om de financiële gezondheid en risico's te bespreken en te monitoren. In 2025 herverdelen we het P&C-werk, zodat de adviseurs meer ruimte krijgen om deze gesprekken integraal te voeren.

Resultaat:

Een continu en gezond financieel bewustzijn binnen de organisatie, wat essentieel is voor het behouden van de controle over financiële processen en besluitvorming.

Financieel beleid en beheer blijven ontwikkelen door opleidingen, begeleiding en kennisoverdracht

Investeren in opleidingen, begeleiding en kennisoverdracht voor financiële medewerkers om hun vaardigheden en kennis up-to-date te houden.

Resultaat:

Een gezond financieel bewustzijn als basis om te sturen op 'in control' zijn, wat bijdraagt aan een stabiele en duurzame financiële positie van de gemeente.

Financiële rechtmatigheid borgen door interne controle en het invoeren van in-control gesprekken

Implementeren van interne controlesystemen en regelmatige 'in control' gesprekken om ervoor te zorgen dat alle financiële handelingen en beslissingen rechtmatig en transparant zijn.

Resultaat:

Waarborging van de rechtmatigheid en verbetering van de controle over de organisatie, wat leidt tot meer vertrouwen van stakeholders en een hogere mate van compliance.

Wat mag het programma Bestuur en bedrijfsvoering kosten

Bedragen x €1.000

Exploitatie	Realisatie 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028
Lasten						
Bestuur en bedrijfsvoering	-11.022	-13.699	-13.471	-13.174	-12.988	-12.923
Baten						
Bestuur en bedrijfsvoering	30.323	31.986	33.379	32.255	32.674	32.741
Totaal	19.302	18.287	19.909	19.082	19.686	19.818

Wat mag programma Bestuur en Bedrijfsvoering kosten (per taakveld)

Bedragen x €1.000

Exploitatie	Realisatie 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028
Lasten						
0.1 Bestuur	-1.404	-1.549	-1.453	-1.415	-1.312	-1.312
0.2 Burgerzaken	-821	-780	-714	-703	-712	-699
0.3 Beheer overige gebouwen en gronden	-1.268	-600	-462	-445	-445	-445
0.4 Overhead	-7.208	-9.357	-8.468	-8.419	-8.412	-8.373
0.5 Treasury	-78	-7	17	47	62	80
0.64 Belastingen overig	-210	-215	-220	-225	-230	-234
0.8 Overige baten en lasten	-33	-1.190	-2.170	-2.014	-1.940	-1.941
Totaal Lasten	-11.022	-13.699	-13.471	-13.174	-12.988	-12.923
Baten						
0.1 Bestuur	119	0	0	0	0	0
0.2 Burgerzaken	176	319	237	266	284	253
0.3 Beheer overige gebouwen en gronden	848	301	309	309	309	309
0.4 Overhead	75	33	30	30	30	30
0.5 Treasury	358	270	270	270	270	270
0.61 OZB woningen	2.756	3.090	3.376	3.576	3.776	3.776
0.62 OZB niet-woningen	853	865	1.189	1.489	1.789	1.789
0.64 Belastingen overig	91	97	100	100	100	100
0.7 Algemene uitkeringen en overige uitkeringen gemeentefonds	24.990	27.012	27.719	26.066	25.967	26.065
0.8 Overige baten en lasten	58	0	150	150	150	150
Totaal Baten	30.323	31.986	33.379	32.255	32.674	32.741
Gerealiseerd saldo van baten en lasten	19.302	18.287	19.909	19.082	19.686	19.818
Stortingen						
0.10 Mutaties reserves	2.158	684	0	0	0	0
0.11 Resultaat van de rekening van baten en lasten	0	-1.397	0	0	0	0
Totaal Stortingen	2.158	-712	0	0	0	0
Onttrekkingen						
0.10 Mutaties reserves	2.334	3.452	1.205	532	324	44
0.11 Resultaat van de rekening van baten en lasten	0	371	0	764	1.366	749
Totaal Onttrekkingen	2.334	3.823	1.204	1.296	1.691	794
Mutaties reserves	176	4.536	1.204	1.296	1.691	794
Totaal	19.478	22.823	21.113	20.378	21.377	20.612

Toelichting programma Bestuur en bedrijfsvoering

Hieronder wordt een toelichting gegeven op de belangrijkste mutaties in de Programmabegroting 2025 ten opzichte van de Programmabegroting 2024 na Zomerrapportage.

Lasten:

In 2025 dalen de lasten ruim € 137.000 op dit programma. Dit is voornamelijk het gevolg van incidentele uitgaven in 2024 op beheergebouwen, burgerzaken en dienstverlening.

Baten:

In 2024 stijgen de baten met een bedrag van circa € 900.000. Dit voordeel komt voornamelijk door de stijging van de algemene uitkering (meicirculaire 2024).

Verbonden partijen programma Bestuur en bedrijfsvoering

Belastingsamenwerking gemeenten en hoogheemraadschap Utrecht (BghU).

De BghU is een belastingsamenwerking tussen de gemeenten Bunnik, De Bilt, Houten, Lopik, Nieuwegein, Utrecht, Utrechtse Heuvelrug, Zeist, Stichtse Vecht en het Hoogheemraadschap de Stichtse Rijnlanden. De BghU is een publieke, uitvoerende en dienstverlenende organisatie die op basis van maatschappelijk algemeen aanvaarde bedrijfseconomische principes wordt geleid. De BghU voert vrijwel alle belastingtaken van de deelnemers uit. Het betreft voor het hoogheemraadschap de uitvoering van de zuiveringsheffing, de verontreinigingsheffing en de watersysteemheffing. Voor gemeenten met name de onroerendezaakbelasting (OZB), de rioolheffing en afvalstoffenheffing. Daarnaast voert de BghU ook andere belastingtaken uit zoals hondenbelasting, toeristenbelasting, leges, precariobelasting, et cetera. Verder verzorgt de BghU voor alle gemeentelijke deelnemers de uitvoering van de basisregistratie Waardebepaling Onroerende Zaken (Wet WOZ) en voor de gemeente Lopik de basisadministratie adressen en gebouwen (BAG).

2. Openbare orde en veiligheid

Reguliere taken programma Openbare orde en veiligheid

- Openbare orde en veiligheid
- (Regionale) brandweer
- Crisisbeheersing / risicobestrijding
- Toezicht en handhaving /BOA

Inleiding programma openbare veiligheid

Het programma Openbare Orde en Veiligheid omvat een uitgebreid scala aan taken. Op het gebied van openbare orde en veiligheid (onder andere ondermijning en criminaliteit) vindt voornamelijk concrete inzet op basis van signalen en incidenten plaats. Voor wat betreft (regionale) brandweer en crisisbeheersing wordt hoofdzakelijk aangesloten bij de ontwikkelingen binnen de Veiligheidsregio Utrecht. Toezicht en handhaving door de BOA vindt op lokaal niveau plaats.

Ambitie en ontwikkelingen programma Openbare orde en veiligheid

In de gemeente Lopik moet iedereen in een veilige omgeving kunnen wonen, werken en recreëren. Dit vergt een verantwoordelijkheidsgevoel van iedereen. Inwoners, ondernemers, politie, maatschappelijk middenveld en gemeente werken daarom continu samen om de subjectieve en objectieve veiligheid in de gemeente Lopik te waarborgen en waar mogelijk verbeteren.

De inwoners ervaren qua veiligheidsbeleving met name overlast op het gebied van verkeer. Dit gaat om parkeren en te hard rijden. Verder ervaren inwoners hondenpoepoverlast.

Met onze lokale veiligheidspartners constateren wij dat er sprake is van georganiseerde ondermijnende criminaliteit. De gemeente zet in op het signaleren, aanpakken en ontwikkelen van kennis en hoe te handelen bij vermoedens hiervan. Verder zien onze veiligheidspartners een grotere verleiding voor met name (kwetsbare) jongeren om deel te nemen aan criminele activiteiten.

Openbare orde en veiligheid

Wat willen we bereiken?

Een zo veilig mogelijke woon- en leefomgeving

Wat gaan we ervoor doen in 2025?

De in het uitvoeringsplan IVP jaarschijf 2025 vastgestelde maatregelen en actiepunten volgens planning uitvoeren

In 2025 zullen we de in het Integraal Veiligheidsplan (IVP) jaarschijf 2025 vastgestelde maatregelen en actiepunten volgens planning uitvoeren. Deze uitvoering is essentieel voor het verbeteren van de veiligheid en het welzijn van onze inwoners, bedrijven en bezoekers. Het IVP biedt een gestructureerde aanpak voor het aanpakken van veiligheidsvraagstukken en het bevorderen van een veilige leefomgeving.

Resultaat:

Jaarplannen en uitvoeringsplannen worden uitgevoerd.

Operationele (objectieve en subjectieve) veiligheidsproblemen worden aangepakt indien hier aanleiding toe is.

Maandelijks lokaal ondermijningsoverleg met veiligheidspartners, waarbij minimaal één risicolocatie wordt aangepakt (regionale afspraak)

Criminelen die legale bedrijven en diensten gebruiken voor illegale activiteiten, ondermijnen de samenleving. Bijvoorbeeld door panden te huren voor een drugslab, kwetsbaren uit te buiten voor financieel gewin en ondernemingen (zorg/horeca/handel) te starten waarin geld witgewassen wordt. In 2025 wordt maandelijks via het lokaal ondermijningsoverleg integraal met partners samengewerkt om de vermenging van boven- en onderwereld te bestrijden. In 2025 pakt de gemeente wederom (integraal) met netwerkpartners weer een risicolocatie aan.

Resultaat:

Ondermijnende criminaliteit wordt naar aanleiding van signalen aangepakt.

Groter bewustzijn bij medewerkers op het gebied van ondermijnende criminaliteit.

Bestuurlijke maatregelen (dwangsom / bestuursdwang) bij geconstateerde overtredingen

Bestuursrechtelijke maatregelen zijn bedoeld om ondermijnende activiteiten te beëindigen en (herhaalde) verstoringen van de openbare orde en (herhaalde) aantasting van de veiligheid te voorkomen. In 2025 benutten we alle mogelijkheden tot het sluiten van panden, gebiedsverboden en het opleggen van dwangsommen toe. Zo zorgen we voor een veilige en leefbare woonomgeving. We onderzoeken of we de bestuurlijke boete ten behoeve van veiligheidsproblematiek en veelvoorkomende (APV) overtredingen kunnen invoeren. Op het moment worden alle boetes geïnd door het CJIB terwijl de kosten voor de handhaving capaciteit gemaakt worden door de gemeente.

Resultaat:

Naar aanleiding van actuele problematiek het handhaven en waarborgen van de openbare orde, woonoverlast, veiligheid en leefbaarheid.

Aanpak ondermijnende criminaliteit.

Structurele bewustzijn sessies voor een deel van de organisatie (preventieve activiteiten)

In 2025 verzorgen/faciliteren we kennissessies ten behoeve van de diverse teams op het gebied van ondermijning. Criminelen maken in toenemende mate gebruik van bijvoorbeeld boerenschuren, zorginstellingen of andere bedrijfspanden ten behoeve van ondermijnende activiteiten. Om die reden focussen we in 2025 op de signalen van ondermijning.

Resultaat:

Groter organisatiebewustzijn bij/op ondermijnende criminaliteit.

We professionaliseren onze Persoons Gerichte Aanpak (PGA)

Een persoonsgerichte aanpak (PGA) heeft als doel recidive te voorkomen, daders te resocialiseren en te zorgen voor duurzame, positieve verandering in iemands levensloop. De PGA is gepositioneerd op het snijvlak van leefbaarheid, veiligheid en zorg. De aanbevelingen uit de evaluatie in 2024 worden uitgevoerd, waarbij de rollen en werkwijzen worden geactualiseerd en geborgd in de organisatie. Team Juridische Zaken & Veiligheid en het Sociaal Team trekken hier samen, integraal in op.

Resultaat:

Verschillende partijen uit het gemeentelijk-, zorgen veiligheidsdomein werken samen binnen de lokale PGA, onder regie van de gemeente. Dit wordt gecoördineerd door de lokale PGA-coördinator.

Verhogen meldingsbereidheid van inwoners en ondernemers doormiddel van social media en bewustwordingscampagnes

Informatie over een veilige leefomgeving en om slachtofferschap te voorkomen zijn van belang om veilig te kunnen leven en ondernemen in onze gemeente. Nieuwe vormen van criminaliteit ontstaan razend snel. Ook is de meldingsbereidheid relatief laag. In 2025 zetten we in op bewustwordingscampagnes door middel van een sociale media strategie. Zo verhogen we de meldingsbereidheid en voorkomen we slachtofferschap.

Resultaat:

Bewustwording van cybercriminaliteit en digitale veiligheid

Bewustwording op veiligheid in algemene zin en van ondermijning

Verhogen meldingsbereidheid

(Regionale) brandweer

Wat willen we bereiken?

Een toekomstbestendige brandweezorg met een brandweerorganisatie die paraat, vakbekwaam en toekomstbestendig is

Wat gaan we ervoor doen in 2025?

In 2025 zullen er afspraken gemaakt moeten worden over de eigendom en verantwoordelijkheid over m.n. de brandweerkazernes.

Vanuit de Veiligheidsregio Utrecht (VRU) wordt onderzocht wie de eigendom en de verantwoordelijkheid dient te hebben voor de lokale brandweerkazernes. We zijn in afwachting van de besluitvorming, waarbij mogelijk bepaald zal worden of en onder welke voorwaarden de brandweerkazernes overgedragen zullen worden.

Resultaat:

Duidelijkheid over (regionale) afspraken over repressieve huisvesting

Crisisbeheersing / risicobestrijding

Wat willen we bereiken?

Professionele gemeentelijke crisisbeheersingsorganisatie met voldoende opgeleid en getraind gemeentelijk personeel

Wat gaan we ervoor doen in 2025?

Met de inzet van extra capaciteit zal de lokale crisisorganisatie aangepast moeten worden aan de nieuwe regionale afspraken.

In 2025 zal de in 2024 ingezette koers en werkzaamheden afgerond worden om de lokale crisisorganisatie up to date te maken, te professionaliseren en verder te borgen. Uitgangspunten op deze doorontwikkeling is het beleid bevolkingszorg 3.0 van de VRU.

Resultaat:

Doorontwikkeling bevolkingszorg

Opleiden/oefenen van bestuur en medewerkers

In 2025 zullen twee oefeningen gedaan worden zodat bestuur en medewerkers weten hoe te handelen bij een incident of ramp van significante omvang.

Resultaat:

Basale uitoefening wettelijke taken op het gebied van crisisbeheersing

Toezicht en handhaving / BOA

Wat willen we bereiken?

Ondanks de beperkte middelen en capaciteit willen we een vergrote beleving van de handhaving in de gemeente, op het gebied van leefbaarheid en veiligheid.

Wat gaan we ervoor doen in 2025?

Aan de hand van een opgesteld uitvoeringsplan (jaarplan) vindt toezicht en handhaving door de BOA plaats op de vastgestelde prioriteiten

In 2025 gaan we het huidige uitvoeringsplan (2016) herschrijven, up to date maken en in lijn brengen met de uitgangspunten van het integraal veiligheidsplan 2024-2027. De inzet van de BOA vindt in 2025 plaats volgens het hernieuwde uitvoeringsplan.

Resultaat:

Toezicht op activiteiten in de buitenruimte en handhaving van de gemaakte regels.

Onderzoeken of handhavingscapaciteit slim vergroot kan worden

Onze BOA komt nu tijd te kort om aan alle opgaven in het gemeentelijke veiligheids- en leefbaarheidsdomein te werken. In 2025 willen we onderzoeken welke mogelijkheden er zijn om handhavingscapaciteit slimmer/effectiever in te zetten. We zoeken naar mogelijkheden om kostenneutraal/kostenbeperkend de BOA capaciteit uit te breiden. Ook gaan we op zoek naar slimme manieren om tijdens piekmomenten de BOA capaciteit tijdelijk uit te breiden.

Resultaat:

Toezicht op activiteiten in de buitenruimte en handhaving van de gemaakte regels.

Wat mag het programma Openbare orde en veiligheid kosten

Bedragen x €1.000

Exploitatie	Realisatie 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028
Lasten						
Openbare Orde en Veiligheid	-1.393	-1.489	-1.500	-1.500	-1.500	-1.500
Baten						
Openbare Orde en Veiligheid	10	8	8	8	8	8
Totaal	-1.383	-1.481	-1.492	-1.492	-1.492	-1.492

Wat mag programma Openbare orde en veiligheid (per taakveld) kosten

Bedragen x €1.000

Exploitatie	Realisatie 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028
Lasten						
1.1 Crisisbeheersing en brandweer	-1.019	-1.148	-1.130	-1.130	-1.130	-1.130
1.2 Openbare orde en veiligheid	-374	-341	-370	-370	-370	-370
Totaal Lasten	-1.393	-1.489	-1.500	-1.500	-1.500	-1.500
Baten						
1.2 Openbare orde en veiligheid	10	8	8	8	8	8
Gerealiseerd saldo van baten en lasten	-1.383	-1.481	-1.492	-1.492	-1.492	-1.492
Totaal	-1.383	-1.481	-1.492	-1.492	-1.492	-1.492

Toelichting programma Openbare orde en veiligheid

Hieronder wordt een toelichting gegeven op de belangrijkste mutaties in de Programmabegroting 2025 ten opzichte van de Programmabegroting 2024 na Zomerrapportage.

Lasten:

Bij crisisbeheersing en brandweer dalen de lasten met € 25.000. Dit is voornamelijk het gevolg van incidentele budgetten in 2024.

Baten:

Er zijn geen mutaties te noemen

[Verbonden partijen programma Openbare orde en veiligheid](#)

Deelname in de verbonden partij Veiligheidsregio Utrecht (VRU) draagt bij aan het uitvoeren van activiteiten en realiseren van doelstellingen in dit programma. Voor een verdere toelichting over deze verbonden partij verwijzen we u naar paragraaf F Verbonden Partijen.

3. (Jeugd)zorg, gezondheid en ondersteuning

Reguliere taken programma (Jeugd)zorg, gezondheid en ondersteuning

- Vanuit de Wmo ondersteunen we onze inwoners in hun zelfredzaamheid en participatie.
- Vanuit de Jeugdwet zorgen we ervoor dat kinderen gezond en veilig kunnen opgroeien.
- Vanuit de Wet publieke gezondheid beschermen en bevorderen we de gezondheid van onze inwoners.
- Het Sociaal Team ondersteunt inwoners waar mogelijk zelf en indien nodig leiden zij toe naar passende zorg- en ondersteuning.
- De sociale basis ondersteunen en versterken, zodat inwoners op een laagdrempelige manier ondersteunt worden.

Inleiding programma (Jeugd)zorg, gezondheid en ondersteuning

Het sociaal domein staat voor grote uitdagingen, die alle leeftijden treffen. Onze samenleving vergrijsd en ouderen blijven steeds langer zelfstandig wonen. Tegelijkertijd zien we dat ook andere kwetsbare groepen, waaronder mensen met psychische problemen, in de wijk blijven wonen. Complexe problemen komen steeds vaker voor bij scheidende ouders, terwijl de jeugd te kampen heeft met eenzaamheid, psychische klachten en een ongezonde leefstijl. Deze ontwikkelingen zorgen in toenemende mate voor complexe hulpvragen en benadrukken de noodzaak van een sterke sociale basis en adequate ondersteuning voor iedereen die vastloopt.

Het Sociaal Team van de gemeente Lopik speelt hierin een cruciale rol. Wij zorgen ervoor dat onze inwoners in hun kracht worden gezet door optimaal gebruik te maken van hun eigen mogelijkheden, steun vanuit hun netwerk en de kracht van de samenleving. We streven naar laagdrempelige oplossingen die zoveel mogelijk aansluiten bij het normale leven en gaan uit van wederkerigheid. Iedereen kan, ondanks zijn eigen uitdagingen, op zijn eigen manier van waarde zijn voor een ander. Waar nodig bieden wij begeleiding vanuit het Sociaal Team of verwijzen we door naar professionele ondersteuning.

Ambitie en ontwikkelingen programma (Jeugd)zorg, gezondheid en ondersteuning

Veiligheid en Expertise

Een van onze belangrijkste ambities is ervoor te zorgen dat het Sociaal Team voldoende kennis en expertise heeft op het gebied van veiligheidscasuïstiek, dit is onder meer noodzakelijk in het kader van de hervormingsagenda Jeugd. Onze aanpak is tweeledig: enerzijds bevorderen we de deskundigheid van onze medewerkers, en anderzijds versterken we de samenwerking binnen het veiligheidsnetwerk.

Domeinoverstijgende Samenwerking

Het Integraal Zorg Akkoord (IZA), het Gezond en Actief Leven Akkoord (GALA), de hervormingsagenda Jeugd en de woonzorgvisie benadrukken allemaal de noodzaak van domeinoverstijgende samenwerking. Het leven van onze inwoners laat zich immers niet zo makkelijk indelen in domeinen. Dit betekent samenwerking binnen de gemeente tussen wonen en zorg, maar ook daarbuiten tussen het sociaal en medisch domein.

Preventie en Vroegsignalering

De komende jaren zal de druk op onze zorg- en dienstverlening aanzienlijk toenemen. Zonder veranderingen in ons stelsel zal in 2040 één op de vier mensen van de beroepsbevolking nodig zijn in de zorg. Om hierop in te spelen, is het onze ambitie om problemen zo vroeg mogelijk te signaleren en te voorkomen dat ze verergeren.

Betaalbare en beschikbare ondersteuning

In lijn met voorgaande ambitie is het essentieel dat professionele ondersteuning betaalbaar en beschikbaar blijft voor inwoners die dit nodig hebben. Onze ambitie is om onze inwoners te reabelen, wat zoveel betekent als hen opnieuw zelfredzaam maken. Daarnaast sluiten we bij het zoeken naar oplossingen zoveel mogelijk aan bij het normale leven.

Voor complexe casuïstiek streven we naar integrale, efficiënte en budgetvriendelijke oplossingen. We realiseren maatwerkoplossingen buiten de kaders, zodat onze inwoners direct verder kunnen, zonder de oorzaak van de problemen uit het oog te verliezen.

Een Sterke Sociale Basis

Onze gemeente kent een krachtige sociale cohesie met inwoners die voor een ander klaar staan. Aan de andere kant zijn onze inwoners geneigd om hun eigen problemen lange tijd zelf proberen op te lossen. Onze ambitie is om het overzicht, de samenhang en de vindbaarheid van de sociale basis te verbeteren, zodat inwoners hier optimaal en laagdrempelig gebruik van kunnen maken.

Passend Woon(zorg)aanbod

We willen meer passend woon(zorg)aanbod beschikbaar maken voor aandachtsgroepen. Onze ambitie zoals geformuleerd in de woonzorgvisie is immer 'Iedereen kan prettig wonen in Lopik'. Dit is lastig binnen onze huidige (huur)woningvoorraad en vraagt daarom om creativiteit en innovatie.

Jeugd / Wmo: Een zelfredzame samenleving

Wat willen we bereiken?

Complexe casuïstiek is van een integrale, efficiënte en budgetvriendelijke oplossing voorzien.

Wat gaan we ervoor doen in 2025?

We zetten het doorbraakbudget in ten behoeve van maatwerkoplossingen buiten de kaders waardoor een inwoner verder kan.

We gaan het doorbraakbudget inzetten ten behoeve van maatwerkoplossingen buiten de reguliere kaders, om inwoners te ondersteunen in situaties waarin standaardprocedures onvoldoende zijn. Deze benadering is gericht op het bieden van flexibele en effectieve oplossingen die passen bij de unieke behoeften van individuele inwoners, waardoor zij beter vooruit kunnen in hun leven.

Resultaat: Ondersteuningsvragen van inwoners zijn met maatwerk adequaat beantwoord, ook wanneer er buiten de kaders getreden moet worden.

We bevorderen de deskundigheid van het sociaal team op het gebied van krachtgericht werken en de doorbraakmethode.

Krachtgericht werken en het komen tot oplossingen middels de doorbraakmethode vormen de leidende principes binnen de werkwijze van het Sociaal Team. Om dit op effectieve en adequate wijze te kunnen toepassen is het van belang de deskundigheid van de medewerkers op dit gebied naar een hoger niveau te tillen.

Resultaat: Het Sociaal Team is in staat inwoners maximaal in hun kracht te zetten en hulpvragen te voorzien van een adequate oplossing.

Wat willen we bereiken?

Een preventieve aanpak en vroegsignalering voorkomen dat problemen verergeren.

Wat gaan we ervoor doen in 2025?

We zetten het programma Kansrijke Start voort.

We investeren in een lokaal netwerk van partijen die betrokken zijn bij kwetsbare gezinnen. De aanpak van kansrijke start is gericht op het versterken van de samenwerking tussen partijen die werken met de doelgroep.

Resultaat:

Door korte lijnen tussen de professionals in het netwerk hebben we kwetsbare gezinnen eerder in beeld en kunnen we deze gezinnen beter ondersteunen.

We zetten de spreekuren op kinderdagverblijven en scholen voort.

Door middel van spreekuren op kinderdagverblijven en basisscholen ontstaat een laagdrempelige voorziening voor ouders, leerkrachten, intern begeleiders en pedagogisch medewerkers om advies in te winnen bij het sociaal team met als doel vroegsignalering en preventie.

Resultaat: Ontwikkelingsvraagstukken bij kinderen worden vroeg besproken. Indien nodig wordt advies, preventieve of lichte ondersteuning snel ingezet.

We ontwikkelen lokale spreekuren in meerdere kernen.

De spreekuren van het sociaal team vinden in 2024 twee keer per week plaats in het Gezondheidscentrum in Lopik. Vanaf 2025 wijzigt de locatie en de frequentie van dit spreekuur, zodat meerdere kernen in de gemeente kunnen worden voorzien van een spreekuur.

Resultaat: Het spreekuur van het sociaal team is laagdrempelig beschikbaar in meerdere kernen van gemeente Lopik.

We zetten het relatie- en scheidingspunt voort

We zorgen ervoor dat ouders met vragen over hun relatie op een laagdrempelige manier informatie en ondersteuning kunnen krijgen. Dit doen we door te voorzien in vrij toegankelijke spreekuren en informatievoorziening, maatjesprojecten ter ondersteuning van ouders en kinderen en groepsaanbod. Met deze inzet wordt voorkomen dat scheidingsproblematiek verergert en inwoners op zwaardere vormen van ondersteuning een beroep moeten doen.

Resultaat:

Inwoners met vragen kunnen terecht bij het relatie- en scheidingspunt.

We gaan inwoners waarover zorgen zijn benaderen vanuit het sociaal team en toeleiden naar de juiste ondersteuning.

Vanaf 1 januari 2025 beleggen we het Meld- & Adviespunt Bezorgd bij het Sociaal Team. (Voorheen bij de GGD) Meldingen over inwoners waarover zorgen zijn komen rechtstreeks binnen bij het Sociaal Team. Het Sociaal Team gaat erop af en leidt inwoners toe naar de juiste ondersteuning.

Resultaat: Het Sociaal Team heeft overzicht over de zorgmeldingen binnen de gemeente en leidt inwoners in een vroeg stadium toe naar de passende ondersteuning.

Wat willen we bereiken?

Er is meer passend woon(zorg)aanbod beschikbaar voor aandachtsgroepen.

Wat gaan we ervoor doen in 2025?

We ontwikkelen gemengd wonen in een prikkelarme woonomgeving aan de Lekdijk West 24

Aan de Lekdijk West 24 ontwikkelen we een gemengde woonlocatie in een prikkelarme omgeving. Inwoners met en zonder hulpvraag leven hier samen en de locatie krijgt een belangrijke maatschappelijke functie voor onze gemeente. Dit traject doorlopen we in nauwe samenwerking met de provincie, de regio en de huidige bewoners.

Resultaat: Een gedetailleerd uitvoeringsplan voor ontwikkeling van het terrein.

We hebben oog voor aandachtsgroepen binnen het te realiseren flexwonen project.

De nieuwe Wet regie versterking volkshuisvesting verplicht gemeenten om aandacht te hebben voor aandachtsgroepen binnen de volkshuisvestingsopgave. We zorgen ervoor dat aandachtsgroepen ook binnen het te realiseren flexwonen project een plek kunnen krijgen.

Resultaat: Wij zijn een inclusieve gemeente waar iedereen een plek kan vinden om zich thuis te voelen.

We breiden de mogelijkheden van hospitaverhuur uit.

Het woningtekort zorgt ervoor dat onze inwoners soms in benarde situaties belanden, omdat zij nergens anders heen kunnen. Met projecten als Kamers met Aandacht & Onder de Pannen zorgen we ervoor dat inwoners tijdelijk een plek kunnen krijgen bij een dorpsgenoot. Om dit mogelijk te maken breiden we de mogelijkheden van hospitaverhuur uit. Om dit te realiseren zorgen we dat drempels op zowel ruimtelijk als sociaal gebied worden weggenomen. Bijv. bij Werk en Inkomen Lekstroom, in de huisvestingsverordening en in bestemmingsplannen.

Resultaat: Inwoners hebben meer mogelijkheden om tijdelijk alternatieve huisvesting te vinden.

We werken integraal samen vanuit wonen en sociaal domein, zodat al onze inwoners prettig kunnen wonen.

In de woonzorgvisie hebben we de woonopgave al op integrale wijze verbonden aan de zorgopgave. Om onze ambities te realiseren werken we vanuit de domeinen wonen en sociaal domein samen aan de acties binnen het uitvoeringsprogramma.

Resultaat: Iedereen kan prettig wonen in onze gemeente omdat we zorgen voor passende ondersteuning bij het wonen als dit nodig is.

We werken aan meer bewustzijn onder senioren over de toekomstige woonbehoeftes

De toenemende vergrijzing, de ambulantisering van de ouderenzorg, en het beleid om ouderen langer thuis te laten wonen, versterken elkaar en zetten druk op een al bestaand woningtekort. Dit maakt zorg onbetaalbaar en leidt tot een tekort aan arbeidskrachten binnen de zorg. Als er niets verandert, moet in 2040 één op de vier mensen in de beroepsbevolking in de zorg werken, wat niet realistisch is. Inwoners moeten zelf verantwoordelijkheid nemen door zich voor te bereiden op het ouder worden en zorg te organiseren vanuit hun eigen netwerk. We werken samen met belangrijke stakeholders aan de bewustwording onder senioren over hun toekomstige woonbehoefte, zodat zij langer zelfstandig kunnen blijven wonen.

Resultaat: Inwoners kunnen langer zelfstandig wonen, doordat zij zelf tijdig de juiste maatregelen nemen.

Wat willen we bereiken?

Het Sociaal Team heeft voldoende kennis en expertise of het gebied van veiligheidscasuïstiek.

Wat gaan we ervoor doen in 2025?

We trainen het Sociaal Team in het werken met de top3-methodiek

Het toekomstscenario schetst op hoofdlijnen hoe de kind- en gezinsbescherming er over 2 tot 7 jaar (2026-2031) uit zou kunnen zien. In dit scenario zal de betrokkenheid van het sociaal team bij gezinnen waarin veiligheidsrisico's aanwezig zijn toenemen. In de regio Lekstroom is gekozen voor de implementatie van de Top3-methodiek. De Top3-methodiek is een duurzame visie op netwerksamenwerking, kindermishandeling, huiselijk geweld en seksueel misbruik. Waarbij eerst de focus ligt op de directe veiligheid.

Resultaat: Het sociaal team is in staat om aan de hand van de Top3-methodiek samen te werken met gezinnen en ketenpartners wanneer er sprake is van onveiligheid.

We maken nadere samenwerkingsafspraken met Veilig Thuis en andere partners uit het veiligheidsnetwerk

Als gemeente maken we samenwerkingsafspraken met Veilig Thuis en andere partners uit het veiligheidsnetwerk, zoals politie en SAVE. Door goed samen te werken zijn we beter in staat zijn de veiligheid op de korte en de lange termijn te waarborgen voor kinderen en volwassenen in situaties van huiselijk geweld en kindermishandeling.

Resultaat:

Er is een gecoördineerde aanpak rondom gezinnen die te maken hebben onveiligheid in de thuissituatie.

We professionaliseren onze Persoons Gerichte Aanpak (PGA)

We werken integraal samen met afdeling Veiligheid in het kader van de professionalisering van de PGA. Team Veiligheid is proceseigenaar. Zie programma 2.

Resultaat: Verschillende partijen uit het gemeentelijk-, zorgen veiligheidsdomein werken samen binnen de lokale PGA, onder regie van de gemeente. Dit wordt gecoördineerd door de lokale PGA-coördinator.

Wat willen we bereiken?

Maatwerkondersteuning blijft betaalbaar en beschikbaar voor inwoners die dit nodig.

Wat gaan we ervoor doen in 2025?

We gaan aan de slag met reablement zodat inwoners langer zelfstandig het huishouden te kunnen voeren.

Reablement is een manier om met een inwoner te werken aan het terugwinnen en behouden van zelfredzaamheid. Het beoogt bij te dragen aan het versterken van autonomie, welzijn en kwaliteit van leven. Voorbeeld: een inwoner kan vanwege mobiliteitsproblemen niet zelf de was in en uit de wasmachine halen. Door de wasmachine op een verhoging te zetten kan de inwoner de was wel weer zelf doen. De inwoner ervaart meer zelfstandigheid en de tijd die voor de was verzorging was geïndiceerd wordt hierdoor afgeschaald.

Resultaat: Inwoners winnen zelfredzaamheid terug en het beroep op ondersteuning wordt beperkt.

We werken aan innovatieve manieren om de instroom bij huishoudelijke ondersteuning te beperken.

Binnen de nieuwe aanbesteding huishoudelijke ondersteuning is afgesproken dat de Lekstroom gemeenten en aanbieders de krachten bundelen om middels innovaties de instroom in huishoudelijke ondersteuning te beperken. De arbeidsmarkt biedt onvoldoende personeel om de toenemende vraag aan te kunnen. In Lopik hebben we sinds een jaar de subsidie stimulering zelfredzaamheid. Op basis van de evaluatie eind 2024 breiden we de doelgroep van deze subsidie in 2025 uit van inwoners met een indicatie tot 90 minuten naar inwoners met een indicatie tot 180 minuten.

Resultaat: Huishoudelijke ondersteuning blijft beschikbaar als voorziening voor inwoners die dit echt nodig hebben.

We gaan de aanmeldingen voor huishoudelijke hulp meer wijkgericht toedelen aan een aanbieder

Om de beschikbare tijd aan huishoudelijke ondersteuning efficiënter in te zetten, worden de mogelijkheden onderzocht om aanmeldingen wijkgericht toe te delen.

Resultaat: Reistijd kan worden benut om extra inwoners te ondersteunen.

Wat willen we bereiken?

Vanuit het sociaal domein wordt domeinoversteigend samengewerkt

Wat gaan we ervoor doen in 2025?

We dragen bij aan de samenwerking tussen het MBO en zorg.

Als Lekstroom gemeente draagt Lopik bij aan een initiatief om collectieve ondersteuning op het MBO in Utrecht mogelijk te maken. Hierdoor kunnen leerlingen van het MBO zonder beschikking ondersteuning krijgen op het onderwijs.

Resultaat:

Leerlingen uit gemeente Lopik die naar het MBO in Utrecht gaan kunnen snel passende ondersteuning krijgen op school.

We versterken de samenwerking huisartsen, jeugdartsen, POH's consultatiebureau, Sociaal Team en Team Sociaal Beleid

We intensiveren de contacten met de huisartsen, jeugdartsen, POH's en het consultatiebureau om de samenwerking te versterken. Op deze manier zorgen we ervoor dat we weten van elkaars betrokkenheid bij onze inwoners op de hoogte zijn en zorgen we ervoor dat ondersteuningstrajecten vanuit verschillende professionals complementair aan elkaar zijn.

Resultaat:

We kunnen onze inwoners op integrale wijze ondersteunen vanuit gezondheid en sociaal domein.

We bedden het jongerenwerk in binnen het sociaal team.

Het jongerenwerk in Lopik heeft in 2023 en 2024 naamsbekendheid en een gezicht gekregen. Het jongerenwerk kenmerkte zich door presentie op straat, groepsactiviteiten en (beschikkingsloos) individueel optrekken met jongeren. Deze aanpak sluit aan bij de beweging 'naar de voorkant'. Denk hierbij aan meer en/of beter inzetten van eigen kracht, preventie, zelfredzaamheid en burgerparticipatie en het leveren van maatwerk voor jongeren die ondersteuning nodig hebben. Het doel is snellere, betere, effectievere en integrale hulp. Door het jongerenwerk nadrukkelijker in te bedden en aan te laten sluiten bij het sociaal team wordt voorkomen dat jongeren in de jeugdhulp terecht komen.

Resultaat: Jongeren kunnen op een laagdrempelige manier ondersteuningsvragen stellen. Jongeren maken minder gebruik van zware jeugdhulp.

Sociale basis: een sterke sociale basis

Wat willen we bereiken?

Het overzicht, de samenhang en de vindbaarheid van de sociale basis is verbeterd, zodat inwoners hier optimaal gebruik van maken en minder een beroep doen op individuele maatwerkvoorzieningen.

Wat gaan we ervoor doen in 2025?

We zorgen ervoor dat de professionals in het sociaal team in dienst zijn van de gemeente.

We gaan ervoor zorgen dat de professionals in het sociaal team in dienst zijn van de gemeente. Deze aanpak is gericht op het versterken van de samenwerking en integratie binnen het sociaal domein, wat leidt tot een betere coördinatie van zorg en ondersteuning voor onze inwoners. Door de professionals in eigen dienst te nemen, kunnen we een hogere kwaliteit van dienstverlening garanderen en beter inspelen op de specifieke behoeften van onze gemeenschap.

Resultaat:

Het borgen van de kwaliteit en continuïteit van het sociaal team

We continueren de inzet van jeugdgroepswork.

Het jeugdgroepswork is een preventief aanbod voor jeugdigen. Hieronder vallen de trainingen gericht op het vergroten van sociale vaardigheden en trainingen voor kinderen in echtscheidingssituaties.

Resultaat:

In 2025 kunnen jeugdigen uit gemeente Lopik gebruik maken van het groepsaanbod van Sante.

We continueren de inzet van buurtgezinnen.

Buurtgezinnen is in 2024 gestart met het koppelen van vraag- en steungezinnen. Hierbij worden gezinnen ontlast en vergroten zij hun informele netwerk, waardoor de gezinnen minder aanspraak maken op zwaardere vormen van hulp. In 2025 continueren we de inzet van buurtgezinnen

Resultaat:

In 2025 worden gezinnen met een hulpvraag door inzet van Buurtgezinnen ondersteund.

We verbeteren de samenwerking zowel met onze vrijwilligersorganisaties als tussen de organisaties zelf.

Het is van cruciaal belang om het aantal vrijwilligers binnen de gemeente op peil te houden, aangezien door de druk op de zorg en de stijgende kosten steeds vaker een beroep wordt gedaan op de sociale basis. Vrijwilligers vormen de ruggengraat van veel sociale initiatieven en spelen een onmisbare rol in het ondersteunen van kwetsbare inwoners, het organiseren van activiteiten, en het versterken van de gemeenschap. Een goede samenwerking met en tussen onze vrijwilligersorganisaties is daarom essentieel om de sociale structuur en zorgvoorzieningen in de gemeente duurzaam te versterken. De digitale sociale kaart is een belangrijk instrument om deze samenwerking een impuls te geven.

Resultaat: Inwoners kunnen een beroep doen op een vrijwilliger wanneer zij dit nodig hebben.

We vergroten en bestendigen de sociale betrokkenheid door onze vrijwilligers te waarderen en inwonersinitiatieven te stimuleren en te ondersteunen

We stimuleren en ondersteunen inwonersinitiatieven en vrijwilligers. De sociale betrokkenheid van onze inwoners is van essentieel belang voor onze gemeenschap. Het is daarom essentieel om aandacht te besteden aan ondersteuning, erkenning en waardering.

Resultaat: De sociale basis wordt uitgebreid zodat nog meer inwoners hier een beroep op kunnen doen.

We zetten in op opbouwwerk om de leefbaarheid en sociale cohesie in onze wijken te verbeteren.

In de toekomst zullen inwoners steeds meer aangewezen zijn op hun eigen kracht, eigen netwerk en de sociale basis in de wijk. Dit vraagt om sterke buurten en goed nabuurschap. Daarom is het essentieel om in te zetten op het versterken van sociale cohesie. Opbouwwerk speelt hierin een belangrijke rol, door het bevorderen van onderlinge verbondenheid en samenwerking binnen de gemeenschap.

Resultaat: Veerkrachtige buurten met een sterke sociale cohesie.

We maken optimaal gebruik van de sociale kaart en laten hierin vraag en aanbod samenkomen

Om onze inwoners optimaal in staat te stellen hun eigen hulpvragen en problemen zelfstandig op te lossen, is het essentieel dat zij weten waar zij terecht kunnen. De sociale basis van onze gemeente biedt tal van initiatieven en voorzieningen, maar deze moeten wel vindbaar zijn voor onze inwoners. De digitale sociale kaart (platform) zal hierin gaan voorzien. De digitale sociale kaart wordt dé plek voor inwoners met een hulpvraag in het zoeken naar een passende oplossing.

Resultaat: Inwoners zijn optimaal in staat zelf een oplossing voor hun hulpvraag te vinden.

We werken aan de bekendheid en zichtbaarheid van de sociale kaart.

We zorgen ervoor dat de sociale kaart bekend wordt bij alle inwoners. De sociale kaart wordt dé vindplek van al het aanbod binnen de sociale basis in onze gemeente.

Resultaat: Alle inwoners zijn bekend met de sociale kaart en maken hier actief gebruik van op het moment dat zij een hulpvraag hebben.

We werken samen met jongeren aan activiteiten voor jongeren

We willen in gesprek komen met jongeren en hen activeren om mee te denken en te helpen met het organiseren van activiteiten voor jongeren.

Resultaat:
De participatie onder jongeren is vergroot.

Wat mag programma (jeugd)zorg, gezondheid en ondersteuning kosten (Lasten-Baten-Totaal)

Bedragen x €1.000

Exploitatie	Realisatie 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028
Lasten						
(Jeugd)zorg, gezondheidszorg en ondersteuning	-7.372	-8.652	-8.375	-8.104	-8.213	-8.138
Baten						
(Jeugd)zorg, gezondheidszorg en ondersteuning	391	496	318	318	318	318
Totaal	-6.981	-8.155	-8.057	-7.787	-7.895	-7.821

Wat mag programma(jeugd)zorg, gezondheid en ondersteuning kosten (per taakveld)

Bedragen x €1.000

Exploitatie	Realisatie 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028
Lasten						
6.2 Toegang en eerstelijnsvoorzieningen	-1.408	-2.138	0	0	0	0
6.21 Toegang en eerstelijnsvoorzieningen WMO	0	0	-1.388	-1.388	-1.388	-1.288
6.22 Toegang en eerstelijnsvoorzieningen Jeugd	0	0	-468	-473	-468	-473
6.6 Maatwerkvoorzieningen (WMO)	-487	-972	0	0	0	0
6.60 Hulpmiddelen en diensten (WMO)	0	0	-855	-855	-855	-855
6.711 Huishoudelijke hulp (WMO)	0	0	-655	-655	-655	-655
6.712 Begeleiding (WMO)	0	0	-547	-547	-547	-547
6.714 Overige maatwerkarrangementen (WMO)	0	0	-142	-142	-142	-142
6.71A Hulp bij het huishouden (WMO)	-782	-655	0	0	0	0
6.71B Begeleiding (WMO)	-617	-547	0	0	0	0
6.71D Overige maatwerkarrangementen (WMO)	-453	-142	0	0	0	0
6.72D Jeugdhulp zonder verblijf overig	-1.769	-1.557	0	0	0	0
6.73C Jeugdhulp met verblijf overig	-11	0	0	0	0	0
6.74A Jeugdhulp behandeling GGZ zonder verblijf	-365	-516	0	0	0	0
6.74B Jeugdhulp crisis/LTA/GGZ-verblijf	-109	-134	0	0	0	0
6.753 Jeugdhulp ambuland landelijk	0	0	-1.852	-1.552	-1.652	-1.652
6.792 PGB Jeugd	0	0	-516	-516	-516	-516
6.811 Beschermd wonen (WMO)	0	0	-294	-294	-294	-293
6.81A Beschermd wonen (WMO)	-58	-393	0	0	0	0
6.821 Jeugdbescherming	0	0	-562	-562	-562	-562
6.822 Jeugdreclassering	0	0	-136	-136	-136	-136
6.82A Jeugdbescherming	-541	-578	0	0	0	0
6.82B Jeugdreclassering	-54	-131	0	0	0	0
6.92 Coördinatie en beleid Jeugd	0	0	-134	-134	-134	-134
7.1 Volksgezondheid	-719	-889	-828	-852	-866	-886
Totaal Lasten	-7.372	-8.652	-8.375	-8.104	-8.213	-8.138
Baten						
6.2 Toegang en eerstelijnsvoorzieningen	22	105	0	0	0	0
6.22 Toegang en eerstelijnsvoorzieningen Jeugd	0	0	0	0	0	0
6.6 Maatwerkvoorzieningen (WMO)	61	81	0	0	0	0
6.60 Hulpmiddelen en diensten (WMO)	0	0	81	81	81	81

Exploitatie	Realisatie 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028
6.72D Jeugdhulp zonder verblijf overig	10	0	0	0	0	0
6.811 Beschermd wonen (WMO)	0	0	237	237	237	237
6.81A Beschermd wonen (WMO)	127	237	0	0	0	0
6.82A Jeugdbescherming	0	16	0	0	0	0
6.82B Jeugdreclassering	10	0	0	0	0	0
7.1 Volksgezondheid	161	57	0	0	0	0
Totaal Baten	391	496	318	318	318	318
Gerealiseerd saldo van baten en lasten	-6.981	-8.155	-8.057	-7.787	-7.895	-7.821
Totaal	-6.981	-8.155	-8.057	-7.787	-7.895	-7.821

Toelichting programma (Jeugd)zorg, gezondheid en ondersteuning

Hieronder wordt een toelichting gegeven op de belangrijkste mutaties in de Programmabegroting 2025 ten opzichte van de Programmabegroting 2024 na Zomerrapportage.

Lasten:

In 2025 stijgen de uitgaven dit programma met circa € 277.000 ten opzichte van 2024. Voor het grootste gedeelte wordt dit veroorzaakt door het budget het vrijvallen van de taakstelling besparingsverlies Jeugd 2025 (zie ook de meicirculaire 2024).

Baten:

In 2025 dalen de inkomsten met € 178.000 op dit programma. Dit is voornamelijk gevolg van incidentele inkomsten uit Spuk-gelden in 2024.

Verbonden partijen programma (Jeugd)zorg, gezondheid en ondersteuning

Gemeentelijke Gezondheidsdienst regio Utrecht (GGDrU)

De GGDrU is een gezondheidsdienst op basis van een gemeenschappelijke regeling tussen 26 gemeenten in de regio Utrecht. Deze gezondheidsdienst heeft tot taak de volksgezondheid te beschermen en bevorderen.

4. Onderwijs, sport en cultuur

Reguliere taken programma Onderwijs, sport en cultuur

- Zorg voor onderwijshuisvesting (nieuwbouw en/of levensduur verlengende renovatie)
- Uitvoeren van het lokaal onderwijsbeleid (inclusief leerplicht, leerlingenvervoer, kunst- en cultuureducatie en natuur- en milieueducatie)
- Uitvoeren van het onderwijskansenbeleid (VVE)
- Stimuleren van persoonlijke ontwikkeling van diverse doelgroepen (volwasseneneducatie, laaggeletterden)
- Bestrijden ongeoorloofd schoolverzuim en voortijdig schoolverlaten
- In voortgezet en beroepsonderwijs nauwe samenwerking in regionaal Lekstroom-verband
- Uitvoering sport- en gezondheidsbeleid
- Exploitatie zwembad Lobeke (in samenwerking met Vrienden van Lobeke)
- Ondersteuning van vrijwilligersorganisaties op het gebied van sport & cultuur.

Inleiding programma Onderwijs, sport en cultuur

Ongeveer 2,5 miljoen Nederlanders hebben moeite met lezen, rekenen en het gebruik van een computer of smartphone. Dit maakt het moeilijker een baan te vinden of vast te houden, formulieren in te vullen, de bijsluiters van de medicijnen te lezen of voor te lezen aan kinderen. Kunnen lezen en schrijven is vanuit dat perspectief een belangrijke voorwaarde voor volwaardige deelname aan de maatschappij. De gemeente Lopik gaat ervoor de randvoorwaarden te bieden voor een kwalitatief en goed onderwijsaanbod voor jong en oud en laaggeletterdheid terug te dringen.

Ook sport en cultuur zijn belangrijke voorwaarden voor welzijn en vitaliteit van inwoners. Het zijn bouwstenen voor prettig samenleven, ontmoeten en onderling begrip. De gemeente zet graag haar verbindende rol in dit te stimuleren.

Ambitie en ontwikkelingen programma Onderwijs, sport en cultuur

Het is onze ambitie dat niet alleen elke leerling die Nederlands als tweede taal leert (NT2) op de basisschool in de gemeente Lopik extra ondersteuning krijgt van de Taaltrap maar ook NT2 leerlingen die buiten Lopik naar school gaan. Andere inwoners die Nederlands als tweede taal leren of laaggeletterd zijn kunnen gebruik maken van het aanbod voor volwassenen.

De eerste levensjaren zijn cruciaal voor de taalontwikkeling. We zetten in op duidelijkheid en samenhang in de ondersteuningsstructuur rondom kinderen van 0-4 jaar en een goede doorgaande lijn van kinderopvang naar basisonderwijs. Er wordt verder uitvoering gegeven aan de uitvoeringsagenda behorend bij de beleidsnotitie Onderwijskansenbeleid.

We zien in de praktijk dat er veel meer behoefte is aan samenwerking tussen jeugdhulp en onderwijs. Zo kunnen hulpvragen eerder gesignaleerd worden en kan passende ondersteuning binnen kinderopvang en onderwijs worden ingezet.

In 2025 staat de nieuwbouw van een school ter vervanging van de huidige Nieuwe Wiel en Regenboog school hoog op de agenda. De nieuwbouw biedt kansen om thuisnabij onderwijs verder te ontwikkelen. Nu zijn een flink aantal kinderen aangewezen op onderwijsvoorzieningen buiten de gemeente. We gaan verkennen welke mogelijkheden de nieuwbouw met zich meebrengt om meer kinderen thuisnabij onderwijs te laten volgen.

Binnen dit programma gaat het ook om het zijn van een gezonde samenleving, waar alle inwoners meer sporten en bewegen. Ons doel is dit in 2040 te bereiken. We onderscheiden verschillende aandachtsgroepen: (a) basisschoolleerlingen behouden zwembad, (b) sportverenigingen worden ondersteunt om doelen te behalen, (c) inwoners met een laag inkomen kunnen deelnemen aan sport en (d) inwoners met een beperking kunnen deelnemen aan sport in de regio.

De gemeente zet in op haar verbindende rol door sport als belangrijke middel onder de aandacht te brengen om gezondheid en een sociale basis te stimuleren en gezondheids- / welzijnsverschillen te verkleinen. Onze inzet is hierbij gericht op het activeren van die mensen die een afstand hebben tot

sport (mensen met een beperking, mensen die lang niet hebben gesport en/of mensen met beperkte middelen). De gemeente doet dit in nauwe samenwerking met haar partners (verenigingen, buurtsportcoaches en maatschappelijke partners). Hier zetten we de extra subsidiegelden voor in die het Rijk de gemeente heeft toegekend (beschikbaar tot en met 2026).

Onderwijs

Wat willen we bereiken?

Alle NT2 kinderen in Lopik kunnen deelnemen aan het aanbod van de Taaltrap.

Wat gaan we ervoor doen in 2025?

Alle NT2 kinderen op de basisscholen maken gebruik van de Taaltrap

We gaan ervoor zorgen dat alle nieuwkomers en anderstalige (NT2) kinderen op basisscholen gebruik maken van de Taaltrap. De Taaltrap is een educatief programma dat gericht is op het verbeteren van de taalvaardigheid van NT-kinderen, waardoor zij beter kunnen integreren en succesvol kunnen deelnemen aan het reguliere onderwijs.

Resultaat:

Verbeterde taalvaardigheid van NT2-kinderen, waardoor zij beter kunnen integreren en deelnemen aan het onderwijs.

Aanbod van de Taaltrap beschikbaar stellen voor meer kinderen, naast basisonderwijs, zoals kinderen op het speciaal onderwijs

Streven is om in het schooljaar 2024/2025 te onderzoeken of de Taaltrap ook aangeboden kan worden aan meer kinderen, naast de kinderen in het basisonderwijs. Bijvoorbeeld aan NT2 kinderen die naar het speciaal onderwijs gaan.

Resultaat:

NT2 Kinderen in het speciaal onderwijs kunnen ook deelnemen aan de Taaltrap.

Wat willen we bereiken?

Er is een lokaal aanbod voor NT2 onderwijs en NT2 activiteiten voor volwassenen.

Wat gaan we ervoor doen in 2025?

NT2 onderwijs voor volwassenen lokaal aanbieden.

De mogelijkheden om een lokaal aanbod NT2 onderwijs aan volwassenen wordt onderzocht.

Resultaat:

NT2 volwassenen kunnen gebruik maken van een lokaal aanbod NT2 onderwijs.

NT2 activiteiten voor volwassenen lokaal aanbieden.

Mogelijkheden onderzoeken om lokaal NT2 activiteiten te organiseren voor volwassenen in de Lopik.

Resultaat:

NT2 volwassenen kunnen gebruik maken van een lokaal aanbod aan NT2 activiteiten.

Wat willen we bereiken?

In beeld krijgen van de (moeilijk bereikbare) groep laaggeletterden in Lopik.

Wat gaan we ervoor doen in 2025?**In beeld brengen van de groep laaggeletterden in Lopik.**

Het is niet duidelijk hoeveel laaggeletterden er in Lopik zijn. Daarom willen we in kaart brengen hoe groot deze groep is en welk aanbod wij voor hen kunnen creëren.

Resultaat:

Laaggeletterden in Lopik zijn in beeld.

Lokaal aanbod creëren voor laaggeletterden.

Onderzoeken of het mogelijk is om een lokaal aanbod voor laaggeletterden in Lopik aan te bieden.

Resultaat:

Er is een lokaal aanbod voor laaggeletterden.

Wat willen we bereiken?

Integraal Huisvestingsplan Onderwijs (IHP)

Wat gaan we ervoor doen in 2025?**Uitvoering Integraal Huisvestingsplan Onderwijs (IHP)**

Het locatieonderzoek van de nieuwbouw van 1 schoolgebouw voor de Nieuwe Wiel en De Regenboog is in 2024 afgerond. In 2025 is er een start gemaakt met het programma van eisen van de nieuwbouw, het selecteren van de architect en het opstellen van het voorlopig ontwerp.

In 2025 wordt overleg gevoerd met de schoolbesturen over het Integraal Huisvestingsplan Onderwijs gemeente Lopik.

Resultaat

- Er is een voorlopig ontwerp op basis waarvan het definitieve ontwerp verder wordt uitgewerkt.
- Duidelijkheid over verlenging of herijking van het IHP.

Wat willen we bereiken?

Intensieve samenwerking tussen kinderopvang, onderwijs, sociaal team en jgz rondom 0 – 12-jarigen

Wat gaan we ervoor doen in 2025?

Uitvoering geven aan de uitvoeringsagenda Onderwijskansenbeleid.

De werkgroep Onderwijskansenbeleid geeft uitvoering aan de uitvoeringsagenda. Voor schooljaar 2024/2025 richten zij zich op het versterken van de ouderbetrokkenheid, de ondersteuningsstructuur, structureel overleg invoeren tussen de voorschool en de vroegschool en het vormgeven van het kwaliteitskader VVE.

Resultaat:

De ouderbetrokkenheid is versterkt. De ondersteuningsstructuur is verder vormgegeven en versterkt. Er is een structureel overleg tussen de voorschool en de vroegschool. Het kwaliteitskader VVE is vastgesteld.

Continueren van de bijeenkomsten 2+ en dan..... en 12+ en dan...

In de Week van de Opvoeding worden er 2 bijeenkomsten 2+ en dan..... georganiseerd voor ouders met kinderen in de leeftijd van 18 maanden tot 4 jaar. Tijdens deze bijeenkomst krijgen ouders workshops aangeboden over de verschillende ontwikkelingsfasen van het kind. Ook wordt informatie gegeven over de taalontwikkeling van het kind. Deze bijeenkomsten worden in samenwerking met de JGZ, het onderwijs, de kinderopvang en het Sociaal Team georganiseerd.

In samenwerking met het onderwijs worden er 2 bijeenkomsten 12+ en dan..... georganiseerd voor ouders en leerlingen van de groepen 8 van de basisscholen. Ouders en leerlingen volgen 3 workshops die te maken hebben met de overstap naar het voortgezet onderwijs.

Resultaat:

Ouders van peuters en ouders leerlingen van groep 8 nemen deel aan de workshops van de bijeenkomsten 2+ en dan..... en 12+ en dan.....

Sport, beweging & cultuur

Wat willen we bereiken?

Een aantrekkelijke werkgever zijn voor het zwembad personeel gedurende het jaar rond.

Wat gaan we ervoor doen in 2025?

Een combinatiefunctionaris ontwikkelen door het uitbreiden van de zwembadformatie met vaste formatie buurtsportcoach tot 1 fte

Omzetten uren inhuur buurtsportcoach naar buurtsportcoach uren in dienst door combinatiefunctie te creëren zweminstructeur en uitvoerend buurtsportcoach/vakleerkracht. Hierdoor ontstaat er meer flexibiliteit en lokale invulling voor de buurtsportcoach.

Resultaat:

Er is een combinatiefunctionaris zwembadinstructeur en buurtsportcoach ingevuld door vaste formatie.

Wat willen we bereiken?

Een actieve en gezonde samenleving waarin alle inwoners gestimuleerd worden om mee te doen

Wat gaan we ervoor doen in 2025?

Voortzetten van het Jeugd en Volwassenfonds sport en cultuur.

We gaan ervoor zorgen dat de samenwerking met het Jeugd- en Volwassenenfonds Sport en Cultuur wordt voortgezet. Beide fondsen zijn erop gericht om inwoners met een laag inkomen in staat te stellen deel te nemen aan activiteiten zoals zwemles, muziekles, fitness, voetbal, theater- of dansles. Zo dragen we als gemeente bij aan de toegankelijkheid voor sport en cultuur voor iedereen.

Resultaat:

Het verminderen van financiële drempels voor deelname aan sport- en cultuuractiviteiten voor inwoners met een laag inkomen.

Uitvoeringsbudget beschikbaar stellen van het lokaal sport en vitaliteitsakkoord (opgesteld in 2023) en het faciliteren van het kernteam.

Het beheer van het uitvoeringsbudget wordt middels subsidie verstrekt aan Team Sportservice. Het kernteam (bestaande uit vrijwilligers) beoordeelt aanvragen en stimuleert beweging bij inwoners in Lopik.

Resultaat:

Verbinding tussen sport, gezondheid, welzijn en zorg wordt gestimuleerd.

De samenwerking met Team Sportservice wordt voortgezet voor het ondersteunen en organiseren van beweeg- en sportactiviteiten.

Team Sportservice gaat voor de gemeente aan de slag om verschillende doelen te behalen, gericht op:

- Jeugdsportstimulering
- Sportdeelname van de kwetsbare doelgroepen verhogen

- Bevorderen en bewustwording van een gezonde leefstijl, door goede voeding en voldoende bewegen.
- Verenigingsondersteuning.

We gaan ervoor zorgen dat deze samenwerking wordt voortgezet. De kosten worden deels gefinancierd door de brede SPUK.

Resultaat:

Inwoners van Lopik worden gestimuleerd voldoende te bewegen en sporten.

Wat willen we bereiken?

Zwembad Lobeke is toegankelijk voor alle inwoners van Lopik.

Wat gaan we ervoor doen in 2025?

Gratis activiteiten organiseren in samenwerking met jongerenwerkers

Om het zwembad aantrekkelijker te maken voor jongeren (12 t/m 17 jaar), breiden we het aanbod van gratis activiteiten in het zwembad in samenwerking met jongerenwerkers uit.

Resultaat:

Het zwembad Lobeke wordt door alle doelgroepen bezocht.

Wat mag het kosten programma Onderwijs, sport en cultuur?

Wat mag programma Onderwijs, sport en cultuur kosten

Bedragen x €1.000

Exploitatie	Realisatie 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028
Lasten						
Onderwijs, Sport en Cultuur	-3.599	-3.859	-2.954	-2.941	-2.929	-2.926
Baten						
Onderwijs, Sport en Cultuur	845	1.284	618	618	618	618
Totaal	-2.754	-2.576	-2.336	-2.323	-2.311	-2.309

Wat mag programma Onderwijs, sport en cultuur kosten (per taakveld)

Bedragen x €1.000

Exploitatie	Realisatie 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028
Lasten						
4.2 Onderwijshuisvesting	-363	-461	-381	-367	-354	-350
4.3 Onderwijsbeleid en leerlingzaken	-1.325	-1.243	-1.127	-1.127	-1.127	-1.127
5.1 Sportbeleid en activering	-245	-378	-277	-277	-277	-277
5.2 Sportaccommodaties	-1.321	-843	-841	-836	-836	-836
5.3 Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie	-127	-130	-108	-108	-108	-108
5.4 Musea	-70	-82	-91	-96	-98	-99
5.5 Cultureel erfgoed	-29	-61	-17	-17	-17	-17
5.6 Media	-119	-661	-111	-111	-111	-111
Totaal Lasten	-3.599	-3.859	-2.954	-2.941	-2.929	-2.926
Baten						
4.2 Onderwijshuisvesting	-20	0	0	0	0	0
4.3 Onderwijsbeleid en leerlingzaken	441	430	310	310	310	310
5.1 Sportbeleid en activering	86	86	0	0	0	0
5.2 Sportaccommodaties	328	302	306	306	306	306
5.4 Musea	1	2	2	2	2	2
5.5 Cultureel erfgoed	9	24	0	0	0	0
5.6 Media	0	440	0	0	0	0
Totaal Baten	845	1.284	618	618	618	618
Gerealiseerd saldo van baten en lasten	-2.754	-2.576	-2.336	-2.323	-2.311	-2.309
Totaal	-2.754	-2.576	-2.336	-2.323	-2.311	-2.309

Toelichting programma Onderwijs, sport en cultuur

Hieronder wordt een toelichting gegeven op de belangrijkste mutaties in de Programmabegroting 2025 ten opzichte van de Programmabegroting 2024 na Zomerrapportage.

Lasten:

In 2025 laten een voordeel zien van circa € 914.000 ten opzichte van 2024. Dit is het gevolg van een aantal incidentele budgetten in 2024 zoals kosten bibliotheekvoorziening (€ 550.000) in verband met de cofinanciering en incidentele uitgaven op onderwijsachterstandenbeleid (zie zomerrapportage 2024).

Baten:

De baten laten een nadeel zien van circa € 666.000. Dit bedrag is het gevolg van het wegvallen van incidentele inkomsten in 2024 met betrekking tot de bovenstaande incidentele uitgaven (Bibliotheekvoorziening/Spuk onderwijsachterstandenbeleid).

5. Werk, inkomen, economie en recreatie

Reguliere taken programma Werk, inkomen, economie en recreatie

Werk en Inkomen

- Het ondersteunen van inwoners (voor wie dat nodig is) naar betaald en onbetaald werk, het ondersteunen van inwoners (voor wie dat nodig is) met een inkomen (bijstand), andere vormen van inkomensondersteuning en schulddienstverlening
- Uitvoeren van taken in het kader van de Wet sociale werkvoorziening (Wsw) en Nieuw beschut werk
- Door ontwikkelen en versterken van de lokale werkdienstverlening door het Lokaal Werkteam, de samenwerking met regionale uitvoeringsorganisaties (onder andere WIL en WerkwIJSS), de arbeidsmarktregio en de nieuwe Wet inburgering

Economische Zaken, Recreatie en Toerisme

- Het ondersteunen van lokale ondernemers (waar mogelijk) bij gedeelde (economische) opgaven
- Het bevorderen van de samenwerking tussen ondernemers, onderwijs en overheid
- Het onderhouden van contacten met ondernemers, ondernemersverenigingen en andere stakeholders
- Deelname aan regionale overleggen op het gebied van economie in de U10/U16 regio (tafel 'Economische Positionering')
- Het promoten van de gemeente als aantrekkelijke bestemming voor toeristen en recreanten

Inleiding programma Werk, inkomen, economie en recreatie

Op het gebied van Werk en Inkomen hebben we veel stappen gemaakt op het gebied van onze dienstverlening. Zowel in regionaal verband als lokaal is de dienstverlening verbeterd. Ook in de participatiewet zien we de complexiteit toenemen en de doelgroep verbreden. Zo zien we steeds meer jongeren met hulpvragen en statushouders. Dit vraagt een continuering van de intensieve samenwerking op het gebied van zorg en Wmo zowel lokaal als op regionaal niveau en het voorliggend veld. En waar mogelijk moet de dienstverlening verder ontwikkelt worden.

In 2025 is er nog altijd een krapte op de arbeidsmarkt. Met name in de maakindustrie, waar technisch personeel van groot belang is, wordt gezocht naar geschikt en duurzaam personeel. Daarnaast zien we dat er onzekerheid is rond de energievoorziening van uitbreidingen en vestiging van bedrijven, wat samenhangt met de netcongestie problematiek. De leefbaarheid, sterk gekoppeld aan de lokale economie, staat onder druk. De zekerheid van voorzieningen in de dorpskernen kan onder druk komen te staan.

Ambitie en ontwikkelingen programma Werk, inkomen, economie en recreatie

Ten aanzien van Werk en Inkomen is onze ambitie om de dienstverlening aan onze inwoners te continueren en waar nodig verder te verbeteren. Inwoners met financiële problemen of een afstand tot de arbeidsmarkt moeten ons beter weten te vinden en sneller worden geholpen. De bestaanszekerheid staat voor steeds meer inwoners onder druk en inwoners kunnen hierdoor niet of in mindere mate deelnemen in de maatschappij. We blijven in 2025 inzetten op het activeren van inwoners die moeilijker kunnen meedoen op de arbeidsmarkt. We zetten in op het participeren in de samenleving, indien mogelijk is dit betaald werk maar ook vrijwilligerswerk zien we als een goede opstap. Meedoen in de vorm van vrijwilligerswerk of een bijdrage leveren aan het verenigingsleven helpt inwoners ook aan een sociaal netwerk, wat het welzijn en welbevinden kan vergroten. Om de inwoner hiermee te helpen, werken we intensief samen met het Lokaal Werk Team, WIL, het Jongerenloket, WerkwIJSS, Inburgering en de participatiecoach. We werken hier intensief samen met economie, en betrekken het lokale bedrijfsleven en maatschappelijke organisaties. Onze inzet is in 2025 er op gericht de ingezette koers verder te ontwikkelen en een duurzame samenwerkingsstructuur op te zetten.

De gemeente wil haar bijdrage aan de ontwikkeling van het economisch werk- en vestigingsklimaat in de gemeente vergroten door beter in verbinding te staan met ondernemers. Aandacht hebben voor zowel grote als kleine ondernemers is daarbij van belang. Het is de ambitie de dienstverleningsprincipes van de gemeente te vertalen naar de dienstverlening aan onze ondernemers en pro-actief te zijn in de beantwoording van vragen en het onderhouden van relaties. Het traject van de Omgevingsvisie benutten we om de wensen van onze ondernemers te vertalen naar een langetermijnperspectief, waarin we een koppeling aanbrengen met thema's als verduurzaming, ruimtebehoefte en uitbreiding, arbeidsmarkt, onderwijs en opleiden en transitie van het landelijk gebied. We verkennen of het wenselijk is om een economische visie en uitvoeringsplan economie op te stellen om richting te geven aan de opgaven voor de lange termijn.

Ten aanzien van recreatie en toerisme is het de ambitie het gebied beter te ontsluiten voor de recreant. Of die nu uit de eigen gemeente komt of van buiten. We hebben veel moois te bieden. Recreatieterrein Salmsteke is bij uitstek een gebied om te betrekken, voor bijvoorbeeld fiets- en wandelroutes en het recreatief gebruik van water. We zien ook kansen voor recreatie en toerisme in het buitengebied. Dit gaat in nauwe samenspraak met ondernemers. De gemeente stimuleert en faciliteert maar ontwikkelt niet zelf. De ambities en ontwikkelprincipes, zoals verwoord in hoofdstuk 8 van de Regionale Omgevingsagenda Lopikerwaard, zijn hierbij het uitgangspunt.

Inwoners doen naar vermogen mee in de samenleving en zijn zelfredzaam

Wat willen we bereiken?

Doorontwikkeling van de dienstverlening aan inwoners met een uitkering of een afstand tot de arbeidsmarkt.

Wat gaan we ervoor doen in 2025?

Doorontwikkeling van het lokale werken naar aanleiding van de evaluatie in 2024.

In 2025 willen we de doorontwikkeling van het lokale werken voortzetten op basis van de evaluatie die in 2024 is uitgevoerd. In deze evaluatie is de effectiviteit en efficiëntie van het lokaal werken geanalyseerd. De doorontwikkeling is gericht op het verbeteren van de dienstverlening aan onze inwoners. Hierbij is de inzet op uitstroom uit de uitkering het hoofddoel. Daarnaast is inzet op parttime werk en vrijwilligerswerk belangrijk.

Resultaat:

Geoptimaliseerde dienstverlening en toekomstbestendige werkwijze van het lokaal werken.

Doorontwikkeling van de dienstverlening bij Werk en inkomen Lekstroom (WIL)

In regio Lekstroom zijn we in 2024 gestart met een plan van aanpak voor een herijking van de dienstverlening WIL 2025-2028. Hier zijn korte en lange termijn doelen opgesteld met als hoofddoel een betere balans tussen de beschikbare middelen en de gevraagde dienstverlening.

Resultaat:

Geoptimaliseerde dienstverlening aan onze inwoners binnen de beschikbare middelen.

Werkwijss en WIL vormen één gestroomlijnde sociale infrastructuur

In 2025 gaat de transformatie betreft ' de lange termijn verkenning sociale infrastructuur Lekstroom Werkt' starten (2025-2027). Dit betekent een invlechting van de uitvoeringsorganisatie WIL en het ontwikkelbedrijf WerkwIJSS.

Resultaat:

Een eenvoudigere efficiënte en toekomstbestendige uitvoeringsstructuur van de Participatiewet en Wsw.

Wat willen we bereiken?

Inwoners met financiële problemen worden zo vroeg mogelijk geholpen en ondersteund

Wat gaan we ervoor doen in 2025?

Voortzetten en optimaliseren samenwerking Nederlandse Schuld hulproute (NSR).

De samenwerking met de Nederlandse Schuld hulproute wordt gecontinueerd. Daarbij verbeteren we de vindbaarheid van geldfit.nl door campagnes te voeren via verschillende kanalen.

Resultaat:

Inwoners met financiële problemen weten geldfit.nl beter te vinden en worden sneller geholpen en doorverwezen naar de juiste plek.

We gaan de minimaregelingen in de regio Lekstroom harmoniseren

Uitvoeringsorganisatie WIL verzorgt de (meeste) minima regelingen van de gemeenten uit de Lekstroom regio. Vanuit de cliëntenraad en WIL maar ook de verschillende samenwerkingspartners is de uitdrukkelijke wens om deze regelingen te harmoniseren. In het kader van de dienstverlening naar onze inwoners maar ook voor de uitvoerbaarheid voor de WIL gaan we in 2025 de regelingen harmoniseren.

Resultaat:

Geharmoniseerde minimaregelingen in de regio Lekstroom.

We gaan onderzoeken of het JongerenPerspectiefFonds (JPF) voor jongeren met schulden in Lopik kan starten.

De gemeente Nieuwegein heeft in 2023-2024 een pilot gedraaid van het Jongerenperspectieffonds(JPF) om jongeren uit Nieuwegein, in de leeftijd tussen 18 en 27 jaar, perspectief te bieden op een financieel gezonde toekomst door een integrale aanpak om uit de schulden te komen.

Er zijn steeds meer jongeren problematische schulden, zij vallen vaak tussen wal en schip en lopen ook vast op andere leefgebieden. Een regulier schuldhulpverlening traject is dan ook vaak niet passend. Een integrale samenwerking met maatwerk is nodig om jongeren toekomstperspectief te kunnen bieden.

In 2025 willen we onderzoeken of we met de hele Lekstroom regio het JPF kunnen implementeren. Hierbij wordt samenwerking gezocht met de MOBW werkgroep.

Resultaat:

Jongeren uit Lopik met problematische schulden krijgen een integraal maatwerkprogramma om zo duurzaam economisch zelfstandig te worden met een schuldenvrije toekomst.

Wat willen we bereiken?

Inwoners participeren naar vermogen actief mee in de samenleving.

Wat gaan we ervoor doen in 2025?

Continueren intensieve betrokkenheid van de participatiecoach voor inwoners met een grote afstand tot de arbeidsmarkt voor het participeren in de samenleving

In 2023 is een lokale participatiecoach gestart voor inwoners met een grote afstand tot de arbeidsmarkt om inwoners in beweging te krijgen zodat zij weer meedoen in de maatschappij. Deze aanpak wordt in 2025 gecontinueerd.

Resultaat:

Inwoners met een grote afstand tot de arbeidsmarkt doen mee in de maatschappij, waar mogelijk maken zij stappen naar werk of vrijwilligerswerk.

Werkgevers worden ondersteund door middel van instrumenten vanuit de Participatiewet (loonkostensubsidie, jobcoaching, jobcarving etc.)

Om de verbinding te verbeteren tussen inwoners met een afstand tot de arbeidsmarkt is er in 2024 een projectleider aan de slag gegaan om de koppeling te maken met het lokale bedrijfsleven. Hiervoor zijn ook in 2025 instrumenten uit de Participatiewet beschikbaar zoals loonkostensubsidie en jobcoaching.

Resultaat:

Het lokale bedrijfsleven wordt ondersteund voor het bieden van werkplekken aan inwoners uit de Participatiewet.

Doorontwikkelen integrale samenwerking van de participatiecoach, het lokale werkteam en het sociaal team

De samenwerking tussen de participatiecoach, lokaal werkteam (LWT) en het sociaal team is meegenomen in de evaluatie van het LWT in 2024. De verbeterpunten met betrekking tot de samenwerking zijn opgenomen in het jaarplan LWT 2025.

Resultaat:

Een geoptimaliseerde samenwerking tussen de participatiecoach, het LWT en het sociaal team.

Continueren taalonderwijs B1-route, Z-route en onderwijsroute aan inburgeraars

Een onderdeel van de inburgering is het leren van de Nederlandse taal. Het taalonderwijs kan plaats vinden op 3 manieren, door het volgen van de B1-route, de Z (elfredzaamheids)-route of de onderwijsroute. Op basis van o.a. het resultaat van de leerbaarheidstoets en behoefte wordt een van de 3 leerroutes gekozen, die het best past bij de inburgeraar.

Resultaat: binnen 3 jaar spreken en schrijven inburgeraars de Nederlandse taal op het gewenste niveau

Continueren ondersteuning van inburgeraars bij het vinden van werk en studie door WESS (Werk en Studie Statushouders)

WESS (Werk en Studie Statushouders) zet zich in om statushouders aan duurzaam betaald of onbetaald werk of een bijbaan te helpen. Ook begeleidt WESS statushouders naar een studie of werkstage in hun eigen vakgebied. Statushouders die (nog) niet klaar zijn voor de arbeidsmarkt verbindt WESS aan ketenpartners die hen verder kunnen ondersteunen bij het leren van de taal, doen van vrijwilligerswerk of uitvoeren van een taalstage.

Resultaat: statushouders hebben duurzaam werk of doen een studie

Inzetten van participatietrajecten voor inburgeraars uit de Z-route

Bij de inburgering is de Z(elfredzaamheids)-route voor statushouders met een lage leerbaarheid. Zij hebben moeite met het leren van de Nederlandse taal en zijn in beperkte mate zelfredzaam. Naast het volgen van taallessen moeten deze inburgeraars verplicht 800 uur aan participatie afronden binnen 3 jaar. Pulse biedt hierbij begeleiding aan door middel van participatietrajecten. Voor de invulling van deze uren is maatwerk nodig. Het kan gaan om een combinatie van activiteiten, zowel groepsaanbod als individuele begeleiding.

Resultaat: inburgeraars in de Z-route participeren in de samenleving

Huisvesten van hervestigers en statushouders om de taakstelling huisvesting vergunninghouders te realiseren

Elk half jaar krijgt de gemeente van de Rijksoverheid een taakstelling opgelegd voor de huisvesting van vergunninghouders. Na jarenlang deze taakstelling gerealiseerd te hebben kampt Lopik vanaf 2023 met een achterstand. De veelal alleenstaande statushouder die een lange periode wacht op gezinshereniging matcht niet goed met het bestaande aanbod aan eengezinswoningen dat Lopik heeft. Het vraagt om nieuwe oplossingsrichtingen om te voorkomen dat we stijgen op de interventieladder van het interbestuurlijk toezicht door de Provincie. Er wordt o.a. ingezet op de huisvesting van hervestigers, onderzoek naar realisatie tijdelijke huisvesting voor alleenstaande statushouders in afwachting van nareizigers en onderzoek naar realisatie van 4 opvangplekken voor amv-ers.

Resultaat: de taakstelling van de te huisvesten vergunninghouders is gerealiseerd en de achterstand is ingelopen

Wat willen we bereiken?

De ondernemersdienstverlening en de verbinding met ondernemers (verenigingen) versterken

Wat gaan we ervoor doen in 2025?

Proactief accountmanagement inzetten

Het belangrijk om goed contact te hebben en onderhouden met ondernemers in de gemeente, klein en groot. Proactief accountmanagement speelt hierin een centrale rol. Het actief en structureel inzetten op bedrijfsbezoeken en het ophalen van behoeften van ondernemers op terreinen als onder andere arbeidsmarkt, ruimtebehoefte en duurzaamheid is daarbij essentieel. De gemeente is goed bereikbaar en een 'luisterend oor' voor vragen van ondernemers en denkt mee over oplossingen. Regelmatig en goed contact met Ondernemersvereniging Lopik (OVL) en Ondernemersvereniging De Copen stelt de gemeente in staat om actueel te blijven met wat er speelt onder Lopikse ondernemers.

Resultaat:

Een sterke verbinding met ondernemers klein en groot

Verbinding met agrarische ondernemers versterken

In de gemeente Lopik is een groot aantal agrarische ondernemers actief. Ondernemers in deze sector staan voor grote uitdagingen. Deze uitdagingen raken daarmee ook de gemeente. We vinden het belangrijk om actief in contact te staan met agrarische ondernemers en belangorganisaties. Om op regelmatige basis contact te hebben met agrarische ondernemers in de gemeente organiseren we Boerberaad bijeenkomsten. Waar mogelijk en gewenst spelen we een rol in de gebiedsprocessen in het kader van de gebiedsopgaven voor de Utrechtse Waarden.

Resultaat:

Goede relaties met de agrarische sector in de gemeente

Wat willen we bereiken?

Een toekomstbestendig werk- en vestigingsklimaat

Wat gaan we ervoor doen in 2025?

Werken aan het toekomstbestendig maken van bedrijventerrein de Copen

We gaan werken aan een bedrijventerrein dat klaar is voor de toekomst. Daarbij hoort de inzet op duurzame energie en verduurzaming op het bedrijventerrein. Er wordt verkent waar de kansen en mogelijkheden liggen voor samenwerkingsmogelijkheden wat betreft energie opwek, verdeling en verbruik. Daarnaast werken we samen met ondernemers en veiligheidspartners aan een Schoon, Heel en Veilig bedrijventerrein om ondernemers de ruimte te geven om zo optimaal mogelijk te kunnen ondernemen. Daarbij hoort actieve deelname aan de Samen Veilig Ondernemen (SVO) werkgroep op De Copen en het oppakken van taken die vallen onder de verantwoordelijkheid van de gemeente.

Bedrijventerreinen zijn van groot belang voor de lokale economie. Op bedrijventerreinen komen zaken als economische activiteit, energietransitie, de arbeidsmarkt, bereikbaarheid, groen en leefbaarheid samen. Het vraagt speciale en zorgvuldige aandacht om deze zaken op een zo optimaal mogelijk wijze met elkaar te laten samenkomen. Mede daarom wil de gemeente vanaf 2025 verkennen of een economische visie en uitvoeringsplan wenselijk is. Zo geven we richting aan het gezamenlijk werken aan de opgave op het bedrijventerrein. Daarnaast is er een aangetoonde ruimtevrage van Lopikse ondernemers, een vraag die voor een aanzienlijk deel op een bedrijventerrein dient te landen.

Resultaat:

Een toekomstbesteding bedrijventerrein de Copen

Actief deelnemen aan regionale tafel 'Economische Positionering' van de U10/U16.

De economische ontwikkeling van de regio is sterk verbonden met de economische ontwikkeling van Lopik. Actieve deelname aan de tafel 'Economische Positionering' geeft ons de mogelijkheid om bij te dragen aan de regionale economische ontwikkeling en daarmee indirect de economische ontwikkeling van Lopik. Het stelt ons onder andere in staat om op de hoogte te zijn van economische ontwikkelingen van gemeenten in de regio, de economische belangen van Lopik te behartigen en samen te werken.

Resultaat:

Regionale afstemming in de U10/U16 regio

Recreatie en Toerisme

Wat willen we bereiken?

Het onderhouden van contacten met en het ondersteunen van Lopikse ondernemers in de Recreatie en Toerisme sector

Wat gaan we ervoor doen in 2025?

In verbinding staan met ondernemers in de recreatie en toerisme sector

We onderhouden het contact met ondernemers in de toerisme en recreatie sector. Daarnaast verkennen we de mogelijkheden voor samenwerking met ondernemers en halen we behoeften op. Hiervoor organiseren we ieder jaar een ondernemersbijeenkomst voor deze groep ondernemers.

Resultaat:

Een sterke verbinding met Recreatie en Toerisme ondernemers

Wat willen we bereiken?

Lopik aantrekkelijker maken voor zowel recreanten uit de gemeente als daarbuiten

Wat gaan we ervoor doen in 2025?

Recreatie mogelijkheden promoten binnen de gemeente

In samenwerking met lokale ondernemers en buurgemeenten werken aan recreatief en toeristisch aantrekkelijk gemeente. De lokale promotie onder het merk Lopik Natuurlek speelt een centrale rol in het promoten van recreatie en toerisme in de gemeente.

Resultaat:

Een aantrekkelijk aanbod van recreatiemogelijkheden in Lopik

Een actieve bijdrage leveren aan Platform de Utrechtse Waarden

Ambtelijk en bestuurlijk leveren we een actieve bijdrage aan het Platform De Utrechtse Waarden op de thema's recreatie en toerisme, cultuurhistorie en erfgoed, water en streekproducten en de korte keten. Ambtelijk ondersteunen we in het project om streekproducten en lokaal voedsel uit de korte keten op de kaart te zetten in de Utrechtse Waarden. Daarnaast werken we nauw samen met Routebureau Utrecht om de toeristisch-recreatieve infrastructuur te versterken. Zo zetten we ons in om de Utrechtse Waarden regio vitaal te houden en op de kaart te zetten als aantrekkelijke regio voor toeristen en recreanten.

Resultaat:

Een aantrekkelijke en vitale Utrechtse Waarden regio met een sterke toeristisch-recreatieve infrastructuur

Wat mag programma Werk, inkomen, economie en recreatie kosten

Bedragen x €1.000

Exploitatie	Realisatie 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028
Lasten						
Werk, Inkomen, Economie en Recreatie	-7.427	-7.378	-6.115	-6.163	-6.309	-6.460
Baten						
Werk, Inkomen, Economie en Recreatie	3.448	3.478	2.777	2.895	3.017	3.161
Totaal	-3.979	-3.900	-3.338	-3.268	-3.292	-3.299

Wat mag programma Werk, inkomen, economie en recreatie kosten per taakveld

Bedragen x €1.000

Exploitatie	Realisatie 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028
Lasten						
3.3 Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	-80	-54	-50	-50	-50	-50
3.4 Economische promotie	-135	-184	-171	-171	-171	-171
6.1 Samenkracht en burgerparticipatie	-1.313	-1.075	-412	-312	-312	-312
6.3 Inkomensregelingen	-4.410	-4.254	-4.190	-4.329	-4.464	-4.605
6.4 WSW en beschut werk	-1.066	-1.019	-1.034	-1.034	-1.034	-1.034
6.5 Arbeidsparticipatie	-422	-792	-257	-268	-277	-287
Totaal Lasten	-7.427	-7.378	-6.115	-6.163	-6.309	-6.460
Baten						
3.3 Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	16	16	16	16	16	16
3.4 Economische promotie	52	54	55	55	55	55
6.1 Samenkracht en burgerparticipatie	927	913	95	95	95	95
6.3 Inkomensregelingen	2.330	2.370	2.485	2.603	2.725	2.869
6.4 WSW en beschut werk	110	125	125	125	125	125
6.5 Arbeidsparticipatie	13	0	0	0	0	0
Totaal Baten	3.448	3.478	2.777	2.895	3.017	3.161
Resultaat	-3.979	-3.900	-3.338	-3.268	-3.292	-3.299

Toelichting programma Werk, inkomen, economie en recreatie

Hieronder wordt een toelichting gegeven op de belangrijkste mutaties in de Programmabegroting 2025 ten opzichte van de Programmabegroting 2024 na Zomerrapportage.

Lasten:

In 2025 laten de lasten een daling zien op dit programma van circa €1,3 mln. Dit is voornamelijk het gevolg van de incidentele uitgaven in 2024 m.b.t. tot vluchtelingen (Oekraïners) en de incidentele Cup gelden met betrekking tot arbeidsparticipatie.

Baten:

De baten laten een nadeel zien van € 701.000. Dit is voornamelijk te wijten aan incidentele inkomsten m.b.t. de opvang van vluchtelingen (Oekraïners).

Verbonden partijen programma Werk, inkomen, economie en recreatie

Werk en Inkomens Lekkroom (WIL)

WIL is de regionale uitvoeringsorganisatie voor werk, inkomensondersteuning en schuldhulpverlening voor de Lekkroom-gemeenten Lopik, Houten, IJsselstein en Nieuwegein. Het doel van deze samenwerking is een meer effectieve uitvoering en het bieden van een kwalitatief hoogwaardige dienstverlening.

WIL biedt een financieel vangnet voor inwoners van de Lekkroom-gemeenten die niet economisch zelfredzaam zijn. Daarnaast zet WIL zich in voor de re-integratie van mensen met een uitkering op de Arbeidsmarkt. En biedt zij inkomensondersteuning (inclusief schuldhulpverlening) aan inwoners om armoede, schulden en sociale uitsluiting te bestrijden.

Sinds 2019 geeft WIL ook uitvoering aan taken op het gebied van de Wsw, wat voorheen door het

sociaal werkbedrijf PAUW Bedrijven werd gedaan. Daarbij gaat het om dienstverlening richting de Wsw-ers (het zorgen voor passende en volwaardige banen door middel van matching, plaatsing, begeleiding, et cetera), backoffice taken (betalen van salarissen, administratie van detacheringsovereenkomsten en contracten et cetera) en de dienstverlening aan werkgevers en inleners. De werkvormen zoals PAUW Bedrijven kon inzetten (groen, schoonmaak en beschut), blijven behouden in de vorm van een aantal stichtingen. Voor de Lekstroom-gemeenten gaat het met name om de stichtingen WerkwIJS en WerkwIJS Schoon. De gemeenten zijn belangrijke opdrachtgevers voor deze stichtingen. De mogelijkheden voor detachering of begeleid werken bij reguliere werkgevers zijn eveneens behouden.

WerkwIJS en WerkwIJS Schoon

Sinds 1 januari 2019 bieden de stichtingen WerkwIJS en WerkwIJS Schoon leerwerkplekken voor inwoners van de Lekstroom-gemeenten met een afstand tot de arbeidsmarkt. Het gaat met name om inwoners met een Sw-indicatie, inwoners met een indicatie Nieuw Beschut of inwoners met een indicatie voor de Banenafpraak banen (garantiebanen). De bedrijfsactiviteiten van WerkwIJS en WerkwIJS Schoon zijn verpakken, montage, metaal en schoonmaakwerkzaamheden.

Stichting Urgentieverlening West-Utrecht

Stichting Urgentieverlening West-Utrecht is gemandateerd om aanvragen van woningzoekenden uit de regio West-Utrecht met een urgentieverklaring voor sociale huurwoningen te behandelen. De verklaringen worden afgegeven door de Stichting op basis van de Huisvestingsverordening regio Utrecht 2023, gemeente Lopik. Er is geen eigen visie van de stichting voor de realisatie van de doelstelling uit de programma's van de begroting. De deelnemende gemeenten zijn de gemeente De Ronde Venen, Lopik, Montfoort, Oudewater, Stichtse Vecht en Woerden.

Recreatieschap Stichtse Groenlanden

Het recreatieschap ontwikkelt, beheert en exploiteert voorzieningen voor openluchtrecreatie op verschillende plekken in de provincie Utrecht, waaronder recreatieterrein Salmsteke in Lopik. Het recreatieschap en Staatsbosbeheer hebben in 2022 besloten een langjarige samenwerking aan te gaan waarbij Staatsbosbeheer uitvoerende werkzaamheden uitvoert op recreatieterreinen van Stichtse Groenlanden. Staatsbosbeheer treedt op als uitvoeringsorganisatie waar deze taken tot 2023 belegd waren bij Recreatie Midden-Nederland (RMN). Het recreatieschap heeft de uitvoering van de werkzaamheden 'beheer en onderhoud, toezicht en handhaving, exploitatie, bedrijfsvoering en bestuursondersteuning per 1 januari 2023 belegd bij Staatsbosbeheer. Er is sprake van een overgangperiode van twee jaar (2023 en 2024) waarin is aan een goede afstemming van taken en het 'in de vingers krijgen' van het gebied. In de komende jaren wordt verder gewerkt aan het verbeteren van onderhoud als ook de ontwikkeling van de terreinen. Dit gebeurt in de vorm van een vierjarig-uitvoeringsplan en de toekomstvisie 2040 respectievelijk.

6. Ruimtelijke ontwikkeling, milieu en volkshuisvesting

Reguliere taken programma Ruimtelijke ontwikkeling, milieu en volkshuisvesting

- Ruimtelijke initiatieven beoordelen op wenselijkheid, toegevoegde waarde en haalbaarheid.
- Begeleiding initiatieven van planvoorbereiding tot uitvoering en het doorlopen van de planologische procedures.
- Ontwikkeling visie en beleid op het gebied van ruimtelijke ontwikkelingen.
- Adviserende rol richting management, bestuur en gemeenteraad met betrekking tot ruimtelijk relevante vraagstukken.
- Uitvoering van VTH-taken.

Inleiding programma Ruimtelijke ontwikkeling, milieu en volkshuisvesting

In het programma Ruimtelijke ontwikkeling, milieu en volkshuisvesting gaat het om de visie en vormgeving van de fysieke leefomgeving. Een thema dat landelijk veel aandacht krijgt ook gelet op de grote behoefte aan woningen en een gezonde leefomgeving.

Dit programma voorziet in de instrumenten om de ruimtelijke inrichting van onze gemeente te regelen zodat alle functies, in de juiste balans, een plek krijgen. Daarnaast voorziet het programma in de bouw van woningen die aansluiten bij de behoefte van onze inwoners.

Ambitie en ontwikkelingen programma Ruimtelijke ontwikkeling, milieu en volkshuisvesting

De ambitie is het behouden en versterken van een plezierig woon- en leefklimaat met aandacht voor het open weidegebied en de ruimtelijke kwaliteiten van de lintbebouwing. Daarbij geven we de opgaven die er op ruimtelijk gebied zijn een passende plek. Dit gaat om behoeften van ondernemers en van inwoners op het gebied van bijvoorbeeld wonen en werken. Maar ook om ontwikkelingen als de energietransitie, het klimaatakkoord, de stikstofproblematiek en implementatie van nieuwe planvormingsinstrumenten, die in het kader van de Omgevingswet leidend zijn. Dit vraagt om het verder brengen van een visie op het gebied waarin de ruimtelijke mogelijkheden gecombineerd worden met de visies op economie, zorg en welzijn. Bestaande beleidsvisies zijn hiervoor 'bouwstenen'. Op het gebied van milieu en duurzaamheid worden deze ambities geconcretiseerd en ingepast.

Inmiddels zijn de Omgevingswet en Wkb (deels) in werking getreden. De grote veranderingen die deze wetten met zich meebrengen hebben flinke impact op de uitvoering van taken op het gebied van Ruimtelijke Ontwikkeling, Vergunningverlening, Toezicht en Handhaving. Het veranderde wettelijk kader, nieuwe systemen en nieuwe samenwerkingsvormen - zoals de Omgevingstafel - moeten worden ingericht en moeten we ons eigen maken. Dat vraagt om extra inzet van medewerkers. Het 'technisch inregelen' van de Omgevingswet zal de eerste tijd haaks staan op de bedoeling van deze wet. Het gaat gepaard met zoeken en het instrumentarium maakt het in eerste instantie minder makkelijk om uitvoering te geven aan de 'ja tenzij' gedachte. Toch blijft het de ambitie van de gemeente Lopik deze gedachte zoveel als mogelijk voorop te blijven stellen.

Wij vinden het belangrijk om de ontwikkeling van woningbouw doorgang te laten vinden. Hierbij handhaven we de strategie die de raad heeft ingezet om plannen met het 'grootste nut' voorrang te laten hebben op individuele wensen. En hoe graag we ook dienstverlenend zijn naar elke inwoner en ondernemer, ook onze personele capaciteit maakt het maken van keuzes en stellen van prioriteiten noodzakelijk. In 2025 ligt wel de vraag voor of we niet beter kunnen inzetten op bouwen in één of twee kernen in plaats van bouwen in zo veel mogelijk kernen (50 woningen).

We werken ook binnen dit programma goed samen met partners als de provincie en de woningcorporatie om onze doelstellingen te realiseren. In dit kader zijn ook de ontwikkelingen in het landelijk gebied belangrijk om te noemen. Gewerkt wordt zowel in regionale verbanden als in Provinciaal verband aan een heldere visie op basis waarvan wij onze gemeentelijke rol en belang kunnen bepalen. Uiteraard blijven wij aansluiten op de belangen van onze agrarische ondernemers zodat wij ook deze kunnen blijven vertegenwoordigen.

Door het in 2024 uitgevoerde verbeterplan voor de VTH-taakuitvoering is het actieve toezicht van de Provincie voor 2025 komen te vervallen.

Beleid fysieke leefomgeving

Wat willen we bereiken?

Opstellen beleidsdocumenten waardoor nieuwe initiatieven sneller kunnen worden beoordeeld

Wat gaan we ervoor doen in 2025?

Er lopen diverse projecten voor het opstellen van beleid op specifieke thema's van de fysieke leefomgeving

Er lopen diverse projecten voor het opstellen van beleid op specifieke thema's van de fysieke leefomgeving. Voor 2025 wordt in ieder geval gewerkt aan:

- Opstellen integrale omgevingsvisie; Met bestaande visies als basis en waar nodig aangevuld met nieuw beleid zal deze visie die in 2025 aan de raad zal worden voorgelegd;
- Herziening afwegingskader voormalige 'Kruimelgevallenregeling'.

Resultaat:

Beleidskader op specifieke thema's in de fysieke leefomgeving.

Lopende procedures onder de Wet ruimtelijke ordening (Wro) voor bestemmingsplannen afronden.

Lopende procedures onder de Wet ruimtelijke ordening (Wro) voor bestemmingsplannen afronden. In 2025 zullen we hier specifiek voor doen:

- Lopende bestemmingsplanprocedures afronden door vaststelling gemeenteraad;
- De beroepsprocedure Bestemmingsplan 'Landelijk Gebied' vervolgen;
- Bestemmingsplan de Kernen van Lopik beroepsprocedure vervolgen.

Resultaat:

Procedures onder de oude wetgeving van de Wet ruimtelijke ordening afgerond.

Voor de opbouw van het Omgevingsplan moeten enkele beleidskeuzes voorbereid en gemaakt worden. Dit zogenaemde casco wordt opgesteld en vastgesteld in 2025

Het tijdelijke omgevingsplan bestaat bij de invoering van de Omgevingswet uit de bestemmingsplannen die geldend zijn samen met de Bruidschatregels van het Rijk.

Resultaat:

Casco Omgevingsplan

Concrete projecten en ontwikkelingen in de fysieke leefomgeving

Wat willen we bereiken?

Meer woningaanbod voor verschillende doelgroepen realiseren binnen de mogelijkheden in Lopik/de provincie Utrecht

Wat gaan we ervoor doen in 2025?

Invulling van de gekozen locatie voor de flexwoningen wordt verder uitgewerkt en de benodigde vergunningen worden verleend.

Voor verschillende groepen woningzoekenden is het lastig om op korte termijn een woning te vinden. Daarnaast kunnen ruimtelijke procedures lang duren. Om die redenen is het van belang om flexwoningen te realiseren. Dit maakt onderdeel uit van de ontwikkeling van Lopik Oost 2. Het is de bedoeling hier 50 van dergelijke woningen te realiseren.

Resultaat:

Bouw van 50 flexwoningen.

Vaststellen planologisch kader

Na vaststelling in 2024 van het planologisch kader voor woningbouwontwikkeling Zeldenrust te Benschop worden de benodigde vergunningen verleend in 2025.

Resultaat: De vergunningen worden verleend voor zover de stand van de procedure dat mogelijk maakt.

Woningbouwontwikkeling Kapelse Gaard

Na vaststelling van het planologisch kader voor de woningbouwontwikkeling Kapelse Gaard te Lopikerkapel worden de benodigde vergunningen verleend in 2025.

Resultaat: Een verleende vergunning voor woningbouwontwikkeling Kapelse Gaard te Lopikerkapel voor de bouw in 2026.

Woningbouwontwikkeling uitbreiding Cabauw

In 2025 zal het planologisch kader voor de woningbouwontwikkeling uitbreiding Cabauw worden vastgesteld

Resultaat: Een vastgestelde planologisch kader voor de woningbouwontwikkeling uitbreiding Cabauw.

Opstarten ontwikkeling Lopik Oost 2.

Ten oosten van de nieuwbouwlocatie Lopik Oost 1 ligt een perceel gemeentegrond. Eigen grondposities bieden een uitgelezen mogelijkheid om onze ambities op het gebied van volkshuisvesting te realiseren. Daarom gaan wij op dit perceel Lopik Oost 2 ontwikkelen. We zetten in op de bouw van sociale en betaalbare koop- en huurwoningen voor verschillende doelgroepen, bieden ruimte voor bijzondere woonvormen en realiseren hier flexwoningen. De door de raad vastgestelde uitgangspunten in de woonzorgvisie zijn hierbij leidend.

Resultaat:

Een vastgesteld beeldkwaliteitsplan en stedenbouwkundig programma van eisen

Opstelling uitvoeringsprogramma Transitievisie Warmte

Voor de gebieden waar een collectieve aanpak wordt voorgesteld in de Transitievisie Warmte worden uitvoeringsprogramma opgesteld.

Resultaat: Uitvoeringsprogramma's naar aanleiding van de Transitievisie Warmte

Wat willen we bereiken?

Een duurzaam en toekomstbestendig Lopik in lijn met de gestelde doelstellingen van het landelijk Klimaatakkoord

Wat gaan we ervoor doen in 2025?

Er vinden gesprekken plaats met betrokken partijen en bedrijven om de doelstellingen van de RES te behalen.

Energietransitie de Copen

In 2024 is met verschillende partijen (Eneco, vertegenwoordiging bewoners en Cooperatie Lek en IJsselstroom) een traject gestart om tot een realistische businesscase (vervanging turbines en aanleg zonneveld) te komen op basis waarvan de ambities van de RES gerealiseerd kunnen worden. Daarbij wordt ook de participatie van partijen en ieders rol - ook ten aanzien van de financiering - in beeld gebracht.

Ook is met de bedrijven op de Copen een traject gestart om te komen tot realisatie van een Energyhub (opslag van energie en leveren aan lokale bedrijven). Dit traject loopt door in 2025

Resultaat:

Concreet plan voor vervanging van de bestaande turbines en aanleg zonneveld. Gedeeltelijk realisatie van een Energyhub.

Plan van Aanpak voor Transitie in de Utrechtse Waarden

In 2025 wordt verder uitwerking gegeven aan het opstellen van de gebiedsagenda Utrechtse Waarden. Daarmee wordt een bijdrage geleverd aan concrete invulling van de Transitie Landelijk Gebied en kan er gewerkt worden aan de doelen uit het UPLG.

De gebiedsagenda is een instrument waarmee die invulling vorm krijgt en nieuwe perspectieven voor het gebied ontwikkeld kunnen worden.

Regionaal wordt een plan van aanpak opgesteld voor het deelgebied Utrechtse Waarden als het gaat om de transitie waar het landelijk gebied - en de agrarische sector in het bijzonder - voor staan de komende jaren. Dit is vooral bedoeld als een pragmatisch plan waarin projecten en pilots worden benoemd, waarvan financiering via het UPLG budget plaatsvindt. Ook is door de Provincie geld vrijgemaakt om capaciteit in te zetten op dit dossier.

Resultaat:

Plan van aanpak transitie landelijk gebied Utrechtse Waarden. Werken aan de projecten en pilots die in het plan zijn opgenomen en waarvoor de financiën beschikbaar zijn.

Uitvoering isolatieprogramma

In 2024 is het SMP (Soorten Management Plan: soorten (bijv. vleermuizen) worden geïnventariseerd en compenserende maatregelen worden benoemd en uitgevoerd) traject opgestart op basis waarvan door de gemeente collectief en voor een heel gebied een vergunning wordt verkregen met toestemming om de isolatiemaatregelen voor woningen uit te voeren. Bewoners hoeven dan niet zelf te zorgen voor zo'n vergunning.

Resultaat: Zoveel mogelijk woningen worden met dit programma geïsoleerd waardoor de doelstelling (20% aardgasreductie in 2030) kan worden gehaald.

Vergunningverlening, toezicht en handhaving

Wat willen we bereiken?

Een stabiele organisatie voor de uitvoering VTH-taken

Wat gaan we ervoor doen in 2025?

Intensiveren van samenwerking met andere partijen

Om de dienstverlening op het gebied van vergunningverlening, toezicht en handhaving te kunnen blijven waarborgen is intensievere samenwerking met buurgemeenten noodzakelijk, zowel op het gebied van deskundigheid als capaciteit. We gaan met buurgemeenten in gesprek om te onderzoeken of een intensievere samenwerking op het gebied van kennisuitwisseling, beleidsontwikkeling en regievoering omgevingsdienst mogelijk is.

Resultaat: de mogelijkheden om samen te werken met buurgemeenten op VTH-gebied zijn in beeld en keuzes om de samenwerking te formaliseren kunnen worden gemaakt.

Procesbeschrijvingen en werkafspraken verder uitbreiden

Het vastleggen van (werk)processen is noodzakelijk om een stabiele en consequente taakuitvoering te waarborgen. Dit is te meer belangrijk bij sterke wisselingen in personeel, zoals dat in de afgelopen jaren heeft plaatsgevonden. De huidige procesbeschrijvingen en werkafspraken worden uitgebreid met de taken op het gebied van APV en Bijzondere wetten. Daarnaast worden een aantal deelprocessen voor omgevingsvergunningen en handhaving beschreven.

Resultaat: alle hoofdprocessen zijn VTH zijn beschreven en kunnen worden benut om uniformiteit in en kwaliteit van het werk te vergroten.

Doorontwikkelen van Centric Leefomgeving

De VTH-applicatie Centric Leefomgeving wordt doorontwikkeld zodat betere rapportages kunnen worden gegenereerd ten behoeve van de monitoring van de beleidsdoelen uit de Uitvoerings- en Handhavingsstrategie en de legesheffing omgevingsvergunningen.

Resultaat: informatie en gegevens ten behoeve van de verantwoording over uitgevoerde activiteiten kunnen eenvoudiger worden gegenereerd.

Onderzoeken van de mogelijkheden voor overdracht van taken aan de Omgevingsdienst.

We gaan intensief onderzoeken of overdracht in mandaat van vergunningverlening, toezicht en handhaving (omgevingsrecht) aan de (nieuwe) Omgevingsdienst mogelijk is. De verkennende gesprekken zijn in 2024 al ingezet met de ODRU. De omvang van overdracht alsmede de termijn waarop dit kan is nog onderwerp van onderzoek. Omdat de RUD geen diensten op het gebied van bouwen aanbiedt worden gesprekken gevoerd met de ODRU. Beide diensten gaan per 1 januari 2026 op in een nieuwe Omgevingsdienst Utrecht.

Resultaat: Inzicht in de wijze waarop de VTH-thuistaken kunnen worden overgedragen aan de Omgevingsdienst en de kosten van uitvoering hiervan, zodat een besluit hieromtrent kan worden genomen.

Wat willen we bereiken?

Een VTH-organisatie die voldoet aan de proces- en kwaliteitscriteria uit de Omgevingswet

Wat gaan we ervoor doen in 2025?

De beleidscyclus VTH consequent uitvoeren

Het niet consequent uitvoeren van de beleidscyclus VTH is in 2023 aanleiding geweest voor verscherpt toezicht door de Provincie Utrecht. Inmiddels is het verbeterplan uitgevoerd, onder andere door vaststelling van een nieuwe Uitvoerings- en Handhavingsstrategie. In 2025 gaan we zorgdragen voor een consequente uitvoering van de beleidscyclus door tijdige vaststelling van het jaarverslag en uitvoeringprogramma. We gaan daarnaast in 2025 de Uitvoerings- en Handhavingsstrategie tussentijds evalueren en daar waar nodig aanvullen en/of verbeteren.

Resultaat ; Een volledig sluitende beleidscyclus zodat wordt voldaan aan de procescriteria VTH uit de Omgevingswet.

Aanvullend opleiden van medewerkers om te kunnen voldoen aan de kwaliteitscriteria

Uit een analyse van de kwaliteitscriteria blijkt dat de gemeente Lopik niet op alle deskundigheidsgebieden voldoet aan de kwaliteitscriteria uit de Omgevingswet. Deels is dit verklaarbaar en aanvaardbaar doordat deze deskundigheidsgebieden in Lopik minder of niet relevant zijn. Op een

aantal gebieden hanteren we afwijkende normen. Algemeen is het beeld dat op diverse deskundigheidsgebieden met name kennis- en ervaring ontbreekt. Daarom is het nodig in te zetten op specifieke opleiding van medewerkers om (beter) te voldoen aan de kwaliteitscriteria. Daarnaast verwachten we van externe bureaus dat zij zorgen voor de juiste opleiding en bijscholing van gedetacheerde krachten. Duidelijke afspraken hierover zijn nodig om te waarborgen dat ook zij bijdragen aan het voldoen aan de kwaliteitscriteria van de Omgevingswet.

Resultaat: De Lopikse uitvoering van VTH-taken voldoet aan de eigen kwaliteitscriteria voor thuishaken.

Wat mag het programma Ruimtelijke ontwikkeling, milieu en volkshuisvesting kosten

Bedragen x €1.000

Exploitatie	Realisatie 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028
Lasten						
Ruimtelijke ontwikkeling, milieu en volkshuisvesting	-3.068	-4.447	-2.604	-2.387	-2.399	-2.310
Baten						
Ruimtelijke ontwikkeling, milieu en volkshuisvesting	986	1.074	804	522	522	522
Totaal	-2.082	-3.373	-1.800	-1.866	-1.877	-1.789

Wat mag het programma Ruimtelijke ontwikkeling, milieu en volkshuisvesting kosten per taakveld

Bedragen x €1.000

Exploitatie	Realisatie 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028
Lasten						
7.4 Milieubeheer	-788	-1.245	-891	-762	-762	-685
8.1 Ruimte en leefomgeving	-816	-1.459	-496	-496	-496	-496
8.3 Wonen en bouwen	-1.465	-1.743	-1.218	-1.129	-1.141	-1.129
Totaal Lasten	-3.068	-4.447	-2.604	-2.387	-2.399	-2.310
Baten						
7.4 Milieubeheer	145	497	283	1	1	1
8.1 Ruimte en leefomgeving	71	70	0	0	0	0
8.3 Wonen en bouwen	770	507	521	521	521	521
Totaal Baten	986	1.074	804	522	522	522
Gerealiseerd saldo van baten en lasten	-2.082	-3.373	-1.800	-1.866	-1.877	-1.789
Gerealiseerd resultaat	-2.082	-3.373	-1.800	-1.866	-1.877	-1.789

Toelichting programma Ruimtelijke ontwikkeling, milieu en volkshuisvesting

Hieronder wordt een toelichting gegeven op de belangrijkste mutaties in de Programmabegroting 2025 ten opzichte van de Programmabegroting 2024 na Zomerrapportage.

Lasten:

In 2025 dalen de lasten met circa € 1,5 mln. onder andere doordat er in 2024 incidentele lasten waren opgenomen voor bijvoorbeeld Capaciteit decentrale overheden klimaatenergie (CDOKE), Snippergroen en diverse incidentele capaciteitskosten.

Baten:

In 2025 dalen de baten op dit programma met circa € 270.000. Dit is het gevolg van minder inkomsten Capaciteit decentrale overheden klimaatenergie (CDOKE) en lagere bijdragen van derden in kosten.

Verbonden partijen programma Ruimtelijke ontwikkeling, milieu en volkshuisvesting

De Regionale Uitvoeringsdienst Utrecht (RUD) voert voor de gemeente Lopik alle basis- en plustaken op het gebied van milieu uit. Op dit moment kent de provincie Utrecht nog 2 omgevingsdiensten, de RUD en ODRU. Er is een traject ingezet om te komen tot één nieuwe Omgevingsdienst Utrecht, waarin zowel RUD als ODRU opgaan. Doordat beide huidige omgevingsdiensten aanvullend op elkaar zijn ontstaat er voor de gehele provincie Utrecht 1 robuuste omgevingsdienst. In 2025 zal dit traject worden voortgezet en leiden tot besluitvorming over een nieuwe gemeenschappelijke regeling. De nieuwe omgevingsdienst gaat per 1 januari 2026 van start gaan.

7. Beheer openbare ruimte, verkeer en vervoer

Reguliere taken programma Beheer openbare ruimte, verkeer en vervoer

- Schoon, heel en veilig houden van de openbare ruimte conform vastgesteld beleid.
- Vervangingen in de openbare ruimte integraal en projectmatig realiseren.
- Doelmatige inzameling en afvoer van afvalwater.
- Op orde houden beheerareaal.
- Betrekken van bewoners en belanghebbenden bij veranderingen in de openbare ruimte.
- Behandelen van vragen, verzoeken, initiatieven en meldingen uit de samenleving.
- Afstemming met andere overheden over raakvlakken.
- Toezien op ontwikkelingen en werkzaamheden van derden.
- Beheer natuur en landschap.

Inleiding programma Beheer openbare ruimte, verkeer en vervoer

De openbare ruimte is een essentieel onderdeel van het welzijn en de ervaren veiligheid van de inwoners van de gemeente. De openbare ruimte stimuleert beweging, maakt sporten mogelijk en in de ruimte wordt een basis gelegd voor de onderlinge ontmoeting en ondernemen. Inwoners waarderen het groene landelijke karakter van de gemeente. Het inrichten en het adequaat beheren en onderhouden van de openbare ruimte is een belangrijke kerntaak van de gemeente. We streven daarbij naar een openbare ruimte die voldoet aan de wensen en eisen van haar gebruikers zoals inwoners, ondernemers en recreanten. Voor nu en in de toekomst.

Ambitie en ontwikkelingen programma Beheer openbare ruimte, verkeer en vervoer

De vastgestelde integrale beheervisie, beleidsplannen en meerjarige onderhoudsplannen bieden de komende jaren de structurele basis voor het beheer van de openbare ruimte. Belangrijke kernwaarden van het beleid zijn levenscyclus denken, een integrale benadering en een projectmatige aanpak vanuit een uitgebalanceerde beheerorganisatie. Vanuit ons beleid streven we naar een prettige, gezonde, biodiverse en klimaatbestendige leefomgeving. Bij veranderingen kiezen we voor de weg van de geleidelijkheid, waarbij we stapsgewijs toewerken naar het eindbeeld.

Om de kwaliteit en het functioneren van de openbare ruimte te borgen, zijn we in 2025 betrokken bij de volgende 'externe ontwikkelingen':

- woningbouw- en andere ruimtelijke ontwikkelingen;
- trajectstudie N210 van de provincie Utrecht;
- project Sterke Lekdijk van het Hoogheemraadschap de Stichtse Rijnlanden (HDSR);
- werkzaamheden van Stedin als gevolg van netcongestie en de energietransitie.

Vanuit onze rol als beheerder van de openbare ruimte, hebben we binnen deze projecten in de basis een adviserende en toetsende rol. Hoe zijn de ontwikkelingen van invloed op de openbare ruimte? En kunnen we de beoogde leefkwaliteit ook in de toekomst in stand houden? Een belangrijke functie. En voor inwoners, ondernemers en collega's belangrijk dat de advisering in een vroeg stadium van projecten plaatsvindt. Dat voorkomt herstelwerk.

Planmatig onderhoud en revitalisatie openbare ruimte

Wat willen we bereiken?

Openbare ruimte zonder grote technische mankementen, die goed toegankelijk is, die aangenaam en veilig wordt ervaren

Wat gaan we ervoor doen in 2025?

Doorvoeren optimalisaties en aanpassingen openbare ruimte bij ingezette projecten

Ons beleid zet in op een integrale aanpak en zoveel mogelijk werk met werk maken. Zo wordt per project geïdentificeerd welke optimalisatiemogelijkheden er zijn. Hier worden inwoners bij betrokken als er daadwerkelijk invloed mogelijk is.

Resultaat:

In 2025 staat de voorbereiding gepland van onder andere de volgende projecten waarin optimalisaties aan de openbare ruimte worden meegenomen; Reconstructie Europasingel, Reconstructie Floris van Egmondstraat en Reconstructie Anna van Buurenstraat.

Uitgevoerde onderhouds- en revitaliseringsprojecten conform MJOP

Voor het onderhoud van de openbare ruimte zijn meerjarenonderhoudsplannen (MJOP) opgesteld. Deze beslaan een periode van 4 jaar. In die MJOP's is een planning opgenomen voor de werken die nodig zijn.

Resultaat:

We voeren het onderhoud uit volgens de geactualiseerde planning van de meerjarenonderhoudsplannen. In 2025 staat de uitvoering van onder andere de volgende projecten gepland; Reconstructie Dorp Polsbroek zz, Reconstructie Lopikerweg Oost (oost) en Reconstructie Cabauwsekade (west).

Openbaar groen

Wat willen we bereiken?

Inzetten van groen als basis voor de prettige leefomgeving, nodigt uit tot ontmoeting en biedt een meerwaarde voor de toename van bio diversiteit en klimaatadaptatie

Wat gaan we ervoor doen in 2025?

Verbeteren en omvormen van openbaar groen volgens vastgesteld groenbeleidsplan.

In lijn met ons groenbeleidsplan zetten we in op een geleidelijke omvorming van het openbaar groen.

Resultaat:

Inzetten op quick-wins. Omvormen van openbaar groen binnen reconstructie- en vervangingsprojecten en door een geleidelijke aanpassing van beheer op de biodiversiteit van gazons en bermen.

Een goed geëquipeerde buitendienst

In het groenbeleidsplan is bepaald dat we in het openbare groen richten op biodiversiteit en duurzaamheid.

Resultaat:

Er wordt onderzoek gedaan naar juiste en moderne tractiemiddelen op het gebied van beheer gazons en bermen.

Verkeer en vervoer

Wat willen we bereiken?

Een bereikbare, verkeersveilige en toekomstbestendige gemeente

Wat gaan we ervoor doen in 2025?

Voorgestelde aanpassingen in het wegennet gelet op bereikbaarheid en doorstroming. Voldoende parkeergelegenheid (ook elektrisch).

In onze integrale beheervisie hebben we afgesproken dat we verkeerskundige aanpassingen waar mogelijk meenemen in reconstructieprojecten. We proberen bij al deze aanpassingen zoveel mogelijk aan te haken bij externe ontwikkelingen, om zo kansen te koppelen. In lijn met ons beleid realiseren we nieuwe laadpalen op aanvraag. Zo werken we stapsgewijs toe naar een dekkend netwerk van laadpalen.

Resultaat:

- In lijn met onze beheervisie nemen we verkeerskundige aanpassingen waar mogelijk mee de binnen de reconstructieprojecten. In 2025 zoeken we binnen onder andere de voorbereiding van de projecten Reconstructie Europasingel, Reconstructie Floris van Egmondstraat en Reconstructie Anna van Buurenstraat naar verkeerskundige optimalisaties en verwachten we de fysieke aanpassingen binnen de projecten Reconstructie Dorp Polsbroek zz en Reconstructie Lopikerweg Oost (oost) te realiseren.
- Meekoppelkansen benutten binnen externe ontwikkelingen, zoals de trajectstudie voor de N210 en het project Sterke Lekdijk. In 2025 verwachten we de realisatie van de aansluiting van de Zijdeweg Noord op de N210. Ook verwachten we maatregelen te kunnen treffen op de Lekdijk tussen de kern Jaarsveld en de gemeentegrens met IJsselstein.
- Verder uitrollen van parkeerplaatsen voor het opladen van elektrische auto's conform ons beleid

Wat mag het programma beheer openbare ruimte, verkeer en vervoer kosten

Bedragen x €1.000

Exploitatie	Realisatie 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028
Lasten						
Beheer openbare ruimte, verkeer en vervoer	-6.864	-8.402	-8.917	-8.267	-9.597	-8.357
Baten						
Beheer openbare ruimte, verkeer en vervoer	4.679	5.065	4.828	4.605	5.067	4.434
Totaal	-2.184	-3.338	-4.089	-3.662	-4.530	-3.923

Wat mag het programma Beheer openbare ruimte, verkeer en vervoer per taakveld

Bedragen x €1.000

Exploitatie	Realisatie 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028
Lasten						
2.1 Verkeer en vervoer	-2.676	-3.665	-3.888	-3.447	-4.305	-3.346
2.4 Economische havens en waterwegen	-193	-96	-163	-214	-227	-249
5.7 Openbaar groen en (openlucht) recreatie	-902	-973	-1.096	-1.106	-1.114	-1.114
7.2 Riolering	-1.367	-1.918	-1.792	-1.576	-1.978	-1.645
7.3 Afval	-1.626	-1.647	-1.876	-1.822	-1.871	-1.901
7.5 Begraafplaatsen en crematoria	-100	-103	-103	-103	-103	-102
Totaal Lasten	-6.864	-8.402	-8.917	-8.267	-9.597	-8.357
Baten						
2.1 Verkeer en vervoer	283	0	0	0	0	0
2.4 Economische havens en waterwegen	2	0	0	0	0	0
5.7 Openbaar groen en (openlucht) recreatie	22	5	5	5	5	5
7.2 Riolering	2.017	2.725	2.428	2.207	2.669	2.036
7.3 Afval	2.238	2.241	2.299	2.296	2.296	2.296
7.5 Begraafplaatsen en crematoria	117	94	96	96	96	96
Totaal Baten	4.679	5.065	4.828	4.605	5.067	4.434
Gerealiseerd saldo van baten en lasten	-2.184	-3.338	-4.089	-3.662	-4.530	-3.923
Totaal	-2.184	-3.338	-4.089	-3.662	-4.530	-3.923

Toelichting programma Beheer openbare ruimte, verkeer en vervoer

Hieronder wordt een toelichting gegeven op de belangrijkste mutaties in de Programmabegroting 2025 ten opzichte van de Programmabegroting 2024 na Zomerrapportage.

Lasten:

In 2025 stijgen de lasten met circa € 515.000 mln. ten opzichte van 2024. Deze stijging wordt voornamelijk veroorzaakt door financiële gevolgen van de meerjaren onderhoudsplan (MJOP).

Baten:

In 2025 dalen de baten met circa € 237.000 ten opzichte van 2024. In het kader van de kostendekkendheid zijn in 2025 lagere baten geraamd bij riolering ten opzichte van 2024. Voor meer toelichting verwijzen wij u naar de paragraaf Lokale heffingen.

Verbonden partijen programma Beheer openbare ruimte, verkeer en vervoer

Afvalverwijdering Utrecht (AVU)

De AVU is een gemeenschappelijke regeling, welke in 1984 is opgericht. Alle Utrechtse gemeenten zijn deelnemer. Afvalverwijdering vraagt om een goede balans tussen serviceverlening, kostenbeheersing en milieuzorg. De AVU werkt samen met en in opdracht van de Utrechtse gemeenten in de afvalketen. De AVU draagt zorg voor de overslag, het transport en de verwerking van het huishoudelijk afval van de deelnemende gemeenten. Dit met zoveel mogelijk terugdringen van de belasting op het milieu tegen aanvaardbare kosten.

Financiële begroting en algemene dekkingsmiddelen

Financiële begroting en algemene dekkingsmiddelen.

Inleiding

In dit hoofdstuk geven we een meerjarig overzicht van baten en lasten per programma. Daarna volgt een uiteenzetting over de financiële positie van de gemeente. Aan het einde van dit hoofdstuk is een overzicht opgenomen van de incidentele lasten en baten.

Overzicht per programma

De onderstaande tabel geeft een totaalbeeld van de lasten en baten van de zeven programma's, waarbij de algemene dekkingsmiddelen apart zijn benoemd. In de tabel zijn de totaalbedragen opgenomen, zonder rekening te houden met de mutatie van de reserves. Daaronder worden de (geraamde) toevoegingen en onttrekkingen aan de reserves weergegeven. De mutatie van de reserves is onderdeel van programma 1. Het resultaat betreft het (geraamde) resultaat na bestemming (begrotingssaldo).

Overzicht van baten en lasten	Realisatie	Begroting	Begroting	Begroting	Begroting	Begroting
	2023	2024	2025	2026	2027	2028
Lasten per taakveld						
Bestuur en bedrijfsvoering	-3.604	-4.084	-5.148	-5.114	-4.930	-4.901
Openbare Orde en Veiligheid	-1.393	-1.525	-1.500	-1.500	-1.500	-1.500
(Jeugd)zorg, gezondheidszorg en ondersteuning	-7.372	-8.652	-8.375	-8.104	-8.213	-8.138
Onderwijs, Sport en Cultuur	-3.599	-3.868	-2.954	-2.941	-2.929	-2.926
Werk, Inkomen, Economie en Recreatie	-7.427	-7.419	-6.115	-6.163	-6.309	-6.460
Ruimtelijke ontwikkeling, milieu en volkshuisvesting	-3.072	-4.459	-2.604	-2.387	-2.399	-2.310
Beheer openbare ruimte, verkeer en vervoer	-6.864	-8.402	-8.917	-8.267	-9.597	-8.357
Algemene dekkingsmiddelen	-210	-215	-220	-225	-230	-234
Overhead	-7.208	-9.673	-8.468	-8.419	-8.412	-8.373
Vennootschapsbelasting (VpB)	0	0	0	0	0	0
Onvoorzien	0	-35	-35	-35	-35	-35
Subtotaal lasten	-40.749	-48.333	-44.336	-43.156	-44.553	-43.234
Baten per taakveld						
Bestuur en bedrijfsvoering	1.560	890	965	994	1.012	981
Openbare Orde en Veiligheid	10	8	8	8	8	8
(Jeugd)zorg, gezondheidszorg en ondersteuning	391	496	318	318	318	318
Onderwijs, Sport en Cultuur	845	1.284	618	618	618	618
Werk, Inkomen, Economie en Recreatie	3.448	3.528	2.777	2.895	3.017	3.161
Ruimtelijke ontwikkeling, milieu en volkshuisvesting	986	1.431	804	522	522	522
Beheer openbare ruimte, verkeer en vervoer	4.679	5.065	4.828	4.605	5.067	4.434
Algemene dekkingsmiddelen	28.689	31.064	31.884	30.231	30.132	30.230
Overhead	75	33	30	30	30	30
Vennootschapsbelasting (VpB)						
Onvoorzien	0	0	0	0	0	0
Subtotaal baten	40.683	43.798	42.232	40.220	40.723	40.300
Totaal						
(saldo van lasten en baten)	-66	-4.535	-2.104	-2.936	-3.831	-2.934
Toevoegingen en onttrekkingen reserves						
Toevoegingen aan reserves	-2.158	-684	0	0	0	0
Onttrekkingen aan reserves	2.334	3.452	979	232	44	44
Totaal mutaties reserves	176	2.768	979	232	44	44
(saldo van toevoegingen en onttrekkingen)						
Resultaat	111	-1.768	-1.126	-2.704	-3.786	-2.889

Ontwikkeling van het vermogen

Het startpunt van de balanspositie is de Jaarrekening 2023. Voor de activa is gekeken naar de (geactualiseerde) meerjarige investeringsplanning. Voor de uitzettingen, liquide middelen, overlopende activa en overlopende passiva is een gemiddelde genomen van de bedragen van de afgelopen twee jaar. Op basis van het verwachte investeringsvolume is de verwachting dat het financieringsbehoefte toeneemt.

Bedragen per 31-12 (bedragen x € 1.000)	2023	2024	2025	2026	2027	2028
Activa						
vaste activa						
- immaterieel	-	-	-	-	-	-
- materieel	27.015	32.917	44.762	50.922	57.969	59.407
- financieel	1.393	1.383	1.374	1.366	1.357	1.348
vlottende activa						
- voorraden	-					
- uitzettingen < 1 jaar	8.048	7.260	7.260	7.260	7.260	7.260
- liquide middelen	259	254	254	254	254	254
- overlopende activa	5.142	4.684	4.684	4.684	4.684	4.684
Totaal activa	41.857	46.498	58.334	64.486	71.524	72.953
Passiva						
vaste passiva						
- eigen vermogen	18.807	16.122	15.144	14.911	14.867	14.823
- voorzieningen	4.538	3.744	4.010	3.293	3.395	3.155
- vaste schulden ≥ 1 jaar	10.824	19.183	31.731	38.833	45.813	47.526
vlottende passiva						
- schulden < 1 jaar	3.152	4.010	4.010	4.010	4.010	4.010
- overlopende passiva	4.536	3.439	3.439	3.439	3.439	3.439
Totaal passiva	41.857	46.498	58.334	64.486	71.524	72.953

Specificatie verloop reserves en voorzieningen

Reserves

Gespecificeerd verloop van de reserves <i>(bedragen € / 1.000)</i>	2024	2025		2026			
	Saldo	Stort- ingen	Onttrek- kingen	Saldo	Stort- ingen	Onttrek- kingen	Saldo
Weerstandsreserve	4.633	-	-	4.633	-	-	4.633
Algemene reserve (incl. begrotingssaldo)	5.967	-	-	5.967	-	-	5.967
Wegen	1.586	-	834	752	-	188	564
Bruggen	737	-	-	737	-	-	737
Monumentenfonds	100	-	-	100	-	-	100
Karakteristieke Landschapselementen / Lopik Meerwaard	398	-	-	398	-	-	398
Recreatie en toerisme	5	-	-	5	-	-	5
Kapitaallasten Nieuwbouw gemeentewerf	1.071	-	44	1.027	-	44	983
Ontheemden, vluchtelingen en asielzoekers	851	-	100	751	-	-	751
Onderwijshuisvesting	691	-	-	691	-	-	691
Totaal reserves	16.039	-	979	15.061	-	232	14.828
Gespecificeerd verloop van de reserves <i>(bedragen € / 1.000)</i>	2026	2027		2028			
	Saldo	Stort- ingen	Onttrek- kingen	Saldo	Stort- ingen	Onttrek- kingen	Saldo
Weerstandsreserve	4.633	-	-	4.633	-	-	4.633
Algemene reserve (incl. begrotingssaldo)	5.967	-	-	5.967	-	-	5.967
Wegen	564	-	-	564	-	-	564
Bruggen	737	-	-	737	-	-	737
Monumentenfonds	100	-	-	100	-	-	100
Karakteristieke Landschapselementen / Lopik Meerwaard	398	-	-	398	-	-	398
Recreatie en toerisme	5	-	-	5	-	-	5
Kapitaallasten Nieuwbouw gemeentewerf	983	-	44	939	-	44	895
Ontheemden, vluchtelingen en asielszoekers	751	-	-	751	-	-	751
Onderwijshuisvesting	691	-	-	691	-	-	691
Totaal reserves	14.828	-	44	14.784	-	44	14.740

Toelichting mutaties reserves

Algemene reserve:

De mutaties betreffen de verrekening van het begrotingssaldo.

Onderhoudsreserves:

Bij het vaststellen van meerjarige onderhoudsplannen gemeentelijke gebouwen zijn de onderhoudsreserves omgezet naar een voorziening onderhoud gemeentelijke gebouwen.

Wegen:

De reserve wegen wordt in 2025 ingezet voor de capaciteit beheerorganisatie projecten (€ 200.000). Daarnaast wordt in 2025 € 634.000 onttrokken als dekking voor de kosten van actualisatie van het MJOP.

Kapitaallasten nieuwbouw gemeentewerf:

Jaarlijks worden de kapitaallasten van de investering in nieuwbouw van de gemeentewerf onttrokken uit de hiervoor gevormde reserve.

Ontheemden, vluchtelingen en asielzoekers:

Ten behoeve van de kosten van het huisvesten van statushouders wordt in 2025 een bedrag van € 100.000 aan de reserve onttrokken.

Voorziening

Gespecificeerd verloop van de voorzieningen (bedragen x€1.000)	2024			2025			2026		
	Saldo	Stort- ingen	Onttrek- kingen	Saldo	Stort- ingen	Onttrek- kingen	Saldo	Stort- ingen	Onttrek- kingen
Arbeidsrechtelijk verplichtingen / WGA gelden	132	20	2	150	20	20	150	20	20
Debiteuren Sociale Zaken	251	-	-	251	-	-	251	-	-
Dubieuze debiteuren	37	-	-	37	-	-	37	-	-
Pensioenaanspraken (ex) wethouders	581	-	-	581	-	-	581	-	-
Speelplaatsen	90	37	61	66	37	35	68	37	35
Openbare verlichting	22	109	108	25	109	115	19	109	115
Riolering	1.196	-	392	804	-	171	633	-	171
Afval	3	-	3	-	-	-	0	-	-
Verlofsparen	476	-	-	476	-	-	476	-	-
Groot onderhoud gemeentelijke gebouwen	1.218	350	33	1.536	350	342	1.544	350	342
Totaal voorzieningen	3.986	516	597	3.906	516	683	3.739	516	683
	3.698			3.618			3.451		
Gespecificeerd verloop van de voorzieningen (bedragen x€1.000)	2026			2027			2028		
	Saldo	Stort- ingen	Onttrek- kingen	Saldo	Stort- ingen	Onttrek- kingen	Saldo	Stort- ingen	Onttrek- kingen
Arbeidsrechtelijk verplichtingen / WGA gelden	150	20	20	150	20	20	150	20	20
Debiteuren Sociale Zaken	251	-	-	251	-	-	251	-	-
Dubieuze debiteuren	37	-	-	37	-	-	37	-	-
Pensioenaanspraken (ex) wethouders	581	-	-	581	-	-	581	-	-
Speelplaatsen	68	52	65	55	52	65	42	52	65
Openbare verlichting	19	125	152	-8	125	118	-1	125	118
Riolering	633	-	633	-	-	-	0	-	-
Afval	-	-	-	-	-	-	0	-	-
Verlofsparen	476	-	-	476	-	-	476	-	-
Groot onderhoud gemeentelijke gebouwen	1.544	350	39	1.855	350	416	1.790	350	416
Totaal voorzieningen	3.739	547	909	3.378	547	619	3.306	547	619
	3.451			3.090			3.018		

Toelichting mutaties voorzieningen

Arbeidsrechtelijke verplichtingen/WGA gelden

Er wordt jaarlijks een bedrag toegevoegd aan de voorziening om eventuele (toekomstige) lasten te kunnen dekken. Deze voorziening kent een bovengrens van € 150.000. Omdat het van belang is om de jaarlijkse toevoeging structureel in de begroting op te nemen wordt vanaf 2025 ook een onttrekking aan de voorziening opgenomen.

Speelplaatsen

Bij vaststelling van het meerjarige onderhoudsplan speelplaatsen 2022-2026 is besloten om voor het te plegen (groot) onderhoud een voorziening in te stellen. Op basis van het onderhoudsplan is de toevoeging aan de voorziening berekend (een vast bedrag per jaar). Als gevolg van de actualisatie van het MJOP wordt de toevoeging met ingang van 2027 verhoogd. Jaarlijks wordt op basis van het onderhoudsplan een wisselend bedrag onttrokken voor het uit te voeren onderhoud.

Openbare verlichting

Bij vaststelling van het meerjarige onderhoudsplan openbare verlichting 2022-2026 is besloten om

voor het te plegen (groot) onderhoud een voorziening in te stellen. Op basis van het onderhoudsplan is de toevoeging aan de voorziening berekend (een vast bedrag per jaar). Als gevolg van de actualisatie van het MJOP wordt de toevoeging met ingang van 2027 verhoogd. Jaarlijks wordt op basis van het onderhoudsplan een wisselend bedrag onttrokken voor het uit te voeren onderhoud.

Riolering

De voorziening riolering is ingesteld om de rioolheffing op egaliseren en de kostendekking naar maximaal 100% te brengen. Als de opbrengsten uit de rioolheffing in een boekjaar hoger uitvallen dan de kosten wordt het verschil toegevoegd aan de voorziening. Vallen de kosten hoger uit dan de opbrengsten dan wordt het bedrag tot 100% kostendekking onttrokken. Naar verwachting gaat de voorziening riolering in 2027 naar nihil.

Afval

De voorziening afval is ingesteld om de afvalstoffenheffing op egaliseren en de kostendekking naar maximaal 100% te brengen. Als de opbrengsten uit de afvalstoffenheffing in een boekjaar hoger uitvallen dan de kosten wordt het verschil toegevoegd aan de voorziening. Vallen de kosten hoger uit dan de opbrengsten dan wordt het bedrag tot 100% kostendekking onttrokken. Naar verwachting gaat de voorziening afval in 2025 naar nihil.

Groot onderhoud gemeentelijke gebouwen

Bij vaststelling van de meerjarige onderhoudsplannen groot onderhoud gemeentelijke gebouwen in 2023 is besloten om de drie reserves onderhoud (zwembad, sporthallen en overige gemeentelijke gebouwen) op te heffen en het saldo over te hevelen naar een nieuwe voorziening groot onderhoud gemeentelijke gebouwen. Op basis van de onderhoudsplannen is de toevoeging aan de voorziening berekend (een vast bedrag per jaar). Jaarlijks wordt op basis van de onderhoudsplannen een wisselend bedrag onttrokken voor het uit te voeren onderhoud.

(Vervangings-)investeringen

In de volgende tabel zijn de geplande vervangingsinvesteringen (bestaand beleid) opgenomen. Met het vaststellen van de Programmabegroting 2025-2028 autoriseert de gemeenteraad de bijbehorende kredieten voor het jaar 2025.

Programma	2025	2026	2027	2028
7 Beheer openbare ruimte, verkeer en vervoer				
Investeringen wegen	2.860.000	2.705.000	4.980.000	1.950.000
Investeringen bruggen	315.000	0	180.000	180.000
Investeringen oevers	2.335.000	1.045.000	1.460.000	515.000
Investeringen riolering	1.854.362	1.582.181	2.320.000	825.000
V-363-DV Fiat Doblo pick-up groen	29.000			
19-BJV-3 Daf FAG.CF75 vuilniswagen		200.000		
Totaal Investeringsprogramma	7.393.362	5.532.181	8.940.000	3.470.000

Financiële positie

De financiële positie van de gemeente Lopik wordt beïnvloed door de aanwezige reserves en toekomstige (financiële) risico's. Deze risico's worden periodiek benoemd. De mogelijkheden om risico's op te vangen zijn beperkt, gezien de lage onbenutte belastingcapaciteit en de stand van de algemene reserve. De mogelijkheid om risico's op te vangen hangt ook af van mogelijke beheersmaatregelen. De hoogte van de algemene reserve wordt beoordeeld in samenhang met de benoemde risico's en bijbehorende beheersmaatregelen.

Met de vaststelling van de 1e begrotingswijziging 2025 (denkrichtingen) wordt de belastingcapaciteit volledig benut. Hierdoor wordt het opvangen van structurele risico's zeer beperkt.

Kengetallen

In de Programmabegroting 2025-2028 zijn een aantal wettelijk verplichte kengetallen opgenomen, te

weten de

- a. schuldquote;
- b. netto schuldquote gecorrigeerd;
- c. solvabiliteitsratio;
- d. kengetal grondexploitatie;
- e. structurele exploitatieruimte;
- f. belastingcapaciteit.

De wettelijk verplichte kengetallen worden door alle gemeenten gepubliceerd. Daardoor is een vergelijking mogelijk. Uit de meerjarige presentatie kan een trend zichtbaar worden gemaakt. De kengetallen zijn opgenomen in de paragraaf weerstandsvermogen.

Algemene dekkingsmiddelen

Onvoorzien

Voor onvoorzien is structureel € 35.000 opgenomen. In de paragraaf weerstandsvermogen wordt een toelichting op de post onvoorzien gegeven.

Incidentele lasten en baten en structureel begrotingsaldo

	2025	2026	27	2028
Lasten	1.538.477	786.152	500.000	0
Programma 1	1.132.277	686.152	400.000	0
In stand houden formatie team Civiel	400.000	400.000	400.000	-
Actualisatie MJOP	634.400	188.275		
Extra incidenteel capaciteit 2024	97.877	97.877		
Programma 2	100.000	100.000	100.000	0
Continuering participatiecoach	100.000	100.000	100.000	-
Programma 4	100.000	0	0	0
Statushouders	100.000	-	-	-
Programma 6	206.200	0	0	0
Capaciteit beheerorganisatie projecten	206.200	-	-	-
Baten	484.400	188.275	0	0
Programma 1	484.400	188.275	0	0
Opschalingskorting	-450.000			
Onttrekking aan Reserve Wegen	200.000		-	-
Onttrekking aan Reserve Wegen (Actualisatie MJOP)	634.400	188.275	-	-
Onttrekking aan Reserve Ontheemden	100.000	-	-	-
Totaal	1.054.077	597.877	500.000	0

Structureel begrotingsaldo (bedragen x € 1.000)	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028
Saldo lasten en baten	-2.104	-2.936	-3.831	-2.934
Saldo mutaties reserves	979	232	44	44
Begrotingssaldo totaal	-1.126	-2.704	-3.786	-2.889
Incidentele lasten en baten incl reserves (saldo)	1.054	598	500	-
Begrotingssaldo structureel	-72	-2.106	-3.286	-2.889
Resultaat				

Structurele exploitatieruimte <i>(bedragen x € 1.000)</i>	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028
Structureel begrotingssaldo (A)	-72	-2.106	-3.286	-2.889
Saldo van de baten (B)	42.232	40.220	40.723	40.300
Structurele exploitatieruimte (A/B x 100%)	-0,17	-5,24	-8,07	-7,17

Paragrafen

A. Lokale heffingen en belastingen

0 Inleiding

In deze paragraaf geven wij inzicht in de tarieven en de inkomsten met betrekking tot de lokale heffingen. De lokale heffingen vormen een belangrijke inkomstenbron voor de gemeente. De inkomsten worden voor het merendeel opgebracht door inwoners en voor een kleiner deel door bedrijven. De heffing vindt plaats op basis van verordeningen, welke door de gemeenteraad zijn vastgesteld.

In de paragraaf lichten we de volgende onderdelen toe:

1. Wat zijn lokale heffingen?
2. Het beleid.
3. De inkomsten uit lokale heffingen en de kostendekking.
4. De lokale lastendruk

1 Wat zijn lokale heffingen?

De lokale heffingen bestaan uit het totaal van belastingen, rechten en (bestemmings)heffingen.

Belastingen

De inkomsten uit belastingen zijn niet gelabeld en kunnen daarom voor alle gemeentelijke taken en/of voorzieningen worden ingezet. Voorbeelden zijn de onroerende zaakbelasting (OZB) en toeristenbelasting.

Rechten

Rechten worden geheven voor diensten die geleverd worden aan een individuele aanvrager. Rechten worden ook wel leges of retributies genoemd. Voorbeelden zijn het aanvragen van een rijbewijs, het aanvragen van een omgevingsvergunning en de lijkbezorging. Bij het heffen van rechten gelden beperkingen: er mag geen winst gemaakt worden op de diensten en voor een aantal diensten heeft het Rijk een maximumtarief bepaald.

(Bestemmings)heffingen

(Bestemmings)heffingen worden geheven voor specifieke taken of voorzieningen met een duidelijk algemeen belang. De inkomsten kunnen uitsluitend besteed worden aan die specifieke taak of voorziening waarvoor de heffing is opgelegd. Voorbeelden zijn de afvalstoffen- en rioolheffing. Voor deze heffingen geldt dat de gemeente niet meer in rekening mag brengen dat de kosten die zij voor de betreffende taak of voorziening maakt.

2 Het beleid

Gemeente

De gemeenteraad bepaalt welke gemeentelijke lokale lasten inwoners betalen alsook de hoogte van de tarieven. De tarieven voor de lokale heffingen worden in 2025 met 2,8% verhoogd, met uitzondering van door de rijksoverheid of in regionaal verband vastgestelde tarieven. De verordeningen voor het jaar 2025 worden in december 2024 aan de raad aangeboden ter vaststelling.

	2021 vastgesteld	2022 vastgesteld	2023 vastgesteld	2024 vastgesteld	2025 voorlopig
Onroerende-zaakbelasting eigenaren woning	0,14%	0,13%	0,11%	0,1220%	0,1264%
Onroerende-zaakbelasting eigenaren niet-woning	0,15%	0,16%	0,16%	0,1575%	0,1575%
Onroerende-zaakbelasting gebruikers niet-woning	0,13%	0,13%	0,13%	0,1194%	0,1204%
Afvalstoffenheffing basisbedrag	€ 310,00	€ 201,50	€ 201,50	€ 208,00	€ 214,00
Rioolheffing per aansluiting	€ 114,00	€ 123,00	€ 123,00	€ 128,00	€ 132,00
Rioolheffing per m3 afvalwater	€ 1,39	€ 1,48	€ 1,48	€ 1,54	€ 1,59

Omdat BghU de waardeontwikkeling voor 2024 pas in oktober kan aanleveren, is het hierboven gepresenteerde percentage onroerende zaakbelasting gebaseerd op de waardeontwikkeling van december 2023.

Landelijk

Er zijn (nog) geen wijzigingen gepubliceerd voor de periode 2025 t/m 2028.

3 De inkomsten uit lokale heffingen en de kostendekking

3.1. Belastingen

Omdat de belastingen vrij ingezet kunnen worden zijn deze niet gebonden aan een maximale kostendekkendheid.

Onroerende-zaakbelasting (OZB)

Voor binnen de gemeente gelegen onroerende zaken worden twee directe belastingen geheven:

- een belasting van degene die bij het begin van het kalenderjaar een onroerende zaak, die niet in hoofdzaak tot woning dient, al dan niet krachtens eigendom, bezit, beperkt recht of persoonlijk recht gebruikt, verder te noemen: gebruikersbelasting;
- een belasting van degene die bij het begin van het kalenderjaar van een onroerende zaak het genot heeft krachtens eigendom, bezit of beperkt recht, verder te noemen: eigenarenbelasting.

Voor 2025 tot en met 2028 is de reguliere stijging van de opbrengsten 2,8%.

Overzicht inkomsten

	Jaarrekening 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028
OZB woningen	€ 2.670.670	€ 2.838.245	€ 3.089.506	€ 3.176.012	€ 3.176.012	€ 3.176.012	€ 3.176.012
OZB niet-woningen	€ 774.976	€ 797.568	€ 865.067	€ 889.289	€ 889.289	€ 889.289	€ 889.289
Totaal	€ 3.445.646	€ 3.635.813	€ 3.954.573	€ 4.065.301	€ 4.065.301	€ 4.065.301	€ 4.065.301

Hondenbelasting

Er wordt een directe belasting geheven ter zake van het houden van een hond.

Voor 2025 tot en met 2028 is uitgegaan van een stijging van de tarieven en inkomsten met 2,8%.

Overzicht inkomsten

	Jaarrekening 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028
Honden belasting	€ 78.396	€ 79.309	€ 81.768	€ 84.058	€ 84.058	€ 84.058	€ 84.058

Toeristenbelasting

Er wordt een directe belasting geheven voor het houden van verblijf met overnachting tegen een

vergoeding in welke vorm dan ook door personen die niet als ingezetene in de gemeentelijke basisadministratie persoonsgegevens van de gemeente zijn opgenomen.

Voor 2025 tot en met 2028 is uitgegaan van een stijging van de tarieven en inkomsten met 2,8%.

Overzicht inkomsten

	Jaarrekening 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028
Toeristen belasting	€ 56.055	€ 52.132	€ 53.748	€ 55.253	€ 55.253	€ 55.253	€ 550.253

Precariobelasting

Er wordt een directe belasting geheven ter zake van het hebben van voorwerpen onder, op of boven voor de openbare dienst bestemde gemeentegrond, bedoeld of genoemd in de verordening.

Voor 2025 tot en met 2028 is uitgegaan van een stijging van de tarieven en inkomsten met 2,8%.

Overzicht inkomsten

	Jaarrekening 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028
Precario belasting	€ 12.808	€ 14.766	€ 15.224	€ 15.650	€ 15.650	€ 15.650	€ 15.650

3.2 Rechten

Bij het heffen van rechten geldt dat er geen winst gemaakt mag worden op de diensten. De verordening leges kent een tarieventabel welke is opgebouwd uit drie hoofdstukken. De kostendekking leges wordt per hoofdstuk berekend.

Leges

Er worden rechten geheven voor:

- het genot van door of vanwege het gemeentebestuur verstrekte diensten;
- het verrichten van handelingen ten behoeve van een aanvraag van een Nederlandse identiteitskaart of een reisdocument.

Voor 2025 tot en met 2028 is uitgegaan van een stijging van de tarieven en inkomsten met 2,8%.

Overzicht inkomsten

	Jaarrekening 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028
Leges – algemene dienst verlening en diensten richtlijn	42%	49%	36%	31%	31%	31%	31%
Leges – omgevingsvergunningen	46%	25%	27%	81,1%	81,1%	81,1%	81,1%
Leges totaal	47%	32%	29%	58,8%	58,8%	58,8%	58,8%

Overzicht kostendekking

Lijkbezorging

Er worden rechten geheven voor het gebruik van de begraafplaats en voor het door de gemeente verlenen van diensten in verband met de begraafplaats.

Voor 2025 tot en met 2028 is uitgegaan van een stijging van de tarieven en inkomsten met 2,8%.

Overzicht inkomsten

	Jaar-rekening 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028
Lijkbezorgings-rechten	€ 109.872	€ 90.866	€ 93.683	€ 96.306	€ 96.306	€ 96.306	€ 96.306

3.3. (Bestemmings)heffingen

De inkomsten uit (bestemmings)heffingen kunnen uitsluitend besteed worden aan die specifieke taak of voorziening waarvoor de heffing is opgelegd. De gemeente mag bij de begroting niet meer in rekening brengen dat de kosten die zij voor de betreffende taak of voorziening maakt. Bij de realisatie kan er door mee- of tegenvallers een resultaat ontstaan bij de individuele heffingen.

Afvalstoffenheffing

Er wordt een directe belasting geheven als bedoeld in artikel 15.33 van de Wet milieubeheer.

De kosten voor de inwoners vallen in twee delen uiteen: een basisbedrag per perceel per jaar en een bedrag voor één of meerdere containers of gedeelde voorziening bedoeld voor de afvoer van restafval.

Voor 2025 tot en met 2028 is uitgegaan van een stijging van de tarieven en inkomsten met 2,8%.

De afvalstoffenheffing is niet in alle jaren kostendekkend. Omdat de voorziening afval eind 2024 bij de continuering van het beleid niet voldoende is voor het geraamde tekort kan er voor de jaren 2025 tot en met 2027 deels beroep gedaan worden op de voorziening. De begrote tekorten hebben een negatief effect op de totale exploitatie.

Overzicht inkomsten

	Jaarrekening 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028
Afvalstoffen heffing	€ 1.605.318	€ 1.831.392 ¹	€ 1.667.472	€ 1.748.957	€ 1.748.957	€ 1.748.957	€ 1.748.957

Overzicht kostendekking

Taakveld afval	Jaarrekening 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028
Kosten afval verwijdering en -verwerking	€ 1.573.913	€ 1.652.198	€ 1.646.581	€ 1.876.411	€ 1.822.353	€ 1.870.537	€ 1.900.919
Toevoeging voorziening afval	€ 2.294	€ 31.352	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
Totaal kosten	€ 1.576.207	€ 1.683.550	€ 1.646.581	€ 1.876.411	€ 1.822.353	€ 1.870.537	€ 1.900.919
Inkomsten afval verwijdering en -verwerking	€ 589.573	€ 485.020	€ 540.002	€ 547.338	€ 547.338	€ 547.338	€ 547.338
Overige inkomsten	€ 32.249	€ 36.662	€ 33.930	€ 34.769	€ 34.796	€ 34.796	€ 34.796
Onttrekking voorziening afval	€ 0	€ 0	€ 65.979	€ 2.610	€ 0	€ 0	€ 0
Totaal inkomsten	€ 621.822	€ 521.682	€ 639.911	€ 584.717	€ 582.134	€ 582.134	€ 582.134
Netto kosten taakveld afval	€ 954.385	€ 1.161.868	€ 1.006.670	€ 1.291.694	€ 1.240.219	€ 1.288.403	€ 1.318.785
Toe te rekenen kosten	€ 129.075	€ 116.505	€ 119.505	€ 119.505	€ 119.505	€ 119.505	€ 119.505
Toe te rekenen overhead inclusief (omslag) rente	€ 341.669	€ 356.585	€ 355.778	€ 446.506	€ 446.506	€ 446.506	€ 446.506
Toe te rekenen btw	€ 180.189	€ 196.434	€ 185.519	€ 196.083	€ 196.083	€ 196.083	€ 196.083
Totale kosten taakveld afval	€ 1.605.318	€ 1.831.392	€ 1.667.472	€ 2.053.788	€ 2.002.313	€ 2.050.497	€ 2.080.879
Inkomsten uit afvalstoffen heffing	€ 1.605.318	€ 1.831.392	€ 1.667.472	€ 1.714.161	€ 1.714.161	€ 1.714.161	€ 1.714.161
<i>Dekkings-percentages taakveld afval</i>	<i>100%</i>	<i>100%</i>	<i>100%</i>	<i>83%</i>	<i>86%</i>	<i>84%</i>	<i>82%</i>

Rioolheffing

Er wordt een directe belasting geheven ter bestrijding van de kosten die worden gemaakt voor:

- inzameling en transport van huishoudelijk- en bedrijfsafvalwater alsmede zuivering huishoudelijk afvalwater;*

b. *inzameling afvloeiend en verwerking ingezameld hemelwater alsmede maatregelen om structureel nadelige gevolgen grondwaterstand te voorkomen of beperken.*

De kosten voor inwoners vallen in twee delen uiteen: een bedrag per perceel per jaar en een bedrag per volle eenheid van één kubieke meter afvalwater.

Voor 2025 tot en met 2028 is uitgegaan van een stijging van de tarieven en inkomsten met 4% conform de financiële actualisatie van het vGRP 2022-2026.

Overzicht inkomsten

	Jaarrekening 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028
Rioolheffing woningen	€ 1.541.267	€ 1.655.616	€ 1.634.486	€ 1.683.521	€ 1.683.521	€ 1.683.521	€ 1.683.521
Rioolheffing niet-woningen	€ 360.526	€ 346.682	€ 342.258	€ 352.526	€ 352.526	€ 352.526	€ 352.526
Rioolheffing totaal	€ 1.901.793	€ 2.002.298	€ 1.976.744	€ 2.036.047	€ 2.036.047	€ 2.036.047	€ 2.036.047

Overzicht kostendekking

Taakveld riolering	Jaarrekening 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028
Kosten riolering	€ 1.109.548	€ 1.774.221	€ 1.918.201	€ 1.742.208	€ 1.575.814	€ 1.977.893	€ 1.645.079
Toevoeging voorziening riolering	€ 342.061	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
Totaal kosten	€ 1.451.609	€ 1.774.221	€ 1.918.201	€ 1.742.208	€ 1.575.814	€ 1.977.893	€ 1.645.079
Inkomsten riolering	€ 36.882	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
Onttrekking voorziening riolering	€ 0	€ 450.479	€ 676.985	€ 392.090	€ 171.096	€ 632.849	€ 71.985
Totaal inkomsten	€ 36.882	€ 450.479	€ 676.985	€ 392.090	€ 171.096	€ 632.849	€ 71.985
Netto kosten taakveld riolering	€ 1.414.727	€ 1.323.742	€ 1.241.216	€ 1.350.118	€ 1.404.718	€ 1.345.044	€ 1.573.094
Toe te rekenen kosten	€ 95.384	€ 89.995	€ 90.045	€ 90.045	€ 90.045	€ 90.045	€ 90.045
Toe te rekenen overhead inclusief (omslag) rente	€ 240.863	€ 374.406	€ 292.209	€ 343.184	€ 343.184	€ 343.184	€ 343.184
Toe te rekenen btw	€ 150.819	€ 253.645	€ 312.577	€ 252.700	€ 198.100	€ 268.450	€ 189.700
Totale kosten taakveld riolering	€ 1.901.792	€ 2.041.748	€ 1.936.047	€ 2.036.047	€ 2.036.047	€ 2.046.723	€ 2.196.023
Inkomsten uit rioolheffing	€ 1.901.793	€ 2.041.748	€ 1.976.744	€ 2.036.047	€ 2.036.047	€ 2.036.047	€ 2.036.074
<i>Dekkings percentage taakveld afval</i>	100%	98%	97%	100%	100%	100%	93%

4 De lokale lastendruk

Woonlasten

In onderstaand overzicht worden de tarieven van de afgelopen jaren weergegeven. Hiermee wordt een beeld gegeven van het verloop van de woonlasten in Lopik voor een meerpersoonshuishouden met een woning in eigendom.

Jaar	Gemiddelde WOZ-waarde woning	Tarief OZB eigenaar	Bedrag OZB eigenaar	Afval stoffen heffing	Riool heffing	Totale last	Stijging t.o.v. voor gaand jaar
2018	€ 262.101	0,15%	€ 388,45	€ 190,00	€ 256,00	€ 834,45	5,78%
2019	€ 290.714	0,13%	€ 389,56	€ 210,00	€ 277,00	€ 876,56	5,05%
2020	€ 311.000	0,14%	€ 423,89	€ 260,00	€ 299,50	€ 983,39	12,19%
2021	€ 348.000	0,14%	€ 473,98	€ 310,00	€ 322,50	€ 1.106,48	12,52%
2022	€ 379.000	0,13%	€ 477,92	€ 321,50	€ 345,00	€ 1.144,42	3,43%
2023	€ 416.000	0,11%	€ 505,55	€ 321,50	€ 345,00	€ 1.172,05	2,41%
2024		0,12%	€ 599,40	€ 330,00	€ 359,00	€ 1.288,40	9,93%

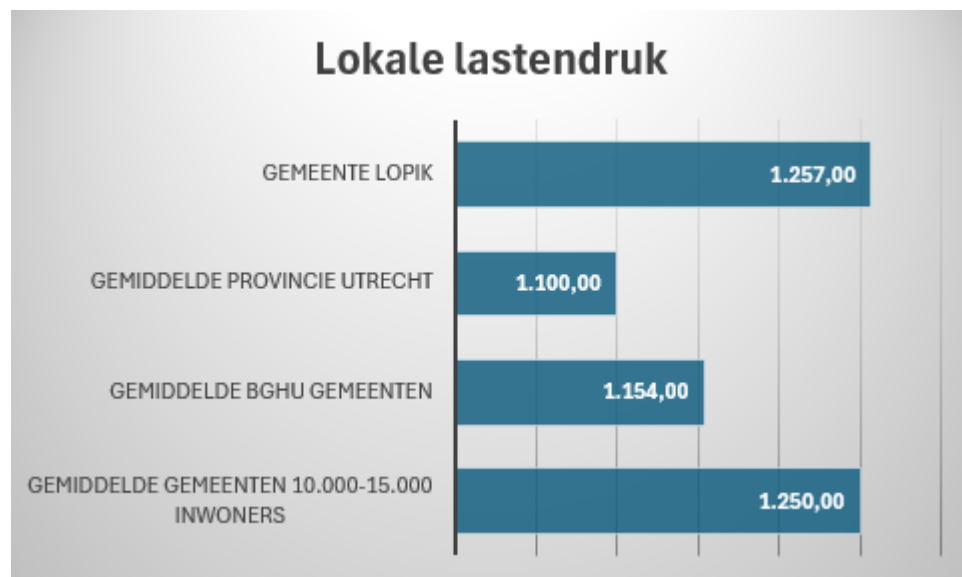
De lastendruk is gebaseerd op gemiddelden. De waardeontwikkeling van woningen voor de berekening van de OZB is nog niet bekend. In de bovenstaande presentatie is gerekend met een stijging van het bedrag OZB voor de eigenaar met 2,8% . Zowel de afvalstoffenheffing als de

rioolrechten hebben een gebruikscomponent. Inwoners kunnen hun lastendruk beïnvloeden door een kleinere restafvalcontainer aan te vragen (afvalstoffenheffing) en door minder water te verbruiken (rioolheffing).

Vergelijking lokale lastendruk

Jaarlijks publiceert het Centrum voor Onderzoek van de Economie van de Lagere Overheden (COELO) de Atlas van de lokale lasten. Op basis van de gegevens van deze Atlas is voor het jaar 2025 een vergelijking gemaakt van de lokale lastendruk in Lopik in vergelijking met het gemiddelde bedrag aan woonlasten van

- gemeenten in de provincie Utrecht met 10.000 tot 15.000 inwoners op 1 januari 2024;
- gemeenten die deelnemen in BghU;
- alle gemeenten in de provincie Utrecht.

B. Weerstandsvermogen en Risicobeheersing

1. Weerstandsvermogen

Het weerstandsvermogen is het vermogen van de gemeente om financiële tegenvallers te kunnen opvangen. Het weerstandsvermogen bestaat uit de relatie tussen weerstandscapaciteit en de risico's waarvoor geen beheersmaatregelen zijn getroffen, zoals het vormen van voorzieningen of het afsluiten van verzekeringen. Het weerstandsvermogen is mede van belang voor het bepalen van de gezondheid van de financiële positie van de gemeente.

De raad heeft op 29 september 2020 de nota Weerstandsvermogen en risicomanagement vastgesteld. In deze nota zijn de beleidskaders opgenomen die richting geven aan de uitvoering van het gemeentelijk risicomanagement in Lopik.

2. Risicoprofiel gemeente Lopik

Incidentele risico's	Bedrag
Risico's met betrekking tot de inkomsten	260.000
Dit betreft de kans op nadelig effect voor Lopik bij belastingen, achterblijven Dividenden en de afrekening BCF ruimte onder het planfond.	
Risico's met betrekking tot de bedrijfsvoering	2.115.000
Hieronder vallen de risico's rond saneringen, schade rond eigendommen die niet verzekerd zijn, aansprakelijkheidsstellingen, verlies van voorschotten, juridische kosten, onverwachte onderhoudskosten; informatieveiligheid en oplopende kosten projecten en frictiekosten ivm organisatieplan en vaststellingsovereenkomsten.	
Risico's met betrekking tot de uitgaven	825.000
Dit betreft de mogelijke kans op een ramp c.q. grote incidenten, stijging bijdragen aan verbonden partijen, tekorten op exploitatie van dorpshuizen, wijzigingen in de regelgeving wat leidt tot meer	
Totaal aan incidentele risico's	3.200.000
Structurele risico's	Bedrag
Risico's met betrekking tot de inkomsten	900.000
Als risico is geïdentificeerd de kans op een tegenvallende ontwikkeling van bouwleges en Algemene Uitkering in verband met de onzekerheden mbt de verkiezingen en de komst van een nieuwe kabinet.	
Risico's m.b.t. de bedrijfsvoering	212.500
Personele risico's zoals uitval door ziekte, conflicten. De meerkosten bij onverwachts vertrek medewerkers op sleutelpositie. Kosten voortvloeiend uit arbeidsrechtelijke verplichtingen. Gemeente risicodrager sociale voorzieningen.	
Risico's met betrekking tot de uitgaven	457.500
De kans op rentestijging, waardoor aantrekken van kapitaal duurder wordt, verhoging bijdragen aan verbonden partijen, oplopende kosten participatieregelingen, open eindregelingen zoals leerlingvervoer, bijstand, jeugdzorg en WMO en de bijbehorende taakstellingen.	
Totaal aan structurele risico's	1.570.000
Totaal aan risico's	4.770.000

3. Weerstandscapaciteit

De weerstandscapaciteit is de verzamelnaam voor alle bronnen waaruit niet voorziene financiële tegenvallers bekostigd kunnen worden. Het gaat hierbij om buffers in het eigen vermogen respectievelijk in de exploitatie die kunnen worden vrijgemaakt om niet begrote kosten die onverwachts en substantieel zijn te dekken, zonder dat dit gevolgen heeft voor het bestaande beleid en de uitvoering van taken.

De functie van weerstandscapaciteit

Er zijn kortweg in theorie twee manieren waarop de weerstandscapaciteit kan worden ingezet:

1. de weerstandscapaciteit dient ertoe om structurele tegenvallers met meerjarige effecten af te dekken;
2. de weerstandscapaciteit heeft een incidentele bufferfunctie en dient ertoe om incidentele tegenvallers met alleen effecten voor het lopende begrotingsjaar af te dekken.

Primair wordt de weerstandscapaciteit gerelateerd aan financiële risico's die zich in een begrotingsjaar kunnen verwezenlijken. De meerjarige effecten van structurele tegenvallers kunnen ook worden betrokken in de politieke besluitvorming bij de eerstvolgende begrotingsbehandeling.

Incidentele versus structurele weerstandscapaciteit

Ten behoeve van het inzicht in het duurzame karakter van het vermogen om financiële tegenvallers te kunnen opvangen, wordt onderscheid gemaakt in incidentele en structurele weerstandscapaciteit. De incidentele weerstandscapaciteit is het vermogen om calamiteiten éénmalig op te kunnen vangen zonder dat dit invloed heeft op de voortzetting van taken. Kort samengevat zijn dit de direct aan te wenden middelen voor tegenvallers. De structurele weerstandscapaciteit betreft de middelen die permanent ingezet kunnen worden om tegenvallers in de lopende exploitatie op te vangen, zonder dat dit ten koste gaat van de uitvoering van de bestaande taken. Dit is de (potentiële) financiële ruimte voor de gemeente, die jaarlijks in de begroting is ingebouwd.

Componenten weerstandscapaciteit

Voor het bepalen van de beschikbare weerstandscapaciteit geldt geen vaste regel. De gemeente Lopik beschouwt de volgende componenten als onderdeel van de beschikbare structurele en incidentele weerstandscapaciteit:

Structurele weerstandscapaciteit:

- onbenutte belastingcapaciteit
- onvoorzien

Onbenutte belastingcapaciteit

Ten aanzien van de onbenutte belastingcapaciteit is de zogenaamde macronorm OZB van toepassing. Jaarlijks stelt het ministerie van BZK een percentage vast waarmee macro de OZB-opbrengst van gemeenten zou mogen stijgen. Aangezien elke gemeente hierin haar eigen beleid voert en niet bekend is wat gemeenten van plan zijn, is praktisch gezien niet te berekenen wat het stijgingspercentage voor een individuele gemeente bedraagt.

Voor de berekening is daarom aansluiting gezocht bij de norm voor toelating tot artikel 12- gemeente die een aanvullende uitkering op basis van dit artikel willen aanvragen. Zij moeten een normtarief van 0,1853% hanteren.

Incidentele weerstandscapaciteit:

- weerstandsreserve
- algemene reserve

De bestemmingsreserves worden niet tot het weerstandsvermogen gerekend. Inzet hiervan vraagt om aanpassing van voorgenomen beleid.

Weerstandscapaciteit gemeente Lopik

Toepassing van bovenstaande uitgangspunten met betrekking tot de beschikbare weerstandscapaciteit, op basis van de begroting 2025, maakt dat de weerstandscapaciteit van de gemeente Lopik er als volgt uit ziet:

Weerstandscapaciteit (bedragen x € 1)	Bedrag
Structurele weerstandscapaciteit	
- onbenutte belastingcapaciteit:	
onroerendezaakbelasting	900.000
- onvoorzien	35.000
Totale structurele weerstandscapaciteit	935.000
Incidentele weerstandscapaciteit	
- weerstandsreserve	4.633.000
- algemene reserve	5.967.000
Totale incidentele weerstandscapaciteit	10.600.000
Totale weerstandscapaciteit	11.535.000

Het weerstandsvermogen wordt uitgedrukt in de volgende ratio:

Beschikbare weerstandscapaciteit = ratio weerstandsvermogen
Benodigde weerstandscapaciteit

Weerstandscapaciteit (bedragen x € 1)	beschikbaar		benodigd	
Structureel	A	935.000	B	1.570.000
Incidenteel	C	10.600.000	D	3.200.000
Totaal	E	11.535.000	F	4.770.000

Weerstandsratio	
Structureel (A/B)	0,60
Incidenteel (C/D)	3,31
Totaal (E/F)	2,42

De uitkomst van de berekende ratio wordt als volgt gewaardeerd:

Ratio	Waardering
> 2,0	uitstekend
1,5 - 2,0	ruim voldoende
1,0 - 1,5	voldoende
0,8 - 1,0	matig
0,6 - 0,8	onvoldoende
< 0,6	ruim onvoldoende

Uw raad is afgesproken dat wordt gestreefd naar een weerstandsratio van 1,00 voor zowel het structurele als incidentele deel.

Conclusie

Het totale weerstandsratio structureel en incidenteel is boven 1. Hiermee voldoen wij aan de door uw raad vastgestelde norm. Gelet op de omvang van de incidentele risico's ten opzichte van de stand van de algemene reserve is het incidentele ratio ruim voldoende. De structurele ratio is 0,60. Gelet op het structurele negatieve saldi van de begroting en de onzekerheden met betrekking tot de ravijn jaren is de verwachting dat de structurele ratio voorlopig kritisch blijft. Met het vaststellen van de 1e begrotingswijziging 2025 wordt de belastingcapaciteit volledige benut. Dit heeft een effect op de structurele ratio.

Kengetallen

De begroting is opgesteld overeenkomstig de richtlijnen uit het "Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten". In artikel 11, tweede lid, onderdeel d. is de verplichting opgenomen tot het vermelden van kengetallen over de financiële positie van de gemeente. Een ministeriële regeling schrijft voor de financiële positie van de gemeente toe te lichten aan de hand van kengetallen. De beoordeling van de financiële positie is afhankelijk van de situatie waarin een gemeente zich bevindt (bijvoorbeeld: de beoordeling kan afhangen van het al dan niet zijn van een groei-/krimpgemeente).

1. Netto schuldquote (gecorrigeerd)

De netto schuldquote geeft inzicht in het niveau van de schuldenlast van de gemeente ten opzichte van de eigen middelen. Het geeft zodoende een indicatie in welke mate de rentelasten en aflossingen op de exploitatie drukken. Bij de 'netto-schuldquote gecorrigeerd' wordt het bedrag aan opgenomen gelden gecorrigeerd voor de verstrekte leningen.

Netto schuldquote (bedragen x € 1.000)		Rekening 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028
A	Vaste schulden cf. art. 46 BBV	10.824	18.952	31.833	38.365	45.788	47.313
B	Netto vlottende schuld cf. art 48 BBV	3.152	4.440	4.010	4.010	4.010	4.010
C	Overlopende passiva cf. art 49 BBV	4.536	2.892	3.439	3.439	3.439	3.439
D	Financiële activa cf. art 36 lid d,e,f BBV	1.393	1.383	1.374	1.366	1.357	1.348
E	Uitzettingen < 1 jaar cf. art. 39 BBV	8.048	3.766	7.260	7.260	7.260	7.260
F	Liquide middelen	259	252	254	254	254	254
G	Overlopende activa	5.142	3.915	4.684	4.684	4.684	4.684
H	Totale baten cf. art 27 lid c BBV (excl. mutaties reserves)	40.683	38.995	42.232	40.220	40.723	40.300
Netto schuldquote (A+B+C-D-E-F-G)/H * 100%		9,02%	43,51%	60,88%	80,18%	97,44%	102,27%

Netto schuldquote gecorrigeerd (bedragen x € 1.000)		Rekening 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028
A	Vaste schulden cf. art. 46 BBV	10.824	18.952	31.833	38.365	45.788	47.313
B	Netto vlottende schuld cf. art 48 BBV	3.152	4.440	4.010	4.010	4.010	4.010
C	Overlopende passiva cf. art 49 BBV	4.536	2.892	3.439	3.439	3.439	3.439
D	Financiële activa cf. art 36 lid d,e,f BBV	78	78	78	78	78	78
E	Uitzettingen < 1 jaar cf. art. 39 BBV	8.048	3.766	7.260	7.260	7.260	7.260
F	Liquide middelen	259	252	254	254	254	254
G	Overlopende activa	5.142	3.915	4.684	4.684	4.684	4.684
H	Totale baten cf. art 27 lid c BBV (excl. mutaties reserves)	40.683	38.995	42.232	40.220	40.723	40.300
Netto schuldquote (A+B+C-D-E-F-G)/H * 100%		12,25%	46,86%	63,95%	83,39%	100,58%	105,42%

2. Solvabiliteitsratio

De solvabiliteitsratio geeft inzicht in de mate waarin de gemeente in staat is aan haar financiële verplichtingen te voldoen. Onder de solvabiliteitsratio wordt verstaan het eigen vermogen als percentage van het totale balanstotaal. Hoe meer gebruik gemaakt wordt van vreemd vermogen, hoe lager de ratio. Een solvabiliteitsratio tussen de 20% en 40% wordt meestal als goed gezien.

Solvabiliteit (bedragen x € 1.000)		Rekening 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028
A	Eigen Vermogen	18.947	13.171	15.144	14.911	14.867	14.823
	Balanstotaal	41.857	46.595	58.334	64.486	71.524	72.953
	Solvabiliteit (A/B) * 100%	45,27%	28,27%	25,96%	23,12%	20,79%	20,32%

3. Belastingcapaciteit.

De belastingcapaciteit geeft inzicht hoe de belastingdruk in de gemeente zich verhoudt ten opzichte van het landelijk gemiddelde. De definitie luidt:

Woonlasten meerpersoonshuishouders in het begrotingsjaar ten opzichte van het landelijk gemiddelde in het voorafgaande jaar uitgedrukt in een percentage.

Belastingcapaciteit:			
woonlasten meerpersoons huishoudens	2022	2023	2024
A OZB-lasten voor een gezin bij een gemiddelde WOZ waarde	€ 478	€ 506	€ 599
B Rioolheffing voor gezin bij 150 m ² afvalwater	€ 345	€ 345	€ 359
C Afvalstoffenheffing voor een gezin bij een restafvalcontainer van 180 liter	€ 322	€ 322	€ 330
D Heffingskorting (indien van toepassing)	-	-	-
E Totale woonlasten voor gemiddeld gezin	€ 1.144	€ 1.172	€ 1.288
F Woonlasten landelijk gemiddelde voor gezin (*)	€ 904	€ 944	€ 1.000
Woonlasten ten opzichte van het landelijk gemiddelde (E/F x 100%)	127%	124%	129%

(*) Jaar 2022: COELO atlas lokale lasten 2022, jaar 2023: COELO atlas lokale lasten 2023, jaar 2024: COELO atlas lokale lasten 2024

C. Onderhoud kapitaalgoederen

0 Inleiding

De gemeente Lopik heeft veel eigendommen in de openbare ruimte liggen. De paragraaf kapitaalgoederen gaat over het onderhoud van deze kapitaalgoederen. Om helder te krijgen waar we over spreken wordt de openbare ruimte gedefinieerd als de buitenruimte, inclusief de ondergrondse infrastructuur, die in beheer en onderhoud van de gemeente is. Daarnaast zijn de gemeentelijke gebouwen ook onderdeel van de kapitaalgoederen. De paragraaf heeft betrekking op de kapitaalgoederen die vallen onder de taakvelden:

- gemeentelijke eigendommen,
- beheer wegen en kunstwerken,
- afwatering en waterkering,
- openbaar groen,
- riolering.

In deze paragraaf worden de volgende onderdelen toelicht:

1. openbare ruimte;
2. gemeentelijke gebouwen en terreinen;
3. ontwikkelingen.

1 Openbare ruimte

Beheerplannen openbare ruimte

Begin 2022 zijn de beheerplannen, nadat een integrale actualisatie heeft plaatsgevonden, opnieuw vastgesteld. In 2024 zijn deze plannen herijkt. In de integrale beheervisie uit 2021 zijn de strategische beleidsuitgangspunten voor het beheer en onderhoud integraal afgewogen op basis van life cycle costing. Kapitaallasten voor de investeringen ten aanzien van de openbare ruimte zijn opgenomen in de stelpost kapitaallasten en onderstaande beheerplannen.

Infrastructuur

Meerjarige onderhoudsplanning	Looptijd	Vastgesteld
MJOP Wegen	2022-2026	01-02-2022
MJOP Kunstwerken	2022-2026	01-02-2022
MJOP Groen	2022-2026	01-02-2022
MJOP Oevers	2022-2026	01-02-2022
MJOP Openbare verlichting	2022-2026	01-02-2022
MJOP Speelplaatsen	2022-2026	01-02-2022
Gemeentelijk Rioolplan	2022-2026	01-02-2022

In de Programmabegroting 2025-2028 zijn de kapitaallasten voor de investeringen ten aanzien van de openbare ruimte conform de vastgestelde beheerplannen opgenomen.

2 Gemeentelijke gebouwen

Beheerplannen gemeentelijke gebouwen

De gemeentelijke gebouwen worden planmatig beheerd. In 2023 zijn de geactualiseerde meerjarige onderhoudsplannen voor de gebouwen vastgesteld. Het gaat hierbij om de volgende gebouwen:

Gemeentelijke gebouwen

Meerjarige onderhoudsplanning	Looptijd	Vastgesteld
Medisch Centrum Jongleveweg 1, Polsbroek	2023-2042	04-07-2023
Gemeentewerf Reinaldaweg 21, Lopik	2023-2042	04-07-2023
Kantoor brandweerkazerne gemeentewerken, onder VVE Reinaldaweg 21, Lopik	2023-2042	04-07-2023
Jeugdcentrum Jongleveweg 3a, Lopik (huurkoop)	2023-2042	04-07-2023
Sporthof de Wiekslag Beatrixplantsoen 3, Lopik	2023-2042	04-07-2023
Sporthof De Bosrand Koningin Wilhelminastraat 27a, Benschop	2023-2042	04-07-2023
Sporthof Polsbroek Heer Willem van Egmondstraat 3, Polsbroek	2023-2042	04-07-2023
Zwembad Lobeke Churchillaan 21, Lopik	2023-2042	04-07-2023
Gemeentehuis Lopik Raadhuisplein 1, Lopik	2023-2042	04-07-2023
Aula begraafplaats Zuiderparklaan, Lopik	2023-2042	04-07-2023
Gebouw Emmalaan 66, Lopik	2023-2042	04-07-2023
Voormalig schoolgebouw De Akker 41 43, Lopik	2023-2042	04-07-2023
Jachthut Oerlemanshut gelegen M.A. Reinaldaweg, Lopik	2023-2042	04-07-2023
Bijgebouw Oerlemansbos gelegen M.A. Reinaldaweg, Lopik	2023-2042	04-07-2023
Schuur Lopikerhout gelegen M.A. Reinaldaweg, Lopik	2023-2042	04-07-2023
Waterpeilhuisje gelegen Lekdijk Oost te Jaarsveld	2023-2042	04-07-2023
Gebouw Lopikerweg Oost 1a (Chinees restaurant)	2023-2042	04-07-2023
Dorps huis Benschop Oranje-Nassastraat 31, Benschop	2023-2042	04-07-2023
Oude Loodsen Graafdijk 48, Lopik	2023-2042	04-07-2023
Voormalige basisschool Wagemaker 1, Lopik	2023-2042	04-07-2023

De financiering van de kosten voor onderhoud kent drie stromen, namelijk:

1. jaarlijks terugkerend (preventief en correctief) onderhoud via de exploitatie;
2. planmatig "groot" onderhoud via de voorziening onderhoud gebouwen, welke wordt gevoed door een jaarlijkse toevoeging vanuit de exploitatie;
3. levensduur verlengend onderhoud, niet zijnde een renovatie, zoals isolatie, dakwerken en duurzame installaties, waardoor het gebouw minimaal 15 jaar langer geschikt is voor het gebruiksdoel via activering en afschrijving.

Ad 1.

Jaarlijks terugkerend onderhoud valt uiteen in correctief en preventief. Correctief onderhoud (klachten- en storingenonderhoud) betreft kleine reparaties en vervangingen. Preventief onderhoud heeft tot doel om het gebouw en de installaties in een toestand te houden die voor de dagelijkse functievervulling noodzakelijk is. Voorbeelden zijn het onderhouden van een CV ketel of luchtbehandelingsinstallatie. Voor dit onderhoud is een bedrag opgenomen in de exploitatiebegroting van het gebouw.

Ad 2.

Planmatig periodiek of groot onderhoud zijn werkzaamheden die niet ieder jaar plaatsvinden. Een voorbeeld is schilderwerken. Maar ook ingrijpende werkzaamheden zoals vervanging van een installatie maakt hier onderdeel van uit.

Ad 3.

Levensduur verlengend onderhoud betreft het vervangen van delen van het gebouw die de levensduur van het gebouw met tenminste 15 jaar verlengen. Te denken valt aan dak, kozijnen of verduurzaming van het gebouw zoals isolatie, hybride installaties (warmtepompen) en zonnepanelen.

In de MJOP's is wel het levensduur verlengend onderhoud opgenomen maar voor de financiering moet per project een krediet bij de raad worden aangevraagd.

Gemeentelijke eigendommen niet openbaar

MOB Benschop

Voor de gebouwen op dit terrein is geen MJOP opgesteld. In afwachting van herontwikkeling en/of verkoop wordt uitsluitend onderhoud met betrekking tot veiligheid aan terrein en gebouwen uitgevoerd. De gebouwen worden per jaar verhuurd. De huidige huurperiode loopt tot 1 juli 2025.

Gemeentelijk ongebouwd onroerend goed

Verspreid over de gemeente liggen een aantal percelen welke aangekocht zijn om in te kunnen zetten bij ruimtelijke ontwikkelingen. Deze gronden worden verhuurd/verpacht zolang er geen specifieke herbestemming aan de orde is.

3 Ontwikkelingen

Al enige tijd hebben we te maken met kostenstijgingen voor materialen en personeel. Daarnaast is het verkrijgen van goed personeel, zowel inhuur als in loondienst, op het gebied van de civiele techniek, heel lastig. Er is landelijk een groot tekort aan vakmensen. Dit geldt voor gemeentelijk personeel en adviseurs, als ook vakmensen en materialen bij aannemers, onderhouds- en installatiebedrijven en zeker ook bij de nutsbedrijven. Dit zijn externe partners waarvan wij bij de doorloop van plannen van afhankelijk zijn. Dit heeft op alle terreinen van het civiele werk invloed: aanbestedingen en inkopen van werken vergen meer tijd of worden zelfs niet mogelijk op het gewenste tijdstip. Aan de andere kant vragen het verwachtingspatroon bij inwoners en de samenwerking met nutsbedrijven juist om een snelle voorbereiding. Hierdoor staan plannings van meerdere kanten onder druk.

Om zoveel mogelijk grip te houden op zaken waar we wel controle op hebben zetten we de bewezen werkwijze voort om in bouwteams met lokale aannemers en installateurs te werken. Tevens hebben we veelvuldig overleg met de nutspartijen en andere partners om de werken op elkaar af te stemmen. Ook zetten we in op een duidelijke en eerlijke communicatie naar onze inwoners ten aanzien van de planning.

D. Financiering

Inleiding

In deze paragraaf komen de onderwerpen aan de orde die behoren tot het geldstromenbeleid van de gemeente. Dit zijn risicobeheer (met name rente- en kredietrisico), de financierings- en schuldpositie, het kasbeheer en de informatievoorziening.

Het Financieringsstatuut vormt het kader voor beleid en uitvoering van de treasuryfunctie. Afhankelijk van de hoogte en de verwachte duur van het liquiditeitstekort of –overschot, wordt vermogen tijdelijk of langdurig aangetrokken of tijdelijk uitgezet.

Bij het aantrekken van financiering voor een periode van één jaar en langer gelden de volgende uitgangspunten:

- financieringen worden alleen aangetrokken ten behoeve van de uitoefening van de publieke taak;
- financiering met externe financieringsmiddelen wordt zoveel mogelijk beperkt door primair de beschikbare interne financieringsmiddelen te gebruiken om het renterisico te minimaliseren en het renteresultaat te optimaliseren.

Het enige toegestane instrument voor het aantrekken van financieringsmiddelen is de onderhandse geldlening. De gemeente vraagt telefonisch offertes bij minimaal drie instellingen voordat een financiering wordt aangetrokken. Deze offertes worden door de gemeente schriftelijk vastgelegd.

Langlopende uitzetting

Bij het uitzetten van middelen uit hoofde van de treasuryfunctie voor een periode van één jaar en langer geldt het uitgangspunt dat uitzetting uitsluitend gedaan kan worden onder de genoemde voorwaarden van renterisicobeheer. De gemeente vraagt telefonisch offertes bij minimaal drie instellingen voordat een uitzetting wordt gedaan. Deze offertes worden door de gemeente schriftelijk vastgelegd.

Relatiebeheer

De gemeente beoogt het realiseren van gunstige c.q. marktconforme condities voor af te nemen financiële diensten. Hiervoor gelden de volgende uitgangspunten:

- bankrelaties dienen wat betreft hun kredietwaardigheid minimaal te voldoen aan de eisen van Nederlandse overheden en andere publiekrechtelijke lichamen met een solvabiliteitsratio van 0%;
- financiële instellingen (kredietinstellingen, beleggingsinstellingen, effecteninstellingen, verzekeraars en pensioenfondsen) dienen onder Nederlands, of anders EER1-toezicht te vallen, zoals De Nederlandse Bank en de Verzekeringkamer.
- Tussenpersonen dienen geregistreerd te staan bij de Autoriteit Financiële Markten (AFM) en daarvan een vergunning als makelaar te hebben ontvangen.

Kasbeheer

Om de kosten van het geldstromenbeheer te beperken, wordt het liquiditeitsgebruik beperkt door de geldstromen op gemeenteniveau op elkaar en de liquiditeitenplanning af te stemmen. Hierbij wordt erop toegezien dat de liquiditeitspositie voldoende is om te garanderen dat de verplichtingen tijdig kunnen worden nagekomen. Het betalingsverkeer wordt elektronisch uitgevoerd door Bank Nederlandse Gemeenten.

Kasgeldlimiet

Wettelijk is er een maximum gesteld aan het bedrag van de netto vlottende schuld van gemeenten. Dit maximum wordt de kasgeldlimiet genoemd. De vlottende schuld mag deze limiet niet overschrijden. De kasgeldlimiet is sinds 1 januari 2003 vastgesteld op 8,5% van het begrotingstotaal bij aanvang van het dienstjaar. Voor 2025 is dit een bedrag van € 3,77 miljoen. Elk kwartaal wordt de gemiddelde korte financiering voor dat kwartaal getoetst aan de kasgeldlimiet.

Renterisico-norm

De renterisico-norm is een beheersmaatregel om renterisico's zoveel mogelijk te vermijden. Met het hanteren van de norm wordt voorkomen dat bijvoorbeeld voor een aantal leningen de renteherziening op hetzelfde moment plaatsvindt, zodat een eventuele stijging daarvan niet ineens tot veel hogere lasten leidt. Met de norm wordt dus een spreiding van dit soort risico's beoogd. De renterisico-norm bedraagt voor 2025 € 8,86 miljoen (20% van begrotingstotaal). De renterisico-norm wordt niet overschreden.

Saldo- en liquiditeiten beheer

Voor het saldobehoor en het liquiditeiten beheer gelden de volgende specifieke richtlijnen. Indien er een liquiditeitsbehoefte ontstaat, kan de gemeente kortlopende middelen aantrekken. Hierbij wordt de kasgeldlimiet niet overschreden. Toegestane instrumenten bij het aantrekken van kortlopende middelen zijn daggeld, kasgeldeningen en kredietlimieten op rekening-courant.

Toegestane instrumenten bij het uitzetten van gelden voor een periode korter dan één jaar zijn rekening-courant, daggeld, spaarrekening en deposito's. De gemeente streeft naar concentratie van de liquiditeiten binnen één rente compensatiecircuit bij de bank met de gunstigste conditie. De overvloedige kasgeldmiddelen boven de voorgeschreven limiet dagelijks worden gestald bij het Rijk door middel van "schatkistbankieren". De stand van de bij het Rijk gestalde middelen wordt bij de jaarrekening verantwoord op de balans onder het kopje "uitzettingen < 1 jaar".

Financieringsbehoefte en leningenportefeuille

De gemeente Lopik heeft op dit moment een tweetal langlopende geldleningen in portefeuille. In 2021 en 2022 zijn geldleningen afgesloten van respectievelijk € 6 miljoen (aflossing in 5 jaar) en € 8 miljoen

(aflossing in 10 jaar). Voor de financieringsbehoefte worden ook de eigen financieringsmiddelen gebruikt en daarnaast wordt gebruik gemaakt van de zogenaamde kasgeldleningen (kortlopende leningen). Op basis van het verwachte investeringsvolume zal aanvullende financiering in de nabije toekomst nodig zijn.

EMU-saldo

In 2010 is tussen het Rijk en gemeenten afgesproken dat voor alle gemeenten tezamen een toegestane EMU-begrenzing wordt gehanteerd van -0,5 BBP. Voor gemeenten zijn individuele referentiewaarden uitgerekend afhankelijk van het aandeel in de algemene uitkering. Tegelijkertijd met de begrotingsstukken wordt een EMU-saldo berekening voor de gemeente Lopik ingediend bij het CBS. Op grond van deze begroting ziet de in te dienen EMU berekening er als volgt uit

EMU-saldo (bedragen x € 1.000)	2023	2024	2025
Exploitatiesaldo voor toevoeging/onttrekking reserves	-3.777	-2.296	-2.104
Mutatie (in)materiële vaste activa	2.483	6.619	11.836
Mutatie voorzieningen	1.483	-324	-81
Mutatie voorraden (incl. bouwgronden in exploitatie)			
Verwachte boekwinst/verlies bij verkoop van activa			
Berekend EMU-saldo	-4.177	-9.239	-14.021

E. Bedrijfsvoering

Inleiding

Lopik is een pragmatische gemeente met ambitie, waar de medewerkers de mouwen opstropen en aan de slag gaan. We weten wat er speelt en sluiten aan bij de krachten van de samenleving. Met kennis werken, informeren en adviseren wij. Met onze betrokkenheid en ons inlevingsvermogen maken we het verschil. We handelen transparant en hebben gevoel bij de uitwerking van de genomen beslissing. Door nabijheid, initiatief en contact maken wij het verschil voor onze inwoners, bedrijven en organisaties.

Wij werken vanuit onze kernwaarden, en zijn als mens en overheid:

- Betrouwbaar (je kunt van ons op aan);
- Bekwaam (we weten waar we het over hebben);
- Betrokken (merkbaar luisteren en handelen);
- Bevlogen (we leggen ons ziel in ons werk).

Vanuit onze missie en kernwaarden faciliteert en adviseert Bedrijfsvoering over personeel, middelen en processen. Zodat de medewerkers die dicht bij onze inwoners/organisaties (primaire proces) staan in staat worden gesteld om hun dienstverlening optimaal te doen, in nabijheid, transparant en professioneel.

Voor een optimale wisselwerking tussen en ondersteuning van teams het hanteren wij het drielaagsmodel:

- de eerste lijn is het inregelen van een goede kennisbank zodat de teams zichzelf redend;
- de tweede lijn is het ondersteunen van teams door taken over te nemen;
- de derde lijn is gericht op advies door eigen professionals of specialistische kennis van buiten inschakelen.

Bedrijfsvoering speelt een grote rol in de organisatieontwikkeling naar een toekomstbestendige organisatie. En is in de basis betrokken bij het bouwen aan Lopik 2.0. Bouwblokken voor het vormgeven van Lopik 2.0 zijn:

- Onderscheid in reguliere taken en “opgaven & ontwikkeling”.
- Dienstverlening centraal in de manier van werken.
- Kennis als ruggengraat voor verbetering.
- Zelfbewust in samenwerking met partners.
- Aandacht als leidend principe in het omgaan met mensen en prestaties.
- Werken in wisselwerking met de omgeving.
- Gebruik maken van technologie.

Borgen van privacy en informatieveiligheid

We geven voortdurend aandacht aan privacy en informatieveiligheid door maatregelen te implementeren om aan de Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG), Baseline Informatiebeveiliging Overheid (BIO) en Network and Information Security Directive (NIS2) richtlijnen te voldoen. Dit doen we onder andere door het vergroten van bewustwording en het op peil houden van bewustzijn omtrent privacy en informatieveiligheid middels sessies met nieuwe medewerkers, e-learning, phishingmailtest en bezoek van een mystery guest. Daarnaast wordt aandacht besteed aan de dagelijkse werkzaamheden op het gebied van privacy zoals het sluiten van verwerkerovereenkomsten, het behandelen van AVG-privacyrechten van betrokkenen, het uitvoeren van Data Protection Impact Assessment (DPIA) om de privacy risico's van een gegevensverwerking in kaart te brengen, het behandelen van informatiebeveiligingsmeldingen, datalekken en het geven van advies op privacy en informatiebeveiligingsvraagstukken uit de organisatie. We verantwoorden ons over informatieveiligheid met de Eenduidige Normatiek Single Information Audit (ENSIA) en het periodiek uitvoeren van een audit op de Wet Politiegegevens (WPG).

Personeel en organisatie

Raad

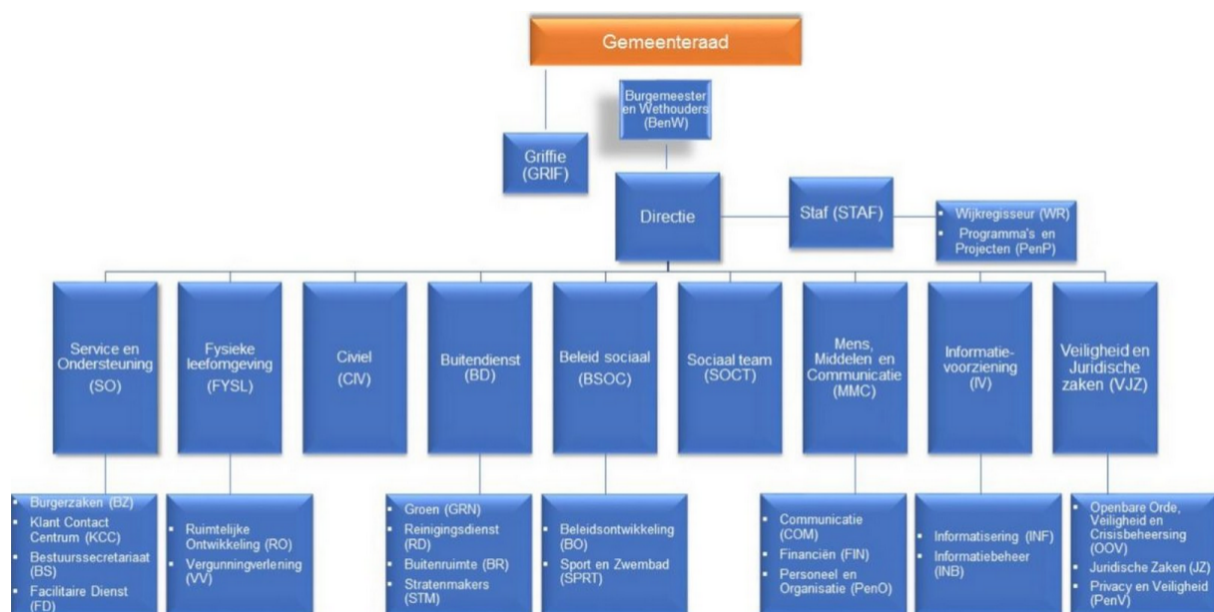
De gemeenteraad telt 15 leden namens 5 fracties. De samenstelling van de raad is; ChristenUnie-SGP (5 zetels), Hart voor Lopik (4 zetels), CDA (3 zetels), VVD (2 zetels) en PvdA (1 zetel). De burgemeester is voorzitter van de raad. Bij de uitvoering van zijn taken wordt de raad organisatorisch ondersteund door de griffie. De griffie bestaat uit de griffier en een griffiemedewerkster.

College

Het college bestaat naast de burgemeester uit twee wethouders. De burgemeester is voorzitter van het college. De tijdsbestedingsnorm voor de wethouders bedraagt 2,0 fte. Wij blijven hiermee ruimschoots binnen de wettelijk maximaal toegestane norm (3,3 fte).

Organisatie

De organisatiestructuur van de gemeente Lopik bestaat uit de directie, ondersteund door een staf, en verschillende teams. De directie voert de strategische leiding, terwijl teams als Service en ondersteuning, Fysieke leefomgeving, Civiel, en Buitendienst verantwoordelijk zijn voor administratieve, facilitaire en ruimtelijke taken. Het sociale domein wordt bediend door het Team Beleid sociaal en het Sociaal team. Interne processen worden verzorgd door Mens, middelen en communicatie en Informatievoorziening. Veiligheid & juridische zaken houdt zich bezig met ordehandhaving en juridische ondersteuning. Samen zorgen deze teams voor een efficiënte uitvoering van de gemeentelijke taken.

Formatie

De bijbehorende formatie ziet er voor 2025 als volgt uit:

Omschrijving (in fte)	2025
Directie	2,00
Staf	3,39
Service & ondersteuning	13,00
Mens, Middelen & Communicatie	16,00
Informatievoorziening	16,19
Juridisch & Veiligheid	8,00
Fysieke Leefomgeving	20,56
Team Civiel	14,56
Buitendienst	25,28
Beleid Sociaal	12,33
Sociaal Team	14,78
Totaal	146,09

Wettelijke beleidsindicatoren

Indicator	Beschrijving	Eenheid	Rekening	Begroting	Begroting
			2023	2024	2025
Formatie	Het aantal fte per 1.000 inwoners	Aantal	8,2	9,1	9,15
Bezetting	Het aantal fte per 1.000 inwoners	Aantal	7,2	8,2	8,28
Apparaatskosten (exclusief griffie)	Kosten per inwoner	Euro	€ 786	€ 854	€ 910
Externe inhuur	Kosten als % van totale loonsom + totale kosten inhuur externen	% + Euro	36,23%	24,14%	11,53%
Overhead	% van totale lasten	%	16,64%	17,98%	23,80%

Aanvullende kengetallen personeel en organisatie

Voor uw beeldvorming hebben we in onderstaande tabel een aantal aanvullende kengetallen opgenomen.

Omschrijving (per 1-1-2024)		Fulltime	Parttime
Aantal personeelsleden organisatie	124	51,61%	48,39%
Aantal mannen	60	75,00%	20,00%
Aantal vrouwen	64	25,00%	80,00%
Gemiddelde leeftijd	48,77		
Percentage ziekteverzuim (2023)	5,68%		

*Het ziekteverzuim 1e helft 2024 is 5,00%

Overhead

Onder overhead wordt verstaan: alle kosten die samenhangen met de sturing en ondersteuning van de medewerkers in het primaire proces. In de programma's worden de kosten van het primaire proces opgenomen. Overhead bestaat in elk geval uit:

- Leidinggevenden primair proces (hiërarchisch)
- Financiën, toezicht en controle gericht op de eigen organisatie
- P&O / HRM
- Inkoop (inclusief aanbesteding en contractmanagement)
- Interne en externe communicatie. projectcommunicatie en medewerkers die bij een projectbureau werken
- Juridische zaken
- Bestuurszaken en bestuursondersteuning
- Informatievoorziening en automatisering (I&A)
- Facilitaire zaken en Huisvesting. Dit is inclusief receptie, beveiliging en catering en gebouwenbeheerders
- Digitale Informatie Voorziening (DIV)
- Managementondersteuning primair proces

F. Verbonden partijen

1. Algemeen

Gemeenschappelijke regelingen

- 1 GGD regio Utrecht (GGDrU)
- 2 Afval verwijdering Utrecht (AVU)
- 3 Veiligheidsregio Utrecht (VRU)
- 4 Werk en inkomen Lekstroom (WIL)
- 5 Gemeenschappelijke regeling RHC Rijnstreek en Lopikerwaard
- 6 Recreatieschap Stichtse Groenlanden
- 7 Regionale Uitvoeringsdienst Utrecht (RUD)
- 8 Belastingensamenwerking gemeenten en Hoogheemraadschap Utrecht (BghU)

Vennootschappen

- 1 BNG Bank NV
- 2 Vitens NV

Stichtingen

- 1 Stichting Beschut Werk Lekstroom (WerkwIJSS)
- 2 Stichting SchoonmaakWerk (WerkwIJSS-Schoon)
- 3 Stichting Urgentieverlening West Utrecht

2. Waarom verbonden partijen

De gemeenten in Nederland hebben veel taken en verantwoordelijkheden op uiteenlopende terreinen die zij als lokale overheid dienen uit te voeren. Zo ook de gemeente Lopik. Voor de uitvoering van deze taken heeft de gemeente de keuze uit drie mogelijkheden:

- de uitvoering van de taak wordt door de gemeente zelf opgepakt;
- de uitvoering van de taak wordt door de gemeente uitbesteed aan een organisatie of bedrijf, die geheel los staat van de gemeente;
- de uitvoering van de taak wordt door de gemeente ondergebracht bij een organisatie waarvan de gemeente bestuurlijk deel uitmaakt en waarmee een (financiële) verbintenis wordt aangegaan: de verbonden partij.

Het zelf uitvoeren van de taken dan wel een opdracht verstrekken aan een los van de gemeente staande organisatie en bedrijf gebeurt vaak bij uitvoerende taken. In het laatste geval fungeert de gemeente als opdrachtgever.

Wanneer het gaat om een (uitvoerings)taak die ondergebracht wordt bij een verbonden partij, staan de gemeenten meerdere keuzes tot haar beschikking. Er bestaan namelijk veel verschillende samenwerkingsvormen binnen gemeenten, waarbij ook de gebruikte terminologie nogal van elkaar verschilt. Zo wordt er gesproken over samenwerkingsverbanden, gemeenschappelijke regelingen en verbonden partijen. Om te komen tot een eenduidige terminologie voor samenwerkingsverbanden wordt veelal uitgegaan van de terminologie die wordt gebruikt in het Besluit Begroting en Verantwoording Provincies en Gemeenten. Dit besluit gaat uit van de term verbonden partij en geeft daaraan de volgende definitie:

“Een verbonden partij is een privaatrechtelijke of publiekrechtelijke organisatie waarin de provincie onderscheidenlijk de gemeente een bestuurlijk én financieel belang heeft. Een financieel belang is een aan de verbonden partij ter beschikking gesteld bedrag dat niet verhaalbaar is indien de verbonden partij failliet gaat onderscheidenlijk het bedrag waarvoor aansprakelijkheid bestaat indien de verbonden partij haar verplichtingen niet nakomt. Bestuurlijk belang is zeggenschap, hetzij uit hoofde van vertegenwoordiging in het bestuur hetzij uit hoofde van stemrecht”.

De gemeente Lopik volgt deze definitie waarbij de Wet gemeenschappelijke regelingen (Wgr) het wettelijke kader vormt.

Verbonden partijen kunnen worden onderscheiden in de op het publiekrecht gebaseerde Gemeenschappelijke regelingen en het bezit van aandelen van bedrijven die zijn gebonden aan het privaatrecht, de zogeheten vennootschappen.

3. Verbonden partijen

Gemeenschappelijke regeling	Soort regeling/ rechtsvorm	Financieel belang (omvang deelnemersbijdrage)	Bestuurlijk belang (Vertegenwoordiging en stemverhouding in AB)	Eigen vermogen	Vreemd vermogen	Verwachte omvang financieel resultaat	Omvang risico's (irt weerstandsvermogen)
GGD regio Utrecht (GGDrU)	Publiekrechtelijke rechtspersoon - gemengd openbaar lichaam	€ 764.000	Lidmaatschap algemeen bestuur	31-12-2022 € 4.330.557 31- 12-2023 €2.609.000	31-12-2022 € 29.287.735 31-12-2023 € 25.354.000	2024: € 0	Per 31 december 2023 bedraagt de weerstandscapaciteit € 2.409.460 (zijnde de algemene reserve van GGDrU) vòòr resultaatbestemming 2023.
Afval Verwijdering Utrecht (AVU)	Publiekrechtelijke rechtspersoon	€ 583.242	Lidmaatschap dagelijks en algemeen bestuur	31-12-2022 € 266.831 31- 12-2023 € 350.000	31-12-2022 € 27.573.052 31-12-2023 € 14.905.000	2024: € 0	De tarieven voor overslag, het transport en de afvalverwerking zijn tot en met 2026 contractueel vastgelegd. Omdat de AVU de kosten aan de deelnemende gemeenten doorbelast worden geen reserves of weerstandsvermogen aangehouden.
Veiligheidsregio Utrecht (VRU)	Publiekrechtelijke rechtspersoon	€ 963.000	Lidmaatschap dagelijks bestuur en algemeen bestuur	31-12-2022 € 23.252.000 31-12-2023 € 22.976.000	31-12-2022 € 62.533.000 31-12-2023 € 73.919.000	2024: € 0	Op basis van de risico-inventarisatie bedraagt de benodigde weerstandscapaciteit voor 2024 € 0,97 miljoen. De beschikbare weerstandscapaciteit is € 1,41 miljoen. Daarmee is de verhouding (beschikbaar/benodigd) per 1 januari 2024 groter dan 1 (1,5). De VRU monitort de risico's en informeert het AB en gemeenten over relevante ontwikkelingen.
Werk en inkomen Lekstroom (WIL)	Publiekrechtelijke rechtspersoon - uitvoeringsorganisatie	€ 3.863.000	Lidmaatschap dagelijks bestuur en algemeen bestuur	31-12-2022 € 0 31-12-2023 € 0	31-12-2022 € 6.896.000 31-12-2023 € 5.421.000	2024: € 0	Eventuele financiële resultaten worden jaarlijks verrekend met de deelnemende gemeenten. WIL beschikt niet over eigen vermogen en/of reserves, er is geen sprake van weerstandsvermogen. Risico's worden zo veel mogelijk meegenomen in de lopende begroting.
RHC Rijnstreek en Lopikerwaard	Publiekrechtelijke rechtspersoon	€ 91.058	Lidmaatschap algemeen bestuur	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	RHC Rijnstreek en Lopikerwaard neemt geen gegevens inzake risico's en weerstandsvermogen op in haar begroting. De gemeente Woerden voert de financiële administratie.
Recreatieschap Stichtse Groenlanden	Publiekrechtelijke rechtspersoon	€ 66.949	Lidmaatschap algemeen bestuur	31-12-2022 € 4.104.622		2024: € 0	Het Recreatieschap Stichtse Groenlanden heeft in de begroting 2024 de risico's geactualiseerd. Het risicobedrag wordt geraamd op € 318.000. Het weerstandsvermogen is met € 669.012 ruim

				31-12-2023 € 3.560.300	31-12-2022 € 8.103.495 31-12-2022 € 7.522.396		voldoende ten opzichte van de geraamde risico's.
Regionale uitvoeringsdienst Utrecht (RUD)	Publiekrechtelijke rechtspersoon	€ 644.000	Lidmaatschap dagelijks bestuur en algemeen bestuur	31-12-2022 € 1.271.000 31-12-2023 €1.520.000	31-12-2022 € 6.770.000 31-12-2023 €6.504.000	2024: € 2.000	De algemene reserve wordt aangemerkt als beschikbare incidentele weerstandscapaciteit. Op basis van de begrote financiële positie per 31 december 2025 bedraagt de algemene reserve € 755.000. Daarnaast bestaat de weerstandscapaciteit uit de post Onvoorzien (€ 35.000)De totale weerstandscapaciteit bedraagt naar verwachting € 1.080.000. Dit is voldoende voor de geraamde risico's.
Belastingssamenwerking gemeenten en hoogheemraadschap Utrecht (BghU)	Publiekrechtelijke rechtspersoon – bedrijfsvoeringsorganisatie	€ 220.000	Lidmaatschap algemeen bestuur	31-12-2022 € 2.847.146 31-12-2023 €2.486.271	31-12-2022 € 3.038.582 31-12-2023 €3.798.729	2024: € 0	De weerstandscapaciteit wordt in 2025 gevormd door de vrij beschikbare algemene reserve. De vrije algemene reserve bedraagt bij totstandkoming van de begroting 2025 € 480.870.. Voor 2025 komt de weerstandsratio op 1,67, hetgeen als ruim voldoende wordt gekwalificeerd.
Deelname in vennootschappen	Soort regeling/ rechtsvorm	Financieel belang (omvang deelnemersbijdrage)	Bestuurlijk belang (Vertegenwoordiging en stemverhouding in AB)	Eigen vermogen	Vreemd vermogen	Verwachte omvang financieel resultaat	Omvang risico's
BNG Bank NV	Naamloze vennootschap	26.442 aandelen (€ 2,50 nominaal per aandeel)	Stemrecht naar rato aandelenbezit	31-12-2022 € 4.615 miljoen 31-12-2023 € 4.721 miljoen	31-12-2022 € 107.459 miljoen 31-12-2023 €110.819 miljoen	2024: niet gepubliceerd	Gemeente Lopik is aandeelhouder en loopt daardoor in principe geen of een beperkt financieel en/of bestuurlijk risico.

Vitens NV	Naamloze vennootschap - publieke aandeelhouders	11.619 aandelen	Stemrecht naar rato aandelenbezit	31-12-2022 € 649,5 miljoen 31-12-2023 €677,7 miljoen	31-12-2022 € 1.446,6 miljoen 31-12-2023 1.559,7 miljoen	2024: niet gepubliceerd	Gemeente Lopik is aandeelhouder en loopt daardoor in principe geen of een beperkt financieel en/of bestuurlijk risico. Wel bestaat de mogelijkheid dat er geen dividend wordt uitgekeerd.
Deelname in Stichtingen	Soort regeling/rechtsvorm	Financieel belang (omvang deelnemersbijdrage)	Bestuurlijk belang (Vertegenwoordiging en stemverhouding in AB)	Eigen vermogen	Vreemd vermogen	Verwachte omvang financieel resultaat	Omvang risico's (irt weerstandsvermogen)
Stichting Beschut Werk Lekstroom (WerkwJSS)	Privaatrechtelijk - stichting	€ 133.981	n.v.t.	31-12-2022 € 164.861 31-12-2023 €167.345	31-12-2022 € 225.570 31-12-2023 -	2024: € 0	De bijdrage voor beschutte werkplekken wordt via Werk en inkomen Lekstroom (WIL) aan de gemeente in rekening gebracht.
Stichting SchoonmaakWerk (WerkwJSS-Schoon)	Privaatrechtelijk - stichting	€ 14.104	n.v.t.	31-12-2022 € 206.712 31-12-2023 €120.462	31-12-2022 € 89.105" 31-12-2023 -	2024: € 0	Gemeente Lopik neemt schoonmaakdiensten af.
Stichting Urgentieverlening West Utrecht	Privaatrechtelijk - stichting	€ 3.939	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	Stichting Urgentieverlening West-Utrecht is gemandateerd om aanvragen van woningzoekenden met een urgentieverklaring voor sociale huurwoningen te behandelen.

G. Grondbeleid

In algemene zin is grondbeleid een middel om ruimtelijke doelstellingen op het gebied van volkshuisvesting, lokale economie, natuur en groen, infrastructuur en maatschappelijke voorzieningen te realiseren.

Er bestaan verschillende vormen van grondbeleid. Bij actief grondbeleid verwerft de gemeente de gronden zelf. Bij passief grondbeleid laat de gemeente de grondverwerving en -uitgifte over aan private partijen. Een tussenvorm van grondbeleid is het publiek-privaat samenwerkingsmodel (PPS). De verschillende vormen van grondbeleid verschillen qua sturingsmogelijkheden en risico's voor de gemeente

De gemeente Lopik kent een passief grondbeleid, ook wel faciliterend grondbeleid genoemd. De gemeente stelt daarbij de kaders van de ontwikkeling vast, in de vorm van een bestemmingsplan onder de Wet ruimtelijke ordening en een omgevingsplan onder de Omgevingswet. Maar derden zijn verantwoordelijk voor de realisatie daarvan. Dat zijn private partijen, zoals ontwikkelaars of woningcorporaties.

Er is voor de gemeente Lopik voornamelijk geen aanleiding om een actieve rol te vervullen waar het gaat om het verwerven van gronden voor woningbouw- en bedrijfsterreinontwikkeling. De gemeente Lopik heeft een beperkt aantal grondposities waar een actievere rol van de gemeente in de toekomst voorstelbaar is. Deze zijn al enige tijd in het bezit van de gemeente, maar concrete plannen hiervoor zijn er nog niet.

H. Openbaarheidsparagraaf

Inleiding

Dit is de openbaarheidsparagraaf van de gemeente Lopik, die voorziet in de verplichting die voortvloeit uit het besluit tot actieve openbaarmaking van informatie en artikel 3.5 van de Wet open overheid (hierna: de Woo), een wet die op 1 mei 2022 in werking is getreden. Deze wet bepaalt dat een bestuursorgaan in de jaarlijkse begroting en verantwoording aandacht besteedt aan de beleidsvoornemens en uitvoering van de Woo.

De focus van deze openbaarheidsparagraaf is de beschrijvende en kwalitatieve verantwoording op hoofdlijnen over de activiteiten die beoogd zijn om uit te voeren in 2025 op de thema's actieve en passieve openbaarmaking en de verbetering van de informatiehuishouding. Dit betreft zowel de reguliere activiteiten die uit de standaard budgetten worden bekostigd als de activiteiten die zullen worden gerealiseerd vanuit de gelden die ter beschikking worden gesteld door het Rijk om de Woo goed in te voeren binnen de gemeentelijke organisatie.

Actieve openbaarmaking

Onder actieve openbaarmaking verstaan we de activiteiten die vanuit de overheid worden ondernomen om informatie uit zichzelf openbaar te maken voor de samenleving en politiek.

In de Woo is de verplichting opgenomen voor bestuursorganen om een aantal (17) categorieën van documenten uit eigen beweging (actief) openbaar te maken (artikel 3.3, eerste en tweede lid van de Woo). De komende jaren (tot en met 2026) zal de verplichting tot actieve openbaring gefaseerd ingevoerd worden. De eerste verplichtte categorieën die actief openbaar gemaakt worden zullen in november 2024 van kracht zijn.

In 2025 zal verder worden ingezet om uitvoering te geven aan een in 2022 ontwikkeld Plan van Aanpak Wet Open Overheid. Aan de hand van dit Plan van Aanpak en de gefaseerde invoering van de categorieën zullen verdere stappen worden gezet voor verdere de implementatie van de Woo en de optimalisering van de uitvoering van de uit te voeren werkzaamheden.

Passieve openbaarmaking

Onder passieve openbaarmaking verstaan we het openbaar maken van informatie naar aanleiding van een verzoek uit de samenleving, zoals de Woo-verzoeken.

In 2025 zal verder worden ingezet op verdere versterking van de kwaliteit en snelheid van de behandeling van Woo-verzoeken. Ons streven is om tijdig en adequaat Woo-verzoeken te behandelen. In 2025 zal het proces rondom een Woo-verzoek geoptimaliseerd worden en geïmplementeerd worden in de bedrijfsvoering van de organisatie. Ook zal de ambtelijke organisatie nader worden geïnformeerd over wat er van de ambtelijke organisatie wordt verwacht als er een Woo-verzoek bij de gemeente binnenkomt.

Verbetering informatiehuishouding

Voor de uitvoering en de implementatie van de Woo in onze organisatie, is het van groot belang dat de informatiehuishouding op orde is. Informatie moet vindbaar, compleet, betrouwbaar en beschikbaar zijn. Digitalisering stelt hogere eisen aan het registreren (meta-dateren) van informatie en de kwaliteitszorg. In 2023 is gestart met de uitvoering van een jaarlijkse audit kwaliteitszorg informatiebeheer naast de bestaande jaarlijkse audit via de KPI-rapportages Archief- en Informatiebeheer. De verbeteracties uit deze audits worden verwerkt in een plan van aanpak wat jaarlijks wordt geactualiseerd. Enkele concrete acties zijn het tijdig vernietigen van informatie, training van medewerkers in het gebruik van het zaakstelsel, toetsing van applicaties op het vastgestelde metagegevensschema en het inventariseren van (archief)informatie in (taak)applicaties met daarbij het bepalen van een bewaarstrategie en het opstellen van een informatiebeheerplan. Deze laatste verbeterpunten zijn naar verwachting in 2025 opgelost. De bewustwording bij medewerkers en het trainen van medewerkers in het gebruik van het zaakstelsel heeft continu de aandacht.

Bijlagen

Bijlage 1: Wettelijke beleidsindicatoren

Indicator	Eenheid	Periode	Waarde
Woonlasten éénpersoonshuishouden			
Het gemiddelde totaalbedrag in euro's per jaar dat een één-persoons-huishouden betaalt aan woonlasten	euro	2021	909,00
		2022	999,00
		2023	1.049,00
		2024	1.121,00
Woonlasten meerpersoonshuishouden			
Het gemiddelde totaalbedrag in euro's per jaar dat een meer-persoons-huishouden betaalt aan woonlasten	euro	2021	1.083,00
		2022	1.190,00
		2023	1.180,00
		2024	1.257,00
WOZ-waarde woningen			
De gemiddelde WOZ-waarde van woningen	x € 1.000	2020	311,00
		2021	347,00
		2022	384,00
		2023	445,00
Demografische druk			
De som van het aantal personen van 0 tot 20 jaar en 65 jaar of ouder in verhouding tot de personen van 20 tot 65 jaar	%	2021	71,90
		2022	71,70
		2023	71,00
		2024	71,00
Winkeldiefstallen			
Het aantal winkeldiefstallen	per 1.000 inwoners	2021	0,30
		2022	0,00
		2023	0,30
Geweldsmisdrijven			
Het aantal geweldsmisdrijven	per 1.000 inwoners	2021	2,10
		2022	2,10
		2023	2,00
Diefstallen uit woning			
Het aantal diefstallen uit woningen	per 1.000 inwoners	2021	1,70
		2022	1,40
		2023	0,70
Vernielingen en beschadigingen			
Het aantal vernielingen en beschadigingen	per 1.000 inwoners	2021	7,30
		2022	4,80
		2023	2,40
Verwijzingen Halt			
Het aantal verwijzingen naar Halt in de leeftijd van 12-17 jaar	aantal per 1.000 jongeren	2020	8
		2021	12
		2022	16
		2023	7
Jongeren met delict voor rechter			
Het percentage jongeren (12-21 jaar) dat met een delict voor de rechter is verschenen	%	2020	0
		2021	1
		2022	1
		2023	1
Banen			
Het aantal banen in de leeftijd van 15-64 jaar	per 1.000 inwoners	2020	612,50
		2021	637,30
		2022	640,00
		2023	622,00
Vestigingen (van bedrijven)			
Het aantal vestigingen van bedrijven in de leeftijd van 15-64 jaar	per 1.000 inwoners	2020	172,30
		2021	179,70
		2022	189,80
		2023	186,00
Netto arbeidsparticipatie			
Het percentage van de werkzame beroepsbevolking ten opzichte van de beroepsbevolking	%	2020	71,80
		2021	74,60
		2022	76,00
		2023	76,90
Funcziemenging			
De funcziemengingsindex (FMI) weerspiegelt de verhouding tussen banen en woningen, en varieert tussen 0 (alleen wonen) en 100 (alleen banen)		2020	50,40
		2021	50,70
		2022	50,90

werken). Bij een waarde van 50 zijn er evenveel woningen als banen		2023	51,00
Voortijdige schoolverlaters totaal (VO + MBO) %			
Het percentage van het totaal aantal leerlingen (12 - 23 jaar) dat voortijdig, dat wil zeggen zonder startkwalificatie, het onderwijs verlaat	%	2021	1,30
		2022	2,10
		2023	1,80
Absoluut verzuim			
Het aantal leerplichtigen (5-18 jaar) dat niet staat ingeschreven op een school	per 1.000 leerlingen	2020	0,00
		2021	0,00
		2022	0,00
Relatief verzuim			
Het aantal leerplichtigen (5-18 jaar) dat wel staat ingeschreven op een school, maar ongeoorloofd afwezig is	per 1.000 leerlingen	2020	17,00
		2021	18,00
		2022	19,00
Niet-sporters			
Het percentage inwoners (18-64) dat niet sport ten opzichte van totaal van het aantal inwoners	%	2022	53,30
		2023	48,00
		2023	47,00
Bijstandsuitkeringen			
Het aantal personen met een bijstandsuitkering; 18 jaar en ouder	per 10.000 inwoners	2021	183,10
		2022	155,80
		2023	162,00
Lopende re-integratievoorzieningen			
Het aantal re-integratievoorzieningen in de leeftijd van 15-74 jaar	per 10.000 inwoners	2021	63,00
		2022	72,00
		2023	70,00
Wmo-cliënten met een maatwerkarrangement			
Een maatwerkarrangement is een vorm van specialistische ondersteuning binnen het kader van de Wmo. Voor de Wmo gegevens geldt dat het referentiegemiddelde gebaseerd is op 327 deelnemende gemeenten	per 10.000 inwoners	2020	330,00
		2021	330,00
		2022	340,00
		2023	450,00
Kinderen in uitkeringsgezin			
Het percentage kinderen tot 18 jaar dat in een gezin leeft dat van een bijstandsuitkering moet rondkomen	%	2020	1,00
		2021	5,00
		2022	4,00
		2023	4,00
Werkloze jongeren			
Het percentage werkloze jongeren (16-22 jaar)	%	2020	1,00
		2021	1,00
		2022	1,00
		2023	1,00
Jongeren met jeugdhulp			
Het percentage jongeren tot 18 jaar met jeugdhulp ten opzicht van alle jongeren tot 18 jaar	% van alle jongeren tot 18 jaar	2021	9,50
		2022	9,90
		2023	8,40
Jongeren met jeugdreclassering			
Het percentage jongeren (12-22 jaar) met een jeugdreclasseringsmaatregel ten opzichte van alle jongeren (12-22 jaar)	%		n.b.
Jongeren met jeugdbescherming			
Het percentage jongeren tot 18 jaar met een jeugdbeschermingsmaatregel ten opzichte van alle jongeren tot 18 jaar	%	2021	1,40
		2022	1,30
		2023	1,00
Omvang huishoudelijk restafval			
De hoeveelheid restafval per bewoner per jaar	kg per inwoner	2020	119,00
		2021	119,00
		2022	113,00
Hernieuwbare elektriciteit			
Hernieuwbare elektriciteit is elektriciteit die is opgewekt uit wind, waterkracht, zon of biomassa	%	2020	36,90
		2021	37,30
		2022	13,00
Nieuw gebouwde woningen			
Het aantal nieuwbouwwoningen	per 1.000 woningen	2020	13,80
		2021	1,90
		2022	3,00

Bijlage 2: Overzicht taakvelden

PROGRAMMA		Begroting 2025		
		Lasten	Baten	Saldo
Programma 1 - Bestuur en ondersteuning				
0.1	Bestuur	1.453	-	1.453
0.2	Burgerzaken	714	237	477
0.3	Beheer overige gebouwen en gronden	462	309	154
0.4	Overhead	8.468	30	8.438
0.5	Treasury	-17	270	-287
0.61	OZB woningen	-	3.176	-3.176
0.62	OZB niet-woningen	-	889	-889
0.64	Belastingen overig	220	100	120
0.7	Algemene uitkering	-	27.719	-
0.8	Overige baten en lasten	2.570	150	2.420
0.10	Mutaties reserves	-	979	-979
		13.871	33.858	19.987
Programma 2 - Openbare orde en veiligheid				
1.1	Crisisbeheersing en brandweer	1.130	-	1.130
1.2	Openbare orde en veiligheid	370	8	362
		1.500	8	1.492
Programma 3 - (Jeugd)zorg, gezondheid en ondersteuning				
6.21	Toegang en eerstelijnsvoorziening WMO	1.388	-	1.388
6.22	Toegang en eerstelijnsvoorziening Jeugd	468	-	468
6.23	Toegang en eerstelijnsvoorziening Integraal	-	-	-
6.60	Hulpmiddelen en diensten (WMO)	855	81	774
6.711	Huishoudelijke hulp (WMO)	655	-	655
6.712	Begleiding (WMO)	547	-	547
6.713	Dagbesteding (WMO)	-	-	-
6.714	Overige Maatwerkarrangementen (WMO)	142	-	142
6.751	Jeugdhulp ambulante lokaal	-	-	-
6.752	Jeugdhulp ambulante regionaal	-	-	-
6.753	Jeugdhulp ambulante landelijk	1.852	-	1.852
6.761	Jeugdhulp met verblijf lokaal	-	-	-
6.762	Jeugdhulp met verblijf regionaal	-	-	-
6.763	Jeugdhulp met verblijf landelijk	-	-	-
6.791	PGB WMO	-	-	-
6.792	PGB Jeugd	516	-	516
6.811	Beschermde wonen (WMO)	294	237	57
6.812	Maatschappelijke- en vrouwenopvang (WMO)	-	-	-
6.821	Jeugdbescherming	562	-	562
6.822	Jeugdreclassering	136	-	136
6.91	Coördinatie en beleid WMO	-	-	-
6.92	Coördinatie en beleid Jeugd	134	-	134
7.1	Volksgezondheid	828	-	828
		8.375	318	8.057
Programma 4 - Onderwijs, Sport en Cultuur				
4.2	Onderwijshuisvesting	381	-	381
4.3	Onderwijsbeleid en leerlingzaken	1.127	310	817
5.1	Sportbeleid en activering	277	-	277
5.2	Sportaccommodaties	841	306	536

5.3	Cultuurpresentatie, -productie en -participatie	108	-	108
5.4	Musea	91	2	90
5.5	Cultureel erfgoed	17	-	17
5.6	Media	111	-	111
		2.954	618	2.336
Programma 5 - Werk, Inkomen, Economie en Recreatie				
3.3	Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	50	16	34
3.4	Economische promotie	171	55	116
6.1	Samenkracht en burgerparticipatie	412	95	317
6.3	Inkomensregelingen	4.190	2.485	1.705
6.4	WSW en beschut werk	1.034	125	909
6.5	Arbeidsparticipatie	257	-	257
		6.115	2.777	3.338
Programma 6 - Ruimtelijke ontwikkeling, Milieu en Volkshuisvesting				
7.4	Milieu-beheer	891	283	608
8.1	Ruimte en leefomgeving	496	-	496
8.3	Wonen en bouwen	1.218	521	696
		2.604	804	1.800
Programma 7 - Beheer openbare ruimte, Verkeer en vervoer				
2.1	Verkeer en vervoer	3.888	0	3.887
2.4	Economische havens en waterwegen	163	0	163
5.7	Openbaar groen	1.096	5	1.091
7.2	Riolering	1.792	2.428	-636
7.3	Afval	1.876	2.299	-422
7.5	Begraafplaatsen en crematoria	103	96	6
		8.917	4.828	4.089
	TOTAAL	44.336	43.211	1.126

Bijlage 3: Structurele effecten Zomerrapportage

Structurele effecten Zomerrapportage

Omschrijving	2025	2026	2027	2028	Toelichting
Griffie	-10.000	-10.000	-10.000	-10.000	De structureel hogere abonnenenstkosten voor het raadsinformatiesysteem.
Aansprakelijkheidsverzekering	-30.000	-30.000	-30.000	-30.000	Gestegen premie aansprakelijkheidsverzekering
Verplaatsingskostenvergoeding inc woonwerkverkeer	-20.000	-	-	-20.000	Na de corona is de gang naar kantoor van de medewerkers weer toegenomen. Daarnaast is het bedrag per kilometer verhoogd van € 0,21 naar € 0,23.
Accountantskosten	-13.000	-	-	-13.000	Hogere accountantskosten die voornamelijk te wijten zijn aan het stijgende aantal sisa-uitkeringen
Doorontwikkeling spreekuren	-1.500	-1.500	-1.500	-1.500	Huisvestingskosten van de inloopsprekuren in het gezondheidscentrum in Lopik.
Lekdijk West 24	-37.428	-37.428	-37.428	-37.428	Kosten voor onderhoud en beheer, huurinkomsten
Lokaal maatwerk MOBW	-	-	-	-	Raming Lokaal maatwerk MOBW € 202.835 (baten en lasten)
Subsidie sporthal De Bosrand	-33.500	-33.500	-33.500	-33.500	Vanaf 2024 krijgt Sporthal De Bosrand een kostendekkende subsidie op basis van een nieuwe overeenkomst. Het subsidiebedrag vanaf 2024 bedraagt € 90.175.
Werkwijss Schoon	-28.015	-28.015	-28.015	-28.015	Betreft aanvullende afspraken Werkwijss Schoon
WIL	-253.545	-253.545	-253.545	-253.545	Verwerking van de tussenrapportages van de WIL
Subsidie de Schouw	-62.766	-62.766	-62.766	-62.766	Per 1 januari 2024 heeft de gemeente met dorpshuis De Schouw een kostendekkende samenwerkingsovereenkomst voor de exploitatie afgesloten voor onbepaalde tijd.
Kostendekkendheid riolering	-122.322	32.836	-87.726	-87.726	Bij de bepaling van de kostendekkendheid riolering is in de begroting 2024 ten onrechte een stelpost opgenomen ivm het begrotingsresultaat. Dit wordt nu hersteld.
Statushouders	-100.000	-	-	-	Kosten huisvesting hervestigers, dekking reserve ontheemden
Reserve ontheemden	100.000	-	-	-	Dekking kosten hervestigers
Totaal	612.076,00	423.918,00	544.480,00	577.480,00	

